

348.19625

จ 6895

7.3

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ปริญญานิพนธ์

ของ

อำพร เดชก้อง

26 ส.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

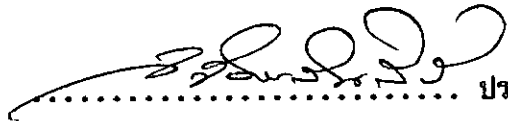
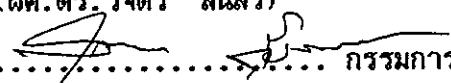
กันยายน 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

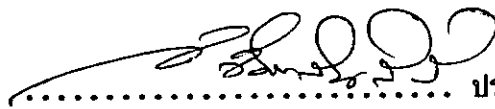
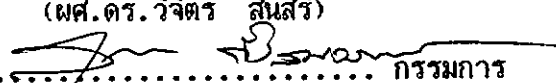
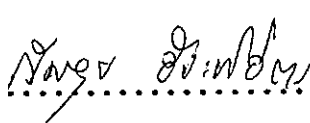
173263

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

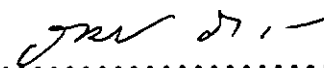
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)

..... กรรมการ
(ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)

..... กรรมการ
(ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

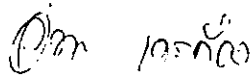
วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

การทำปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากผู้มีพระคุณคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ลิณสิริ ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ประธานกรรมการพิจารณาเค้าโครงและประธานกรรมการควบคุมการทำปฏิญานินพนธ์ ท่านเป็นอาจารย์ที่กระตุ้นให้ฉันมีความตื่นตัวและมีความคิดแปลกใหม่อยู่เป็นเนืองนิจ และอาจารย์ ดร. สุวรรณ ตั้งสมวรวงษ์ ท่านเป็นอาจารย์ผู้สอนและกรรมการควบคุมการทำปฏิญานินพนธ์ เป็นผู้ให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนและการทำปฏิญานินพนธ์มาด้วยดีโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 2 ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สมสุข ชีระนิจิตร ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ซึ่งท่านเป็นอาจารย์ผู้สอนและได้กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่า

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถามและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามให้คำแนะนำในการวิจัยครั้งนี้

(นางสาวอัมพร เดชกิ่ง)

กันยายน 2533

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลังและสภาพปัญหา	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ประวัติความเป็นมาของหอพักนักศึกษา	7
	ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา	8
	ประเภทของหอพักนักศึกษา	12
	ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา	14
	คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา	17
	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา	19
	การดำเนินงานหอพักนักศึกษา	23
	อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา	25
	การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา	28
	ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานหอพักนักศึกษา	31
	รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	32
	รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ..	32
	รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต	35
	รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	37
	รูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร	
	วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	39

3	วิธีดำเนินการวิจัย	44
	ขั้นตอนการวิจัย	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 1	52
	การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 2	62
	การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 3	71
5	สรุป อภิปรายผล กำหนดรูปแบบและข้อเสนอแนะ	86
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	86
	วิธีดำเนินการวิจัย	86
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
	อภิปรายผล	90
	รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร	
	วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	102
	ข้อเสนอแนะ	107
	บรรณานุกรม	109
	ภาคผนวก	116

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก หนังสือแนะนำและแบบสอบถามในรอบที่ 1	117
ภาคผนวก ข หนังสือแนะนำและแบบสอบถามในรอบที่ 2	133
ภาคผนวก ค หนังสือแนะนำและแบบสอบถามในรอบที่ 3	147
ภาคผนวก ง หลักในการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ และสรุปผลการสัมภาษณ์	163
ภาคผนวก จ รายชื่อและสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ	167
ประวัติผู้วิจัย	178

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ค่าร้อยละของคำตอบที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย	52
2	ค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 2	63
3	ค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 3	72

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างการจัดหน่วยงานหอพักที่มีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป	19
2 โครงสร้างการจัดหน่วยงานหอพักที่มีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 300 คน	20
3 โครงสร้างการจ้างองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	34
4 โครงสร้างการจ้างองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต	36
5 โครงสร้างการจ้างองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัย ครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	38
6 รูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	43
7 ขั้นตอนการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	50
8 รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	105
9 โครงสร้างการจ้างองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังและสภาพปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นสูง มีภารกิจสำคัญในด้านการสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ บริการทางวิชาการแก่สังคม การถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (วิจิตร ศรีส้าน. 2518 : 11) การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต่างมีเป้าหมายและปณิธานที่วางไว้แตกต่างกันออกไป การพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีคุณธรรม และมีประสบการณ์เพิ่มเติมตามศักยภาพของตนเอง เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมนั้น เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องดำเนินการ การเรียนรู้ของนักศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยในลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรม การอยู่ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อนในสังคมและสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา นับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งซึ่งช่วยหล่อหลอมและพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ สามารถกระทำได้โดยอาศัยงานกิจการนักศึกษาซึ่งประกอบด้วยภารกิจด้านสวัสดิการ ด้านการสอน ด้านกิจกรรมและด้านควบคุม (Knowles. 1970 : 4 - 7) หอพักนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจด้านควบคุมที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการเรียน การปรับตัวเข้ากับสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การจัดหอพักนักศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยที่สะดวกปลอดภัย บริการอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนนอกชั้นเรียน เสริมสร้างความรู้ทักษะทางสังคมและประชาธิปไตย สร้างทัศนคติที่ดีต่อการนันทนาการ ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่พัฒนาตนเอง พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาเป็นคนที่มีสมบูรณ์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2525 : 6) การพัฒนานักศึกษาที่อยู่ในหอพักให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักศึกษา ทั้งด้านที่พักอาศัย ด้านการศึกษาค้นคว้า ด้านให้คำปรึกษาและด้านกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งของประเทศไทย ตั้งอยู่วิทยาเขตวังท่าพระ ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร มีพื้นฐานในการถ่ายทอดและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง พร้อมทั้งสร้างสรรค์สติปัญญา ความคิดและความรู้สึกรับผิดชอบให้แก่บุคคล ตลอดจนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย (มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2532 : ปกหลัง) ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 มหาวิทยาลัยได้ขยายการศึกษาจากวิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพมหานคร ไปยังวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ในการนี้มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดตั้งหอพักนักศึกษาขึ้น โดยมีหลักการสำคัญคือ ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกัน (มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2513 : 4 - 5) สำหรับการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร เท่าที่ผ่านมาและดำเนินการอยู่มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้บุคลากรหอพักนักศึกษาขาดทิศทางในการปฏิบัติงาน ส่วนบริการสวัสดิการให้นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับบริการด้านอาหาร บริการด้านโทรศัพท์สาธารณะและอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอ (วีระศักดิ์ ศรีบุษและคนอื่น ๆ. 2532 : 82 - 90) นอกจากนี้การบริหารงานหอพักนักศึกษายังไม่มีหลักเกณฑ์การจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพักที่แน่นอน กล่าวคือมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ไปตามวาระของผู้บริหาร ก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน อีกทั้งหอพักนักศึกษาก็มีจำนวนจำกัด จึงต้องจัดให้นักศึกษาเข้าพักเกินจำนวนทุกห้องพัก พร้อมทั้งจัดให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเข้าพักในหอพักเดียวกัน ทำให้ยากลำบากต่อการควบคุมดูแล (รายงานการประชุมคณะกรรมการหอพักนักศึกษาครั้งที่ 1/2530 ลงวันที่ 15 มกราคม 2530 : 2 - 6) /

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา เพื่อนำเสนอผู้บริหารประกอบการพิจารณาในการวางแผนพัฒนาการบริหารและการจัดดำเนินงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่อไป *

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ความสำคัญของการวิจัย

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่ได้จากกรณีศึกษาครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และผู้ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษานำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุง ให้เหมาะสมกับการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของผู้บริหาร คณะกรรมการหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักและผู้ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อหารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ครั้งนี้ ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2. สาระสำคัญในรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่วิจัยมีองค์ประกอบดังนี้คือ

- 2.1 ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา
- 2.2 ประเภทของหอพักนักศึกษา
- 2.3 ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา
- 2.4 คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา
- 2.5 ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา
- 2.6 การดำเนินงานหอพักนักศึกษา
- 2.7 อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา
- 2.8 การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา

3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 19 คน โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญเป็น 2 กลุ่มคือ

3.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการหรือประสบการณ์ด้านหอพักนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ต่าง ๆ จำนวน 7 คนคือ

- 3.1.1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน
- 3.1.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน
- 3.1.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 1 คน
- 3.1.4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 1 คน
- 3.1.5 วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ จำนวน 1 คน

3.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับหอพักนักศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 12 คน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ หมายถึง รูปร่าง แบบแผน เค้าโครง โครงสร้างหรือตัวอย่างของการทำงานหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในวิจัยนี้หมายถึง รูปร่างหรือแบบแผนที่ใช้เป็นแนวทางการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
2. การบริหารงาน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมกันทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในวิจัยนี้หมายถึง การปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
3. หอพัก หมายถึง สถานที่พักอาศัยชั่วคราวหรือถาวรที่จัดไว้บริการนักศึกษาได้เข้าพักอาศัย ในวิจัยนี้หมายถึง อาคารที่พักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
4. นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยก่อนได้รับปริญญา ในวิจัยนี้หมายถึง บุคคลที่พักอาศัยอยู่ประจำในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
5. มหาวิทยาลัย หมายถึง สถาบันที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีอำนาจประกาศปริญญาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ในวิจัยนี้หมายถึง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
6. รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา หมายถึง แบบแผนที่เป็นแนวทางในการบริหารงานหอพักนักศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง แบบแผนการบริหารงานหอพักนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสาระดังนี้

6.1 ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา

6.1.1 ปรัชญาของหอพักนักศึกษา หมายถึง อุดมคติหรืออุดมการณ์ที่ใช้ยึดถือเป็นแนวทางกว้าง ๆ ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในวิจัยนี้หมายถึง อุดมการณ์อันสูงสุดที่ใช้ยึดถือเป็นแนวทางกว้าง ๆ ในการบริหารงานหอพักนักศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนานักศึกษาที่อยู่ในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

6.1.2 นโยบายของหอพักนักศึกษา หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งครอบคลุมภารกิจกว้าง ๆ ถือเป็นแนวดำเนินการ ในวิจัยนี้หมายถึง หลักวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงการสนับสนุนและส่งเสริมให้การบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

บรรลุปเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

6.1.3 วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา หมายถึง ความมุ่งหมายที่เฉพาะเจาะจงหรือสิ่งที่แสดงถึงความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุถึงสิ่งที่มุ่งหวังไว้ ในวิจัยนี้หมายถึง ความมุ่งหมายของหอพักนักศึกษาที่ตั้งไว้ในการจัดดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

6.2 ประเภทของหอพักนักศึกษา หมายถึง ชนิดของที่พักอาศัย ในวิจัยนี้หมายถึง ที่พักอาศัยของนักศึกษาชายและที่พักอาศัยของนักศึกษาหญิง ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

6.3 ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา หมายถึง รูปแบบการดำเนินงานการจัดที่พักอาศัยให้เป็นแบบศูนย์การศึกษาและอาศัย ในวิจัยนี้หมายถึง รูปแบบวิธีการจัดหอพักนักศึกษาให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เกิดทักษะทางสังคม เกิดความมีระเบียบวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่นักศึกษาที่อยู่หอพักนักศึกษา โดยจัดให้มีห้องสมุด ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องรับแขก ห้องกีฬา ห้องอาหาร ห้องพยาบาล บริการแนะแนวและให้คำปรึกษารวมทั้งจัดหาหนังสือ วารสารอ้างอิง นวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ให้นักศึกษา

6.4 คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะที่ดีหรือลักษณะที่ดีมีความสำคัญเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ในวิจัยนี้หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาเมื่อเข้าอยู่ประจำในหอพักซึ่งได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อและความมีวินัยในตนเอง

6.5 ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา หมายถึง หลักการดำเนินงานต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมกันทำอย่างมีระเบียบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ในวิจัยนี้หมายถึง หลักการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคารดูแลรับผิดชอบ มีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการบริหารงานหอพักนักศึกษา ได้แก่ บุคลากร การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

6.6 การดำเนินงานหอพักนักศึกษา หมายถึง หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในวิจัยนี้หมายถึง วิธีดำเนินงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การจัดหน่วยงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่รับผิดชอบ การจัดหาบุคลากรที่เหมาะสมกับหน่วยงาน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร การประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว การวินิจฉัยสั่งการ การใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องเหมาะสม และการรายงานผลการปฏิบัติงานหอพักให้ผู้บังคับบัญชา

ได้รับทราบเป็นระยะ ๆ

6.7 อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา หมายถึง ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของที่พักอาศัย รวมทั้งการอำนวยความสะดวกความปลอดภัย ที่หน่วยงานจัดให้นักศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง สถานที่ตั้งอาคารหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ การอำนวยความสะดวกความปลอดภัย เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักศึกษาให้มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่

6.8 การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา หมายถึง การงานที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง กิจกรรมหอพักนักศึกษาที่จัดให้นักศึกษาได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมกีฬา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม กิจกรรมส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

7. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลที่มีระดับคุณลักษณะความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชา ทฤษฎีด้านกิจการนักศึกษา และมีประสบการณ์ด้านหอพักนักศึกษาหรือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบและมีประสบการณ์เกี่ยวกับหอพักนักศึกษา โดยมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านหอพักนักศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

7.1 มีภาระหน้าที่รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านนโยบายและการบริหารงานหอพักนักศึกษา

7.2 มีภาระหน้าที่รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านบริหารและการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา

7.3 มีภาระหน้าที่หรือเคยปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักและกรรมการหอพักนักศึกษา

7.4 เคยมีภาระหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักและคณะกรรมการหอพักนักศึกษา

8. เทคนิคเดลฟาย หมายถึง การนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาใช้ประโยชน์อย่างมีระบบ กระบวนการรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในวิจัยนี้ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัยไม่ต้องนัดสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาประชุมพบกัน แต่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในรูปแบบของการตอบแบบสอบถาม เป็นการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในต่าง ๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัด และผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลทางความคิดเห็นของผู้หนึ่งผู้ใด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยได้จัดแบ่งสาระสำคัญดังนี้คือ ประวัติความเป็นมาของหอพักนักศึกษา ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานหอพักนักศึกษา รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา รูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประวัติความเป็นมาของหอพักนักศึกษา

หอพักนักศึกษาเริ่มมีความสำคัญตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 9-12 ในมหาวิทยาลัยซาเลโม และมหาวิทยาลัยโบโลญญา ประเทศอิตาลี เนื่องจากมีนักศึกษาจากประเทศอังกฤษจำนวนหนึ่งเดินทางไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยดังกล่าว นักศึกษาไม่รู้จักถิ่นฐานของประเทศนั้นดี จำเป็นต้องแสวงหาที่พักที่สะดวกและปลอดภัยสำหรับตนเอง ระยะแรก ๆ ของการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 2 แห่งนี้ นักศึกษาเป็นผู้จัดหาที่พักใกล้ตึกเรียนและอยู่รวมกันโดยการเลือกสมาชิกในกลุ่มขึ้นมาหนึ่งคน ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการดูแลความเป็นอยู่ให้ความสะดวกแก่นักศึกษาด้วยกันเองพร้อมทั้งพยายามต่อต้านผู้ที่เอารัดเอาเปรียบ นับได้ว่าเป็นต้นกำเนิดในการให้บริการหอพักนักศึกษา (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2525 : 94) วิธีการนี้ได้แพร่หลายไปยังมหาวิทยาลัยปารีส ประเทศฝรั่งเศส และมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ โดยมีผู้ศรัทธาบริจาคเงินสร้างหอพักสำหรับนักศึกษาที่ยากจน อีกทั้งมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เห็นชอบในหลักการที่นักศึกษาได้จัดตั้งหอพัก และวางข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดตั้งหอพักที่จะมีขึ้นใหม่ ในระยะเวลา 2 ศตวรรษต่อมามหาวิทยาลัยได้เข้าดำเนินการบริหารงานหอพักแทน หอพักของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์และออกซ์ฟอร์ด มหาวิทยาลัยใช้หอพักเป็นศูนย์กลางการศึกษา (Learning center) หอพักนักศึกษาที่สร้างในระยะแรกเป็นหอพักขนาดเล็ก เรียกว่า ดอมิทีรี (Dormitory) เป็นหอพักสำหรับคนโสด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยและอาหาร

แก่นักศึกษา เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบงานหอพักนักศึกษา มิได้เป็นผู้มีความรู้ทางด้านงานกิจการนักศึกษา เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลง นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงมีการจัดหอพักเป็น 2 ประเภท คือ หอพักนักศึกษาที่มีครอบครัวและหอพักนักศึกษาที่เป็นโสด ระยะต่อมาได้มีผู้มีความรู้ทางด้านกิจการนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินงานหอพักนักศึกษา จึงก่อให้เกิดหอพักประเภทต่าง ๆ มากมายและสถาบันอุดมศึกษากว่าร้อยละ 63 ได้ให้บริการด้านหอพักแก่นักศึกษา (Packwood. 1977 : 125 - 126) ส่วนประเทศไทยได้จัดสร้างหอพักนักเรียนพยาบาลศิริราชขึ้นในปี พ.ศ. 2451 ซึ่งปัจจุบันคือคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และในพ.ศ. 2465 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้จัดตั้งหอพัก เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาชายเรียกว่า หอวัง พ.ศ. 2475 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง (ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ได้จัดตั้งหอพักเรียกว่า นิคมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง หอพักดังกล่าวได้ล้มเลิกไปใน พ.ศ. 2485 ต่อมาปี พ.ศ. 2515 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานอาคารส่วนหนึ่งของสวนพฤกษศาสตร์ใช้เป็นหอพักนักศึกษาและโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อหอพักว่า หอพักรัชดาภิเษก (สำเนา ธีรศิลป์. 2525 : 88 - 89)

สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้จัดบริการหอพักให้นักศึกษา ซึ่งส่วนมากไม่ได้จัดสวัสดิการด้านอาหารให้นักศึกษา นักศึกษาต้องจัดหาอาหารด้วยตนเอง หอพักนักศึกษาเพียงแต่ให้บริการด้านที่พักอาศัย การปกครอง และดูแลด้านสวัสดิภาพของนักศึกษาเท่านั้น สำหรับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ยังไม่ได้กระทำกันอย่างจริงจัง เพราะขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานกิจการนักศึกษา

ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา

ปรัชญาหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศแบ่งออกได้เป็น 3 ระบบคือ

1. ระบบอังกฤษ ถือว่าหอพักเป็นศูนย์กลางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มหาวิทยาลัยถือว่าหอพักคือบ้านของนักศึกษา การปกครองเป็นแบบพ่อปกครองลูก (In loco parentis) นักศึกษาอยู่ในความดูแลของอาจารย์ภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสถาบันซึ่งรับผิดชอบนักศึกษาในการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กับการพัฒนาสติปัญญา เช่น มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

2. ระบบเยอรมัน สถาบันการศึกษาจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชีวิตนักศึกษานอกห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องบ้านพักนักศึกษาต้องเช่าหอพักจากสถาบันและดำเนินการบริหารเองทั้งหมด

ลักษณะ เช่นนี้จะพบในประเทศฟินแลนด์และกลุ่มสแกนดิเนเวีย

3. ระบบอเมริกัน จัดให้มีโปรแกรมการศึกษาด้านสังคมถือเป็นหลักสูตรในหอพัก จัดรูปแบบหอพักให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด นับเป็นที่มาของหอพักที่มีนักศึกษาชายหญิงพักร่วมกัน เช่นมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (เขาวลัทธิ คัดโนภาส. 2523 : 264 - 265)

ปรัชญาหอพักนักศึกษาของประเทศไทยยุคแรกถือว่าหอพักเป็นที่พักอาศัยที่กินนอน มีการอบรมศีลธรรมจรรยา ฝึกการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม การปกครองเป็นแบบพ่อปกครองลูกโดยมีอธิการหอพักและอนุสาสก์หอพักเป็นผู้ปกครอง จัดเป็นระบบอังกฤษ ไม่มีการเน้นโปรแกรมการศึกษาที่หอพัก พ.ศ. 2508 ระบบพ่อปกครองลูกค่อยเลือนหายไปเพราะนักศึกษามีความเป็นอิสระและความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ยังไม่มีการจัดโปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ ปรัชญาหอพักนักศึกษาคงเหมือนเดิม (เขาวลัทธิ คัดโนภาส. 2523 : 265)

โดยทั่วไปปรัชญาหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามุ่งส่งเสริมให้ใช้หอพักเป็นศูนย์กลางในการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

นโยบายหอพักนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง และทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของการก่อสร้างและการจัดหาหอพักให้นักศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. ในหลักการคงสนับสนุนนโยบายการก่อสร้างและจัดหาหอพักนักศึกษาที่กระทรวงการคลังได้เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีว่า ในเขตกรุงเทพมหานคร นักศึกษาสามารถหาที่พักได้ง่ายจึงควรจัดหอพักให้เฉพาะลักษณะและตามความจำเป็นของการศึกษาเป็นหลัก ส่วนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันนอกเขตกรุงเทพมหานคร จะจัดบริการหอพักให้แก่นักศึกษาในอัตราร้อยละ 50 ของนักศึกษามหาภาคปกติ

2. สำหรับในกรณีของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีเหตุผลความจำเป็นในการจัดหาหอพักเอกชน จึงเห็นสมควรให้เพิ่มอัตราเป็นร้อยละ 80 เพื่อให้นักศึกษาต่างถิ่นมีที่พัก ส่วนนักศึกษาในท้องถิ่นซึ่งมีร้อยละ 20 คงไม่มีปัญหาและไม่จำเป็นต้องจัดหาที่พักให้

3. เพื่อไม่ให้เป็นการต่อรัฐบาลในการลงทุนที่ไม่ใช่ด้านการศึกษาโดยตรง และเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทลงทุนจัดสร้างหอพักสำหรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น เห็นควรมีการทบทวนอัตราการจัดเก็บค่าหอพักทุก ๆ แห่ง ในอัตราที่เหมาะสม เพราะอัตราที่จัดเก็บอยู่ในขณะนั้นต่ำกว่าความเป็นจริงเห็นการไม่ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สร 0911/1596 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2523)

ตั้งแต่ พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา รัฐบาลเห็นความสำคัญและความจำเป็นเกี่ยวกับที่พักของ

นักศึกษา แต่ความต้องการด้านอาคารเรียนก็มีเพิ่มมากขึ้น จึงให้การสนับสนุนเอกชนเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างหอพัก สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคที่ไม่มีเอกชนมาลงทุนสร้างหอพัก รัฐบาลได้พยายามจัดสรรงบประมาณ เพื่อก่อสร้างหอพักให้ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละสถาบัน ส่วนหอพักเอกชนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทยโดยกรมประชาสงเคราะห์ได้เสนอให้มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับหอพักขึ้นเรียกว่า พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 (สิริวรรณ ไทยบุณนาค. 2522 : 25 - 26) เพื่อทำหน้าที่ควบคุมหอพักซึ่งได้ระบุเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ว่า

... โดยที่ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนหรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาซึ่งเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในจังหวัดพระนคร หรือในจังหวัดใหญ่ ๆ บางจังหวัดและเข้าพักอยู่ในหอพักของเอกชนได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ บรรดาหอพักต่าง ๆ ของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นไม่มีกฎหมายควบคุม ผู้จัดตั้งหอพักได้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในด้านการค้ามากกว่าเพื่อสวัสดิภาพ อาจจะทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ผิดศีลธรรมอันดีหรืออาจเป็นภัยต่อประเทศชาติ จึงสมควรให้มีกฎหมายควบคุมการจัดตั้งหอพักของเอกชน (ราชกิจจานุเบกษา. 2507 : 13)...

กฎหมายฉบับนี้ควบคุมหอพักเอกชนที่รับนักเรียน นักศึกษาเข้าพักอาศัยตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปเท่านั้น มิได้ควบคุมถึงหอพักของทางราชการที่จัดตั้งขึ้นเป็นสวัสดิการของข้าราชการในสังกัดหรือหอพักของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของรัฐ ฉะนั้นเมื่อการศึกษาขยายออกไปสู่ส่วนภูมิภาค นักเรียน นักศึกษาส่วนหนึ่งต้องพักอาศัยอยู่ในหอพักเอกชน จึงได้มีประกาศของคณะปฏิวัติให้ขยายเขตการใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 ในจังหวัดส่วนภูมิภาค เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา. 2514 : 106)

หอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ควรมีนโยบายที่เด่นชัด สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ทั้งนี้เป็นการมุ่งส่งเสริมนักศึกษาให้เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบตนเอง และส่วนรวม เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคม

วัตถุประสงค์หอพักนักศึกษา การจัดที่พักให้นักศึกษาถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้นักศึกษารู้จักฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดีที่สุด แพ็ควูด (Packwood. 1977 : 84) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษาว่ามี 2 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. เพื่อควบคุมและปรับปรุงพฤติกรรมของนักศึกษาให้เหมาะสม

2. เพื่อพัฒนานักศึกษา ทั้งในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และเจริญงอกงามให้เป็นพลเมืองดีของสังคม สำหรับมูลเลอร์ (Mueller. 1961 : 175) ได้วิจัยหอพักต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาพบว่าหอพักส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นที่พักอาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาทางวิชาการ เพื่อพัฒนาบุคคล เพื่อประชาสัมพันธ์ และเพื่อปกครองดูแลนิยันักศึกษา ส่วนซิฟเฟิร์ด (Sifferd. 1958 : 21 - 22) ได้สรุปวัตถุประสงค์หอพักไว้ว่า

1. เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
2. เพื่อจัดการและเปิดโอกาสให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่ม ฝึกฝนประชาธิปไตย
3. เพื่อเอื้อหรือผลักดันให้เกิดสุขนิสัยที่ดีและรักนันทนาการ
4. เพื่อหนุนให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้งกลุ่มและแต่ละกลุ่ม
5. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมในชีวิตรประจำวันได้

และสำเนาวั ชวรศิลป์ (2525 : 93) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หอพักนักศึกษา แตกต่างกันตาม

ปรัชญาการอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน ซึ่งโดยทั่วไปวัตถุประสงค์หอพักนักศึกษาสรุปได้ดังนี้ *

1. เพื่อให้บริการทางด้านที่พักอาศัยที่สะดวกและปลอดภัยแก่นักศึกษาที่มาจากภูมิลำเนาอื่น
2. เพื่อให้บริการอาหารที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะและมีราคาถูกแก่นักศึกษา
3. เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้การสอนภายนอกชั้น เรียนให้แก่นักศึกษาและให้

ความสะดวกแก่นักศึกษาในการศึกษาเล่าเรียน

4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้แก่นักศึกษา
5. เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในด้านประชาธิปไตยให้แก่นักศึกษา
6. เพื่อช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการนันทนาการ การเล่นกีฬา เพื่อสุขภาพอนามัย

และพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย

7. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาให้ร่วมกันทำกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนานักศึกษาในด้านการปรับตัวเองเข้ากับชีวิตรประจำวัน และเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่นักศึกษา

8. เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

หอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ที่พักอาศัยสำหรับนักศึกษาแล้ว ยังเป็นสถานที่เสริมสร้างความสำเร็จงอกงามทางสติปัญญา พัฒนาความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อ ความมีวินัย ความสามัคคีและการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของนักศึกษา

ตลอดจนกระทั่งพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ในการนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสนใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมของที่พักอาศัย ให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาการส่วนบุคคลให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ มิใช่จัดสรรเพื่ออำนวยความสะดวกตามความต้องการทางด้านร่างกายของผู้พักอาศัยเท่านั้น เพราะประสบการณ์ของการอยู่ร่วมกันอาจนำไปสู่การพัฒนาตัวบุคคลได้เป็นอย่างดี หอพักจะไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา ถ้าไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหอพักอย่างสมเหตุสมผล

ประเภทของหอพักนักศึกษา

หอพักในประเทศสหรัฐอเมริกา (Korff and Horton. 1977 : 740) แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. หอพักขนาดใหญ่หรือหอพักรวม (Large dormitories or dormitory complexes) สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้ 100 - 1,000 คน มีห้องพักแบ่งออกเป็น 3 ชนิดคือ ห้องพักคนเดียวห้องพัก 2 คน และห้องพักรวม 6 - 8 คน หอพักประเภทนี้มีห้องรับประทานอาหารขนาดใหญ่ มีสถานที่พักผ่อนและมีห้องอ่านหนังสือ หอพักดังกล่าวสถาบันจะเป็นผู้ดำเนินการเอง

2. กลุ่มบ้านเล็ก ๆ (Small-group houses) คือหอพักนักศึกษาชาย (Fraternity) และหอพักนักศึกษาหญิง (Sorority) เป็นหอพักเก่า วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่วนหอพักใหม่ สมาคมศิษย์เก่าเป็นผู้ดำเนินการเอง เป็นหอพักของนักศึกษาที่มีฐานะดี สามารถรับนักศึกษาได้ 25 - 50 คน หอพักประเภทนี้ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในหอพัก

3. ห้องชุดในบ้านเช่า (Apartments) เป็นห้องเช่าของนักศึกษาที่แต่งงานแล้วอยู่รวมกันเป็นครอบครัว ไม่มีการจัดโปรแกรมการศึกษาในที่พักและห้องพักแต่ละห้องมีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อย

ในสถานศึกษาจะมีหอพักหลายประเภท นักศึกษาสามารถเปลี่ยนที่พักจากประเภทหนึ่งไปอยู่อีกประเภทหนึ่งได้ สำเนาวั ชวรศิลป์ (2525 : 90 - 92) รวบรวมหอพักไว้ 10 ประเภทคือ

1. หอพักขนาดเล็ก (Dormitory) ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและอบรมระเบียบวินัยนักศึกษา

2. หอพักขนาดใหญ่ (Residential hall) มีบุคลากรรับผิดชอบอยู่ 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่ฝึกอาหารและฝ่ายที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาอยู่ในหอพัก เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีพัฒนาการทางด้านสังคม ร่างกาย และจิตใจ

3. หอพักนักศึกษาชาย (Fraternity) เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาชายที่มีฐานะดีมีตระกูลดี นักศึกษาปกครองกันเอง มีการอบรมมารยาทระเบียบวินัย หอพักประเภทนี้มีผู้ใหญ่อายุดูแล 1 คน เน้นการเป็นผู้ดีและการมีผลการเรียนที่ดี รุ่นพี่คอยดูแลช่วยเหลือรุ่นน้อง จัดกิจกรรมภายในหอพักด้วย นักศึกษาเอง นับเป็นการส่งเสริมทักษะในการเข้าสังคม

4. หอพักนักศึกษาหญิง (Sorority) เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาหญิงที่มีฐานะดีมีตระกูลดี มีรูปแบบการดำเนินงานและแนวปฏิบัติ เช่นเดียวกับหอพักนักศึกษาชายที่มีฐานะดีมีตระกูลดี

5. หอพักของนักศึกษาที่มีฐานะยากจน (Cooperative house) เป็นหอพักประเภทที่นักศึกษาทุกคนต้องร่วมกันทำงานและรับผิดชอบ เช่น ดูแลหอพัก การแบ่งงานกันทำ

6. หอพักนักศึกษาชายหญิงพักรวมในหอพักเดียวกัน (Coeducational housing) ประกอบด้วย โรงอาหาร ห้องสมุดและบริเวณต่าง ๆ ที่ใช้ร่วมกัน ทั้งนี้นักศึกษาชายนักศึกษานักศึกษาหญิงจะไม่อยู่ร่วมห้องเดียวกัน

7. หอพักขนาดใหญ่มีอาคารเป็นตึกติดต่อกัน 3 - 4 หลัง (Residential college) เป็นที่ตั้งของคณะวิชา ภายในอาคารประกอบด้วย ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์ ห้องพักอาจารย์ ห้องพักนักศึกษาและที่รับประทานอาหารร่วมกัน

8. อาคารเรือนแถว 2 ชั้น (University apartment) เหมาะกับนักศึกษาที่มีครอบครัว เข้าพักอาศัย เสียค่าเช่าในราคาที่ถูกกว่าห้องชุดของเอกชน

9. หอพักนอกมหาวิทยาลัย (Off-campus housing) เป็นที่พักนอกมหาวิทยาลัย เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

10. ศูนย์ศึกษาอาศัย (Living-learning centre) เป็นหอพักขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาชายและหญิงอยู่ร่วมในหอพักเดียวกัน ภายในมีชั้นเรียน ห้องฝึกงาน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์อยู่ในอาคาร นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมด้วยตนเองทุกอย่าง โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ

วิมลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 113 - 114) แบ่งหอพักเป็น 2 ประเภทคือ หอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการและเอกชนจัดดำเนินการ โดยทั่วไปหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. หอพักประเภทห้องพักและอาหาร หมายถึงหอพักที่มีลักษณะจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ ให้ นักศึกษาเข้าพักอาศัยโดยจัดสวัสดิการที่ประจำห้องพักไว้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ เตียง ที่นอน หมอน พร้อมผ้าปูที่นอนและปลอกหมอน นอกจากนี้ยังมีบริการความสะดวกและบริการอาหารไว้ด้วย บริการดังกล่าวหอพักบางแห่งอาจจัดให้มีหรือไม่มีก็ได้แล้วแต่อัตราค่าเช่าที่กำหนด

2. หอพักประเภทห้องชุด หมายถึงหอพักประเภทที่สร้างขึ้นสำหรับนักศึกษาที่มีครอบครัว และนำครอบครัวมาอยู่ด้วยในขณะเรียนหนังสือ จึงต้องจัดให้มีห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องอื่น ๆ ตามความเหมาะสม หอพักชนิดนี้ไม่มีบริการเพราะว่าห้องชุดแต่ละชุดมีครัวอยู่แล้ว

3. หอพักประเภทช่วยกันทำงาน หมายถึงหอพักประเภทที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายฝึกให้นักศึกษารับผิดชอบ ฝึกการเป็นพ่อบ้านแม่บ้าน จึงเปิดโอกาสให้นักศึกษากลุ่มละประมาณ 10 คน พักอาศัยอยู่ในหอพักเล็ก ๆ โดยบ้านแต่ละหลังจัดให้มีห้องครัว ห้องรับแขก ห้องน้ำพร้อมมิเตอร์ไฟฟ้า และประปา ผู้พักอาศัยต้องทำงานบ้านเองโดยช่วยกันทำความสะอาด ทำอาหาร มีเวรทำงานดูแลความเรียบร้อย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าอาหาร ค่าเช่าบ้าน ต้องเฉลี่ยกันออกทุกเดือน จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายหอพักประเภทนี้สูงกว่าการอยู่หอพักประเภทห้องพัก แต่เสียเวลาทำความสะอาดบ้าน ห้องน้ำ ล้างชาม ประกอบอาหารเอง มหาวิทยาลัยไม่มีบุคลากรควบคุมแต่จะมีระเบียบวางไว้เป็นแนวปฏิบัติซึ่งสามารถตรวจสอบได้เป็นครั้งคราว

4. หอพักประเภทบ้านเคลื่อนที่ ต่างประเทศนิยมหอพักประเภทนี้มาก บ้านเคลื่อนที่ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพราะมีที่อยู่เป็นเอกเทศมีความเป็นส่วนตัวมาก

หอพักเอกชนจัด ดำเนินการคล้ายลักษณะหอพักของมหาวิทยาลัยแต่อาจมีประเภทให้เช่าห้องอาศัยในบ้านของตนเอง ให้เช่าบ้านทั้งหลังหรือให้เช่าห้องชุดก็ได้แล้วแต่เจ้าของจัด ในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกามีหอพักประเภทสังคมเกียรติยศ คือบ้านที่เรียกชื่อเป็นอักษรกรีกต่าง ๆ มีสมาชิกอยู่ทั่วประเทศและมีกฎเกณฑ์พิเศษในการเข้าพักอาศัยในหอพัก

ประเภทของหอพักนักศึกษามีตั้งแต่ขนาดใหญ่ที่สามารถบรรจุนักศึกษาได้เป็นจำนวนมาก มีการจัดบริการสวัสดิการและกิจกรรมภายในหอพักให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม ส่วนหอพักขนาดเล็ก จัดให้นักศึกษาที่มีฐานะค่อนข้างดีมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี โดยจัดให้นักศึกษาประมาณ 25 - 50 คน เข้าพักอาศัยอยู่ร่วมกัน ความเป็นอยู่ค่อนข้างสะดวกสบาย หอพักสำหรับนักศึกษาที่มีฐานะการเงินไม่ค่อยดีต้องช่วยกันทำงานภายในหอพักดูแลตนเองและเฉลี่ยค่าใช้จ่ายกัน นักศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว เข้าพักอาศัยในหอพักแบบห้องชุด ซึ่งมีเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้บริการ นอกจากนี้ยังมีหอพักเอกชนไว้บริการนักศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในความควบคุมของสถาบัน มีการจัดบริการสวัสดิการและ กิจกรรมแตกต่างกันไปตามประเภทของหอพัก โดยมุ่งพัฒนาการศึกษาของสถาบันเป็นหลัก

ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา

ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา การจัดหอพักนักศึกษาสามารถจัดได้หลายรูปแบบ แต่การจัด

หอพักนักศึกษา ให้เป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living - learning centre) กำลังเป็นที่นิยมมากในสหรัฐอเมริกาเพราะ สามารถพัฒนานักศึกษาได้กว้างขวางกว่าการจัดหอพักแบบอื่น ๆ (ห์ลดีนทร์ เชาวนปรีชา. 2527 : 94) และสอดคล้องกับหลักการอุดมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะคิด ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนด้านวิชาการ ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาแบบศูนย์ศึกษาและอาศัยนี้ มีนักการศึกษาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการและการดำเนินงานไว้หลายคนเช่น ห์ลดีนทร์ เชาวนปรีชา (2527 : 94 - 97) ได้กล่าวถึงการจัดหอพักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัยของมหาวิทยาลัยอินเดียน่า บลุ่มมิงตัน สหรัฐอเมริกาว่า มีนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณาจารย์และครอบครัวอาศัยอยู่มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกิจกรรม ส่งเสริมมิตรภาพ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้ดำเนินงานโดยคณะกรรมการเฉพาะกิจ ส่วนการบริหารงานหอพักอยู่ในรูปของคณะกรรมการปกครองหอพัก ประกอบด้วยหัวหน้านักศึกษาหอพักเป็นประธาน มีคณะกรรมการช่วยปกครองดูแลควบคุมการเงินและมีคณะกรรมการนักศึกษา บุคลากรดูแลเรื่องระเบียบวินัยหอพัก แต่ละชั้นแต่ละหน่วยจะมีสำนักงานคอยควบคุมดูแลให้เกิดความเรียบร้อยพร้อมรายงานเรื่องต่าง ๆ ไปยังคณะกรรมการกลางหอพัก

การจัดหอพักในต่างประเทศ เพื่อเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย มหาวิทยาลัยพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมโปรแกรมการศึกษาในหอพักให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยและการพัฒนานักศึกษา ส่งเสริมให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุดดังที่วิลสัน (Wilson. 1968 : 10) กล่าวว่าศูนย์ศึกษาและอาศัยในหอพักจะเสริมสร้างให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าการเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและนำไปสู่ความเข้าใจตนเองและสังคมที่อยู่อาศัย

วัลลภา เทพหส์ดิน ณ อยุธยา (2530 : 117 - 118) เสนอแนะการเสริมสร้างหอพักให้เป็นศูนย์ศึกษาและอาศัยดังนี้

1. จัดสิ่งแวดล้อมภายในหอพักให้เกิดความมีระเบียบวินัยและความสวยงาม
2. สร้างสิ่งแวดล้อมให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
3. จัดประสบการณ์หรือกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางสังคม
4. จัดให้มีโภชนาการที่ถูกต้องเหมาะสม
5. จัดให้มีสันทนาการ
6. จัดให้มีสุขภาพอนามัย
7. จัดให้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำ

8. จัดให้มีชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดี

9. จัดให้มีการแนะแนวด้านต่าง ๆ

หอพักนักศึกษาในประเทศไทยยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยอย่างจริงจังเหมือนในต่างประเทศ นอกจากหอนอนโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงที่ถนนประสานมิตร ซึ่งยกเลิกไปแล้วนั้น เคยใช้วิธีการให้นักศึกษาจัดการอยู่และปกครองกันเอง มีการจัดแบ่งนักเรียนเป็นหมู่ แต่ละหมู่มีอาจารย์ที่ปรึกษา ทำหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนในการอบรมสั่งสอนความประพฤติและวัฒนธรรมอันดีงาม (สาโรช บัวศรี. ม.ป.ป. : 25 - 28) การขยายตัวของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในส่วนกลางมีมากกว่าการขยายตัวของงานหอพัก ทำให้หอพักมีจำนวนไม่เพียงพอับความต้องการของนักศึกษา สถาบันต้องมีนโยบาย หลักเกณฑ์ เพื่อสิทธิการอยู่หอพักของนักศึกษา โดยทั่วไปนักศึกษาที่มีสิทธิในการอยู่หอพักได้แก่ นักศึกษาที่มีความจำเป็น เช่น มีฐานะยากจน มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เป็นนักศึกษาใหม่ เป็นนักกีฬาของสถาบัน ต้องทำกิจกรรมในเวลากลางคืน หรือนักศึกษาที่มีผลการเรียนตกต่ำ ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะแต่งตั้งกรรมการเพื่อพิจารณานักศึกษาเข้าอยู่หอพัก ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่หอพักและนักศึกษาที่เป็นกรรมการ (สำเนา ขจรศิลป์. 2525 : 100) ตามสภาพสังคมไทยที่เป็นอยู่มีการจัดแบ่งหอพักนักศึกษาเป็นหอพักนักศึกษาชาย หอพักนักศึกษาหญิงและจำเป็นต้องจัดให้นักศึกษาจากคณะต่าง ๆ นักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน เพื่อให้นักศึกษารู้จักกัน เป็นการช่วยแก้ปัญหาระหว่างคณะ การจัดให้นักศึกษาใหม่อยู่รวมกันโดยเฉพาะ อาจมีทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง การจัดให้นักศึกษาใหม่อยู่รวมกับนักศึกษาเก่าที่เป็นรุ่นพี่ เป็นสิ่งดีถ้ารุ่นพี่ในหอพักมีความประพฤติเรียบร้อย เพราะแนวโน้มนักศึกษาใหม่มีความประพฤติ เช่นเดียวกับนักศึกษารุ่นพี่นั้นดีมาก ฉะนั้นจึงไม่อาจกล่าวได้ว่าการจัดกลุ่มนักศึกษาเข้าพักในหอพัก จะมีรูปแบบลักษณะการจัดแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ชิดารัตน์ บุญชู (2528 : 372) แสดงความเห็นไว้ว่า ถ้าสถาบันต้องการพัฒนานักศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องศึกษาความสนใจ ความต้องการของนักศึกษาอย่างมีระบบตามขั้นตอนพัฒนาของนักศึกษา เพื่อจะได้จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นั่นคือการจัดให้นักศึกษาเข้าพักอาศัยต้องคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาด้วย โดยทั่วไปหอพักมีการจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ ถ้าเป็นหอพักของนักศึกษาปริญญาตรีจัดให้อยู่ห้องละ 3 - 4 คน เพราะนักศึกษاپริญญาตรีชอบกลุ่มเพื่อน ชอบสนุกสนาน แต่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนมากจะจัดให้อยู่คนเดียวเพราะเรียนหนัก ต้องการความเงียบสงบ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 113)

สวัสดิ์ เรืองศรี (2528 : 119 - 120) วิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ของวิทยาลัยครูภาคตะวันตก พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษามีทัศนะความคาดหวังอยู่ในเกณฑ์เห็น

ด้วยมากในเรื่องกำหนดให้นักศึกษาใหม่อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัยทุกคน วุฒิสกลเกียรติ (2524 : 100) ได้วิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่อยู่ในและนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าลักษณะการจัดหอพักโดยทั่วไปไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ส่วนงานวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 135 - 136) เรื่อง สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก พบว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพักเหมาะสมกับขนาดของห้องพักและการเลือกตั้งกรรมการบริหารหอพักเป็นไปด้วยความยุติธรรม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาและการจัดนักศึกษาเข้าอยู่ในหอพักนั้น ยังไม่มีผลการศึกษายืนยันอย่างชัดเจนว่าควรจัดรูปแบบใดจึงจะพัฒนานักศึกษาได้มากที่สุด แต่การจัดหอพักให้เป็นศูนย์ศึกษาและอาศัยจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นสมาชิกของสังคมที่มีคุณภาพ

คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา

ลักษณะนักศึกษาของมหาวิทยาลัย (Kaufman. 1968 : 19 - 21) แบ่งออกเป็น

6 ลักษณะคือ

1. เป็นผู้ต้องการแสวงหาความรู้และมุ่งมั่นในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง มีความเชื่อมั่นในศาสตร์นั้น ๆ ต้องการมีความสัมพันธ์กับวิชาที่เรียน
2. เป็นผู้ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม (Social security) เมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยบางครั้งเกิดความรู้สึกเหมือนคนหลงทาง จึงต้องการเพื่อนที่ถูกต้องใจ
3. เป็นผู้มือดมคติและใจดี ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น สนใจปัญหาสังคม
4. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่มีสิ่งยั่วยุรอบด้านที่ผลักดันให้หันเหไปสนใจกิจกรรมอื่น นักศึกษาบางคนอาจตั้งความหวังไว้สูงมากเมื่อผิดหวังจึงหันไปเล่นการพนัน ดื่มสุราและเสพยาเสพติด นับเป็นสิ่งที่ชั่วร้ายต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ
5. เป็นผู้ต้องการค้นพบตัวเอง (Seek for self identification) ส่วนมากไม่พอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่
6. เป็นผู้มีความขัดแย้งและมีความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหารหอพักนักศึกษาถ้าจัดให้เป็นระบบและมีโครงสร้างที่สมบูรณ์สามารถใช้เป็นเครื่องมือพัฒนา

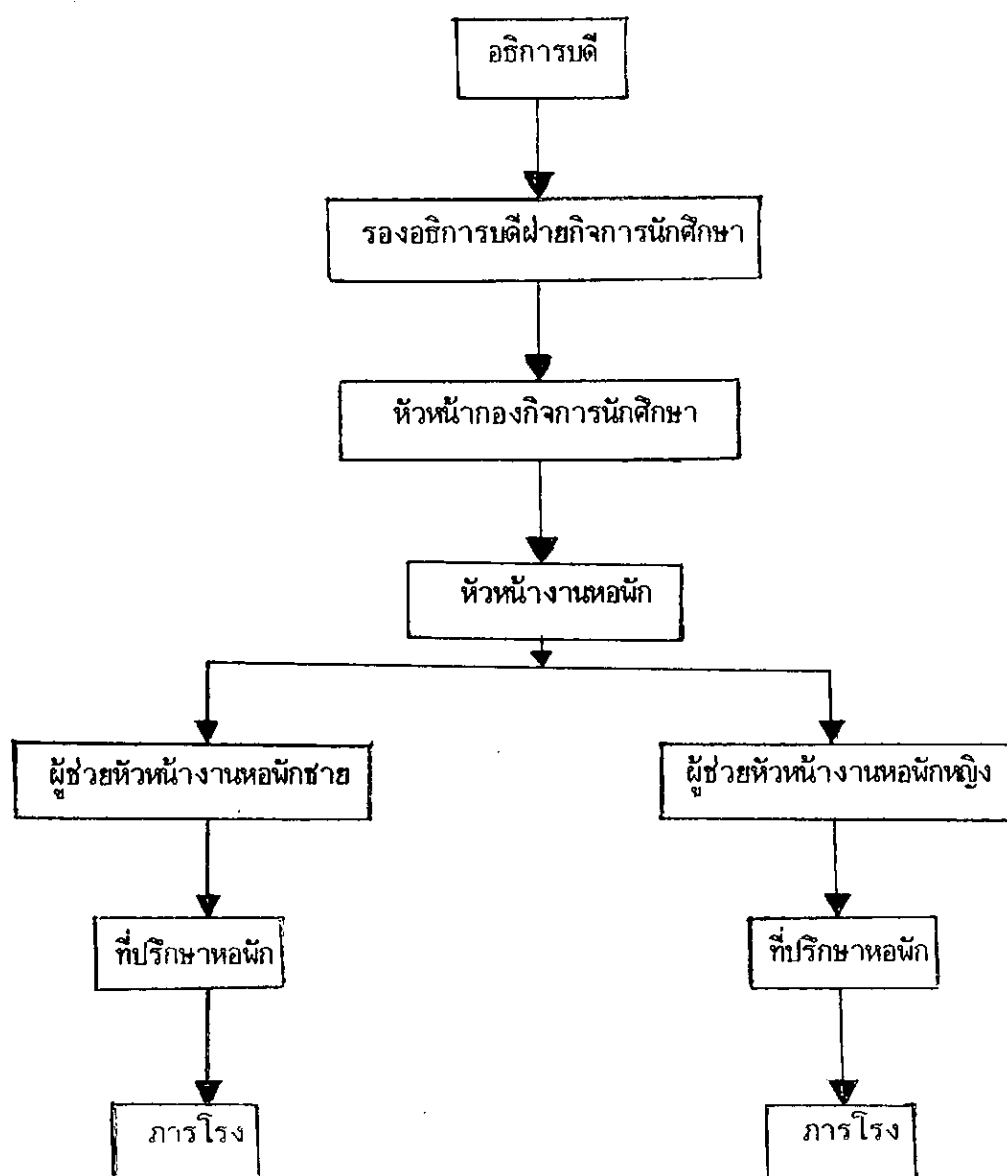
นักศึกษาให้เป็นสิกษิต (Educated man) ได้ พรุซลี อาชาอำรุง (2525 : 251) กล่าวว่า การจัดให้นักศึกษาพักอยู่ที่เดียวตลอดระยะเวลาที่อยู่ในสถาบันก่อให้เกิดความสัมพันธ์มั่นคงแน่นแฟ้นในหมู่นักศึกษา เปิดโอกาสให้เรียนรู้จักตนเองและผู้อื่นรวมทั้งการปรับตัวเข้ากับสังคมที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา วุฒินล สกลเกียรติ (2524 : 93) เสนอแนะว่า ความจริงแล้วบ้านและหอพักของมหาวิทยาลัยทำให้นักศึกษาเป็นจำนวนมากมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี และหากเป็นหอพักมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก นักศึกษาจะรักกันอย่างสนิทสนม ซึ่งฟลินน์ (Flynn. 1977 : 47 - 56) ให้ความเห็นว่านักศึกษาที่พักอยู่ในบ้านของตน หอพักเอกชน บ้านเช่าหรือห้องเช่า ไม่มีระเบียบ กฎเกณฑ์ ใช้บังคับ ทำให้ขาดโอกาสในการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบ วินัยและอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การจัดบริการหอพักช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกัน

ศิริอร ชันหัตถ์ (2527 : 66 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพักวิทยาลัยกับนักศึกษาเดินเรียนของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักมีวินัย มีความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักศึกษาเดินเรียนและนักศึกษาหญิงที่อยู่ประจำหอพักมีคุณลักษณะดังกล่าวสูงกว่านักศึกษาชายที่อยู่ประจำหอพัก ส่วนผลการวิจัยของวิภา พงษ์วิจิตร (2529 : 96 - 97) เรื่อง ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง มีความเอื้อเฟื้อและมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ปี ค.ศ. 1973 เพียร์สัน (Pearson. 1973 : 4795 - A) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของที่พักอาศัยมีผลต่อคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับสูง พบว่า ที่พักที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับตัวและการพัฒนาการอยู่ร่วมกัน ทั้งนี้นักศึกษาที่อยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยจะมีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือเพื่อนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย

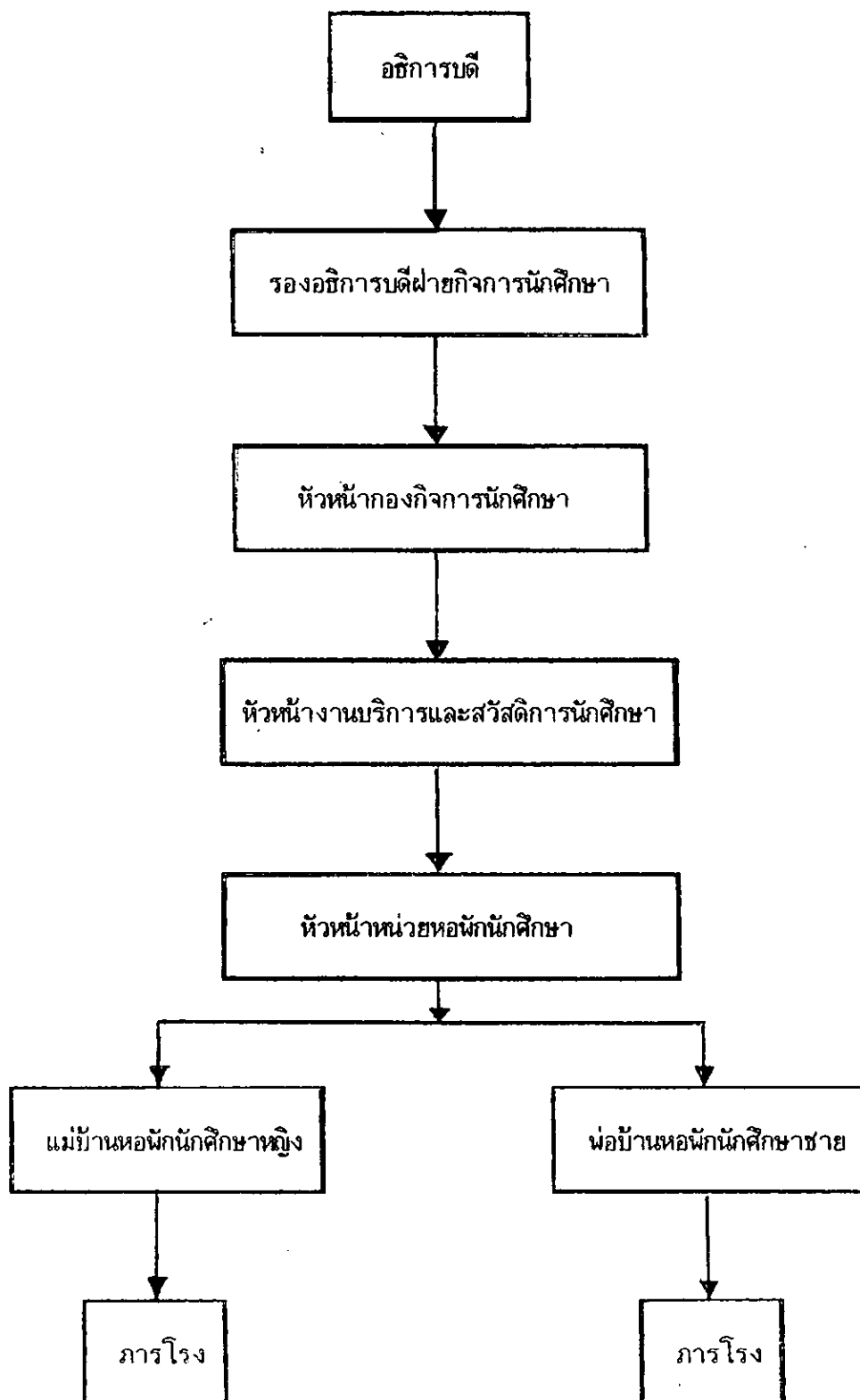
หอพักนักศึกษาเป็นแหล่งฝึกฝนการใช้ชีวิตร่วมกันของนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักเสียสละ เรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสภาพแวดล้อม มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเข้ามาอยู่ในหอพักแล้วควรได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา

ลักษณะการบริหารงานหอพักนักศึกษาจะมีรูปแบบที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับปรัชญา อุดมการณ์ ขนาดและทรัพยากรของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำโครงสร้างการจัดหน่วยงานหอพักของ สำเนาวิ ชจรศิลป์ มาแสดงให้เห็นเป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังภาพประกอบ 1 และภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างการจัดหน่วยงานหอพักที่มีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป
(สำเนาวิ ชจรศิลป์. 2525 : 97)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการจัดหน่วยงานหอพักที่มีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่า 300 คน
(สำเนาวิ ชจรศิลป์. 2525 : 98)

จากภาพประกอบการแสดงงานหอพักนักศึกษาทั้ง 2 ลักษณะ พบว่าหอพักนักศึกษามีขนาดแตกต่างกันในด้านจำนวนนักศึกษาที่เข้าพักอาศัย ปริมาณงานและจำนวนบุคลากร ทั้งนี้หอพักนักศึกษาที่มีขนาดใหญ่อาจแบ่งการบริหารงานหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 หน่วยงานคือ สำนักงานใหญ่ และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สำนักงานใหญ่ (สำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย) มีหน้าที่

1.1 ชุกรการ รับใบสมัคร ได้ตอบจดหมาย จัดหอพักห้องพักให้นักศึกษาเข้าพักอาศัย

1.2 บุคลากร ดูแลเจ้าหน้าที่คณงานภารโรง ช่างเทคนิคที่ทำงานเกี่ยวกับหอพักนักศึกษา

1.3 สวัสดิการบริการและกิจกรรมต่าง ๆ

1.4 การเงิน เก็บเงิน ออกใบเสร็จ คำนวณเงินค่าประกัน รับเรื่องเกี่ยวกับการเงินทุกชนิด

1.5 ซ่อมแซมและบำรุงรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ของหอพักทั้งหมด เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำประปา เครื่องสุขภัณฑ์ ตลอดจนภาระทั้งอาคารสถานที่และสนามหญ้าที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานหอพักนักศึกษา

2. สำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร จัดตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย แก่ผู้พักอาศัย โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างน้อยอาคารละ 1 คน ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ซึ่งมีเวลาทำงานเต็มเวลา ทั้งนี้สำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร มีหน้าที่ดังนี้

2.1 ติดต่อประสานงานกับนักศึกษาผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์

2.2 ทำงานธุรการต่าง ๆ เช่น แจกซ่อมแซมหอพักนักศึกษา รับใบสมัครเข้าอยู่หอพักนักศึกษา รับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ และประสานงานกับสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย

2.3 ควบคุมคณงานภารโรงและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหอพักนักศึกษา

2.4 ดูแลรักษาอุปกรณ์ของหอพักทั้งหมด

2.5 ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ในหอพัก เช่น เครื่องกีฬาในร่ม เครื่องกีฬากลางแจ้งและวัสดุครุภัณฑ์ที่หอพักนักศึกษาทั้งหมด

2.6 ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกของหอพัก เช่น โทรทัศน์ นิตลมโทรทัศน์ เครื่องติดต่อกายใน

2.7 ดูแลความสะอาดและความสงบเรียบร้อยภายในหอพัก (วัลลภา เทนห์สติน ณ กฤษยา. 2530 : 118 - 119)

การบริหารงานหอพักนักศึกษาต้องมีระเบียบเป็นแนวทางปฏิบัติให้นักศึกษาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ระเบียบหอพักนักศึกษาทั่ว ๆ ไปประกอบด้วย ข้อปฏิบัติ ข้อห้ามในระหว่างที่นักศึกษาเข้าพักอาศัยอยู่ในหอพัก ทั้งนี้ระเบียบหอพักจะต้องทันสมัย และสามารถปฏิบัติได้ ส่วนบุคลากรในสายงานหอพักนักศึกษาจะมีจำนวนและคุณวุฒิน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานหอพัก นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง สถาบันอุดมศึกษาที่จัดบริการหอพักนักศึกษาเพียงเพื่อให้บริการที่พักอาศัยแก่นักศึกษา ไม่จำเป็นต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมาก แต่สถาบันที่มีวัตถุประสงค์ใช้หอพักนักศึกษาเป็นที่พักอาศัยในการพัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอนของนักศึกษา ต้องมีบุคลากรที่ชำนาญพิเศษเฉพาะทางหลายระดับ มีจำนวนเพียงพอ (สำเนา วัชรศิลป์. 2525 : 8) และเพื่อให้หอพักนักศึกษาเป็นศูนย์พัฒนาวิชาการและบุคลิกภาพของผู้นักอาศัย สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ ส่งเสริมพละนาฏย สติปัญญา และสนับสนุนให้อาจารย์มีเวลาไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยนักศึกษาได้มีโอกาสอยู่ในสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสติปัญญา ความรับผิดชอบ การแก้ปัญหา และมารยาททางสังคมที่ดีที่สุด (นิภา พุทธสุวรรณ. 2530 : 23) ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการบริหารงานซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของผู้บริหาร ประกอบด้วย บุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ (วิญญู สาธร. 2516 : 172)

การบริหารงานหอพักนักศึกษา เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่มีปัจจัยพื้นฐานสำคัญประกอบด้วย บุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการเช่นเดียวกับการบริหารงานจะประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ได้รับเงินสนับสนุนเพียงพอ มีอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และมีการจัดระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ (สมคิด บางโม. 2524 : 7) การบริหารงานหอพักนักศึกษาย่อมมีระบบการบริหารและรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามขนาดของสถาบันและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา เช่น วิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาไม่มาก มีวัตถุประสงค์ในการจัดหอพัก เพื่อเป็นที่พักอาศัยให้นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาไกลวิทยาลัย การบริหารงานหอพักนักศึกษาจะไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ถ้าเป็นวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาน้อยในหอพักเป็นจำนวนมาก มีวัตถุประสงค์ในการจัดหอพัก เพื่อเป็นที่พักอาศัย และเป็นแหล่งพัฒนาความรู้ ความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน การบริหารงานหอพักนักศึกษาย่อมมีความซับซ้อน บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานหอพักนักศึกษาเป็นอย่างดี สำหรับผลงานวิจัยของนิภา วงษ์พันธ์วงศ์

(2531 : 91) เรื่อง การนำเสนอแนวทางพัฒนาหอพักนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า การบริหารงานหอพักควรมีบุคลากรประจำรับผิดชอบปฏิบัติงานเต็มเวลาทำงาน และควรพัฒนาหอพักให้เป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย ส่วนเพชรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 123) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า การแต่งตั้งอาสาสมัครและการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหารหอพักเป็นปัญหาค่อนข้างมาก

การดำเนินงานหอพักนักศึกษา

การดำเนินงานหอพักนักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หอพักนักศึกษามบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้แนวทางในการดำเนินงานของกิตติมา ปรีดีติลล (2529 : 200) เป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การเตรียมการล่วงหน้าแล้วจึงกำหนดวัตถุประสงค์ โครงการ วิธีแก้ปัญหา ตลอดจนการแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุด ง่ายที่สุด และรวดเร็วที่สุด เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า ต้องทำอะไร ทำเมื่อใด และใช้ทรัพยากรอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. การจัดระบบอำนาจหน้าที่ (Organizing) หมายถึง การแบ่งงานออกเป็นหน่วยงานย่อย กำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนสายงานการบังคับบัญชา
3. การจัดหาและพัฒนาบุคลากร (Staffing) เป็นการบริหารงานบุคคล ซึ่งได้แก่ การได้มาซึ่งบุคลากร การพัฒนา การบำรุงรักษา และการนันทำแหน่งตามวาระรวมทั้งการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสื่อสารภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว เรียบร้อย รวบรวมและบรรลุวัตถุประสงค์
5. การรายงานผล (Reporting) การรายงานผลการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์ขององค์กร นับเป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
6. การงบประมาณ (Budgeting) เป็นการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสมกับงานและมีประสิทธิภาพสูงสุด
7. การวินิจฉัยสั่งการ (Directing) เป็นการพิจารณาเพื่อสั่งงานและมอบหมายให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงาน ตลอดจนกระทั้งติดตามดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร

การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ชีวิตของแต่ละคน ที่มีผลโดยตรงต่อพัฒนาการของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีหน่วยงานไว้บริการแก่นักศึกษา ให้เกิดพัฒนาการตามเป้าหมายของการศึกษา (King and Fields. 1980 : 541 - 542) จากแนวคิดดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จึงจัดหน่วยงานกิจการนักศึกษา (Student affairs) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามครบทุกด้านเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การจัดบริการด้านหอพักนักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับที่พักอาศัย นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการความเจริญงอกงามของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก (วุฒิพล สกลเกียรติ. 2524 : 17) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรจัดดำเนินการงานหอพักนักศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านระเบียบวินัยของตนเองสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนพัฒนาทักษะทางสังคม โภชนาการ แผนงานนันทนาการ ความปลอดภัย สุขภาพพลานามัยและพัฒนาความเป็นผู้นำ (Stoner and Yokie. 1971 : 72-73) ลักษณะการจัดที่พักอาศัยถ้าเป็นอาคารเดียวกันหรืออยู่ใกล้กัน จะเกิดความสัมพันธ์แน่นแฟ้นในหมู่นักศึกษา เกิดการเรียนรู้ เข้าใจตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการปรับตัวได้เหมาะสม (พรชูลี อาชวอำรุง. 2525 : 251) การจัดดำเนินการงานหอพักอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาดตนเองได้มาก บุคลากรที่ดำเนินการงานหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายจัดการซึ่งรับผิดชอบในการจัดที่พักอาศัยและอาหาร ส่วนฝ่ายที่ปรึกษา มีหน้าที่แนะนำและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา ทั้ง 2 ฝ่ายต้องทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นอันดับแรก กล่าวคือถ้านักศึกษาอยู่ในหอพักประสบความสำเร็จในสิ่งที่ต้องการระดับต้น ๆ จะเกิดความสนใจในระดับต่อ ๆ ไป เช่น หอพักสะอาดเรียบร้อยสวยงาม สะดวกสบายและปลอดภัย นักศึกษาเกิดความอบอุ่น สุขภาพจิตดี ย่อมสนใจการศึกษาและให้ความร่วมมือกับหอพัก (Decoster and Marble. 1974 : 18) การให้สวัสดิการนักศึกษาในหอพักถือว่าเป็นงานสำคัญควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นส่วนเสริมสร้างพัฒนาการนักศึกษาที่ใช้เวลาอยู่หอพักนานกว่าที่อื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย ฉะนั้นหอพักนักศึกษาควรจัดสวัสดิการที่ดี มีคุณภาพและส่งเสริมการพัฒนาคูณภาพชีวิต (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525 : 53)

เมอร์ฟี (Murphy. 1971 : 535 - A) ได้วิจัยเรื่อง ทศนคติของหัวหน้านักศึกษาในหอพักเกี่ยวกับความสะดวกสบาย โปรแกรม ผู้ดำเนินงาน ข้อบังคับและสภานักศึกษาของหอพักมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาโดยส่วนรวมมีความพอใจในความสะดวกสบายที่ได้รับจากหอพัก แต่นักศึกษาที่อยู่บริเวณทะเลสาบทั้ง 5 ชอบความสะดวกจากหอพักมากกว่าพวกที่อยู่ริมมหาสมุทร แอตแลนติกตอนใต้ นักศึกษาทุกภาคมีความเห็นตรงกันว่าโปรแกรมต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมของหอพัก

จัดได้ดี นักศึกษามีความเห็นในทางลบเกี่ยวกับกฎข้อบังคับมากที่สุด และนักศึกษาพึงพอใจในหอพักทุกด้านมากกว่านักศึกษาชาย และจิรวัดณ์ วีรังกร (2528 : 99) วิจัยเรื่อง วิเคราะห์โครงสร้างกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา พบว่า การดำเนินงานหอพักมุ่งให้บริการนักศึกษามากกว่าการพัฒนานักศึกษา ส่วนศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 46 - 47) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ในหอพักไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้เพื่อนร่วมหอพักถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนอกจากนั้นหอพักยังขาดสถานที่ที่เป็นสัดส่วนสำหรับพบปะผู้มาเยี่ยมเยียน

การจัดดำเนินงานหอพักนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ต้องคำนึงถึงการวางแผนการดำเนินงาน การจัดหน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดบุคลากรที่เหมาะสมกับหน่วยงานรวมทั้งการพัฒนาศักยภาพ การประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ การวินิจฉัยสั่งการ การใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องเหมาะสม และการรายงานผลการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาให้ผู้บริหารระดับบัญชาได้รับทราบเป็นระยะ ๆ

อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา

อาคารสถานที่ของหอพักนักศึกษา ควรมีพื้นที่ปลูกสร้างอาคาร 2 ใน 3 ของบริเวณทั้งหมด และ 1 ใน 3 ใช้เป็นบริเวณตกแต่งประกอบตัวอาคาร มีการวางแผนการก่อสร้างเพื่อให้ได้รูปแบบและลักษณะของที่พักอาศัยที่เหมาะสมใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยควรเป็นสถานที่ให้ความปลอดภัยแก่ผู้พักอาศัยโดยมีผู้สัญจรไปมาตลอด 24 ชั่วโมง มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีการวางแผนก่อสร้าง หอพักควรมีสถาปนิก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายหอพัก วิศวกรและบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้าร่วมประชุมวางแผนพัฒนา (Fitzgerald and others. 1970 : 21) อาคารหอพักนักศึกษาที่พึงประสงค์ต้องมีการขยายตัวและเปลี่ยนแปลงได้ ที่พักควรมีลักษณะให้นักศึกษาสามารถเลือกจากห้องเดี่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน และลักษณะหอพักต้องมีการพัฒนาปรับปรุงได้ เช่น มีผาผนังที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ พื้นที่ห้องพักต้องเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา มีการป้องกันโรคติดต่อ มีทางระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่อาคาร ที่พักต้องอยู่ไม่ไกลจากสถานที่เรียนมากนักและไม่ควรอยู่ใกล้กับแหล่งที่มีเสียงรบกวนหรืออากาศเป็นพิษ สำหรับหอพักที่ดีนั้นควรมีรั้วรอบขอบชิด มีบริเวณกว้างขวางพอสมควร มีสนามหญ้าและที่นั่งเล่น ตัวอาคารหันถูกทิศทางลมและแสงแดด ห้องนอนควรเป็นห้องเดี่ยวหรือห้องคู่ ภายในห้องมีเตียง ที่นอน หมอน โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ใส่เสื้อผ้า กระจก ไฟ ไม้กวาด ห้องพักใช้มุ้งลวด ถ้าเป็นห้องนอนรวมควรมีพื้นที่กว้างเพื่อให้

อากาศถ่ายเทได้สะดวก ห้องรับแขกควรอยู่ด้านหน้าของตัวอาคาร มีชุดรับแขก หนังสือพิมพ์ ไว้รับรองผู้มาเยี่ยม ห้องน้ำห้องส้วมต้องสะอาดมีขนาดพอเหมาะ จำนวนห้องน้ำต่อคน เฉลี่ย 10 คน : 1 ห้อง หอพักอาจมีห้องครัว ห้องอาหาร ห้องนันทนาการ ห้องนั่งเล่น และห้องกีฬาในร่ม ซึ่งสามารถใช้เป็นห้องประชุมได้ (~~เชิด โสภะ เจริญวิจิตร. 2519 :- 9 - 12~~) ซีเกอร์ส (Seagers. 1961 : 5 - 6) ได้เสนอแนะที่ตั้งหอพักของมหาวิทยาลัยไว้ดังนี้

1. ควรตั้งอยู่ในที่เหมาะสมกว้างขวางพอเหมาะ กับโครงการปัจจุบันและขยายได้ในอนาคต
2. ตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย สวยงาม ใช้ประโยชน์เพื่อจัดกิจกรรมและนันทนาการได้
3. แบบแปลนเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมกับความต้องการ
4. จัดแบ่งส่วนที่เงียบสงบและอีกที่แยกจากกัน
5. เป็นสถานที่ที่มีปัญหาการจราจรน้อยที่สุด
6. มีทางระบายอากาศและได้รับแสงสว่างจากธรรมชาติได้ดี
7. จัดการจราจร ทางเท้าทางรถยนต์แยกออกจากกันเพื่อความปลอดภัย
8. สร้างด้วยวัสดุชนิดดี ทนทาน ราคามสมควร
9. จัดแต่ละส่วนให้เหมาะสมกับหน้าที่ สวยงาม สะดวกสบายและมีประโยชน์ใช้สอยได้ดี

ลักษณะของอาคารหอพักที่ดีต้องสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีการป้องกันอุบัติเหตุ ป้องกันโรคติดต่อภายในที่พักอาศัย เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีจิตใจสติปัญญา ความรู้สึกนึกคิดที่ดีใส่วางใจ ในทางตรงกันข้าม ถ้านักศึกษาค้นเคยอยู่กับสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารหอพักที่ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือสกปรก รกรุงรัง อาจเกิดความเคยชินจนกลายเป็นผู้ที่ไม่มีระเบียบวินัยได้เช่นกัน

การจัดบริการและสวัสดิการของหอพักนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมคุณลักษณะของนักศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น ริเคอร์ (Riker. 1971 : 510 - 518) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการจัดหอพักให้ประสบความสำเร็จต้องประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ (Purposes) โดยทั่วไปของการจัดหอพัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา ทำหอพักให้น่าอยู่และเกื้อกูลต่อการศึกษา
2. โปรแกรมที่สอนในหอพัก (Planned course of action) ประสานงานกับหน่วยบริการภายในหอพักเพื่อจัดโปรแกรมส่งเสริมวิชาการแก่นักศึกษา
3. ทีมงาน (Staff) คือผู้ให้คำปรึกษาและนักวิชาการเพื่อให้บริการนักศึกษาในหอพัก

ด้านวิชาการและปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการบริหารงานภายในหอพักด้วย

4. สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ (Physical facilities) เป็นการจัดห้องพักให้เหมาะสมกับระดับของนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่ดีของหอพัก ห้องน้ำห้องส้วมมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยภายในหอพัก นับว่าเป็นการจัดบริการให้กับนักศึกษาในหอพัก

เขาวลัษณ์ คัดโนภาส (2523 : 270 - 271) เสนอแนะว่า หอพักนักศึกษาในประเทศไทยนั้น มหาวิทยาลัยต้องจัดห้องสมุด ห้องพักผ่อน ห้องพยาบาลไว้ในหอพัก แต่สถานที่ดังกล่าวยังไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ส่วนทองเรือน อมรัชกุล (2525 : 53) ได้กล่าวว่า หอพักต้องจัดให้มีส้วมสาธารณะประจำบ้าน ห้องรับแขก ห้องพักผ่อน เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ น้ำดื่ม ห้องเล่นกีฬาของหอพักพร้อมอุปกรณ์ ห้องสมุดประจำหอพักพร้อมหนังสือ รวมทั้งจัดให้มีหน่วยงานอื่น ๆ ในหอพักนักศึกษาเช่น ศูนย์ให้คำปรึกษา สำนักงานหอพักนักศึกษา เพื่อให้บริการสวัสดิการนักศึกษาในหอพัก จัดให้มีโครงการศึกษาและทำงาน (Work - study program) เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความจำเป็นทางด้านการเงินรวมทั้งใช้เป็นที่พักงานของนักศึกษาด้วย จัดให้บริการอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และवलมา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 98) ชี้แจงว่า หอพักควรจัดให้เป็น

ระเบียบ สะอาดมีของใช้ที่ดี สวยงาม มีระเบียบกฎเกณฑ์ให้ทุกคนปฏิบัติตาม สำหรับจำรูญ ณ ระนอง (2531 : 5) ได้เสนอให้หอพักนักศึกษาจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องทำกิจกรรม ห้องอ่านหนังสือ ห้องนอน โต๊ะ เตียง โรงอาหาร ที่นั่งเล่น สนามกีฬา จัดให้สะอาด สวยงามตามควรแก่สภาพและให้อื้ออำนวยความสะดวก เกิดบรรยากาศในการพัฒนานักศึกษาเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ ส่วนสภาพแวดล้อมด้านชีวภาพได้แก่ เพื่อนร่วมห้อง คนงาน การโรง-พฤติกรรมของตนเอง และเพื่อนร่วมหอพักต้องมีอิสรเสรีภาพที่พอเหมาะไม่มากจนทำลายเสรีภาพของผู้อื่น ประการสุดท้าย

จิรวัดณ์ วีรังกร (2528 : 46 - 47) ได้กล่าวถึงการจัดบริการสวัสดิการในหอพักว่าต้องคำนึงถึงเป้าหมายในการใช้หอพักเป็นเครื่องมือพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพสูงสุดคือ จัดที่พักให้สะดวกสบาย สะอาดปลอดภัย บริการสาธารณูปโภคเพียงพอกับความต้องการจัดสภาพแวดล้อมให้อื้ออำนวยความสะดวก สบายใจรวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศทางการศึกษา จัดบริการสวัสดิการซ่อมแซม บำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ของหอพัก บริการโภชนาการที่ถูกสุขอนามัยและราคาถูก จัดหน่วยพยาบาล ประจำหอพักพร้อมวัสดุอุปกรณ์ครบครัน บริการกีฬาันทนาการบริการให้คำปรึกษาบริการสอนซ่อมเสริม บริการด้านศาสนา และบริการด้านศิลปวัฒนธรรม

ถนอมวงศ์ ทวีบุรณ์และคนอื่นๆ (2523 : 69) ได้วิจัยเรื่อง การใช้เวลาว่างเวลาเรียน ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า หลังจากเลิกเรียนแล้วนิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างอยู่ในหอพัก

จำเป็นต้องจัดบริการหอพักให้อื้ออานวยต่อการพัฒนานิสิต ส่วนเจดโฆม เจริญวิจิตร (2519: 46-48) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และการบริการหอพัก เอกชนในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 พบว่า นักศึกษาเลือกหอพักโดยคำนึงถึงความปลอดภัยมากที่สุด และหอพักเอกชนไม่มีบริการหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์กีฬาหรือถ้าจัดก็มีจำนวนไม่เพียงพอ และดูลึบ คงตระกูล (2526 : 133) วิจัยเรื่อง ศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครู ในภาคเหนือ พบว่า การจัดบริการต่าง ๆ และการจัดสอนพิเศษในหอพักมีจำนวนไม่เพียงพอ ต่อมา นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 127) วิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก พบว่า บริการไฟฟ้าภายในหอพักอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัยมากและหอพักสะอาดถูกสุขลักษณะ และพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 125) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า นิสิตหอพักไม่ได้รับความสะดวกในการใช้โทรศัพท์

การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษามีองค์ประกอบ 3 ประการคือ นักศึกษาในฐานะผู้จัดการกิจกรรม อาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาและผู้สนับสนุน สถาบันการศึกษาในฐานะผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ตามที่สถาบันการศึกษาต้องการ การจัดกิจกรรมภายในหอพักมีส่วนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญคือ อาจารย์ ห้องสมุด ห้องเรียน การแสดง การอภิปรายและการจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษาดูงานจากสถาบันอื่นหรือการเชิญบุคคลภายนอกเข้ามาสังเกตและแสดงความคิดเห็น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม จำรูญ ณ ระนอง (2531 : 7) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในหอพักว่าต้องจัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม กิจกรรมบางส่วนของกรรมการนักศึกษาไม่สามารถเป็นผู้จัด ทางหอพักจะดำเนินการโดยมีนักศึกษาเป็นส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน กิจกรรมใดที่กรรมการหอพักนักศึกษาเป็นผู้จัดหอพักต้องให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำ กิจกรรมในหอพักแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. กิจกรรมที่หอพักจัดให้ เช่น ประชุมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ศีลธรรม จริยธรรม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารองค์กรแก่กรรมการนักศึกษา ทำให้

กรรมการนักศึกษาเกิดการเรียนรู้วิธีทำงาน ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. กิจกรรมที่กรรมการนักศึกษาเป็นผู้จัด เช่น โต้วาที กีฬา รื่นเริงสังสรรค์ เชียร์ ดนตรี บริการสังคม บำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาหอพักและมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรมแก่นักศึกษา หอพัก ศิลปวัฒนธรรม เช่น ไหว้ครู สงกรานต์ ลอยกระทง ปีใหม่ การเป็นผู้นำของมหาวิทยาลัยในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ โดยการเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ทางวิชาการ จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในสาขาวิชาที่ศึกษา จัดทัศนศึกษา สิ่งดังกล่าว หอพักต้องให้ การสนับสนุนอย่างเต็มที่

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525 : 101 - 103) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่อาจจัดขึ้น เพื่อพัฒนานักศึกษาในหอพักไว้ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันและฝึกความเป็นประชาธิปไตย หอพักต้องสนับสนุนให้มีการเลือกคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักเพื่อดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกภายในหอพัก และร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหอพัก

2. กิจกรรมส่งเสริมกีฬา หอพักควรจัดอุปกรณ์และสถานที่สำหรับเล่นกีฬาไว้บริการนักศึกษา

3. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หอพักต้องจัดห้องสำหรับศึกษา มีห้องสมุดพร้อมหนังสือที่จำเป็นไว้บริการนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาจะได้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พร้อมจัดหาสถานที่ให้อ่านนิตยสาร การเรียน สำหรับกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอาจจัดได้ในรูปแบบต่าง ๆ คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษาในหอพัก การสอนซ่อมเสริมในวิชาที่นักศึกษาอ่อน ซึ่งอาจขอความร่วมมือจาก อาจารย์ให้มาสอนหรือจัดหานักศึกษาสอนกันเอง เปิดโทรทัศน์วงจรปิดในการปาฐกถาของอาจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ประจำ ฟังวิทยุหรือโทรทัศน์การศึกษา โดยการจัดรายการการศึกษาทางวิทยุโทรทัศน์ให้นักศึกษาได้รับรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ต่างกันไป สนทนาวิชาการเป็นกิจกรรมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาทำให้อาจารย์นักศึกษาใกล้ชิดและเข้าใจกันมากขึ้น กิจกรรมเอกสารประกอบวิชาการเป็นกิจกรรมสนับสนุนให้นักศึกษาค้นคว้า

4. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาได้แสดงออกในความสามารถพิเศษเฉพาะตัว อาจจัดในหอพักได้คือ กิจกรรมดนตรี จัดให้มีการแสดงดนตรีไทย ดนตรีสากลเพื่อให้นักศึกษาได้ชื่นชมและฝึกความมีสุนทรียทางดนตรี กิจกรรมจากภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อยู่ในหอพักที่มาจากภูมิภาคต่าง ๆ กันรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดหรือภูมิภาคที่แตกต่างกันไป โดยจัดกิจกรรมที่แสดงถึงวัฒนธรรมของทุกภาค เช่น อาหาร เพลง การแต่งกาย การละเล่น ศิลปะ ฝีมือ

5. กิจกรรมส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เป็นกิจกรรมที่ต้องฝึก อาจจัดให้มีกิจกรรมเปิดห้องพักเดือนละครั้ง เพื่อให้บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชมห้องพัก ควรส่งเสริมให้มีการประกวดห้องพัก แต่งห้องด้วยวัสดุราคาถูกแต่สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ เพื่อให้ทุกคนมีสุขนิสัยที่รักความสะอาดและเกิดแรงกระตุ้นที่จะทำให้ห้องพักน่าอยู่อาศัย

6. กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น นับว่าเป็นการปลูกฝังนิสัยการเสียสละเพื่อส่วนรวม กิจกรรมที่อาจจัดขึ้นคือ การตกแต่งห้องพัก การปลูกต้นไม้ ทำสวนรอบ ๆ บริเวณห้องพัก การสอนหนังสือให้นักเรียนที่ยากจน

กิจกรรมหอพักนักศึกษาส่วนมากเป็นกิจกรรมด้านบันเทิงที่จัดเป็นประจำได้แก่ การรับน้อง บายศรีสู่ขวัญ ทำบุญหอพัก กีฬาหอพัก ค่ายหอพัก พัฒนาหอพัก การรับน้องใหม่ การจัดสัมมนาระหว่าง อนุกรรมการนักศึกษาหอพัก (ฝ่ายกิจการนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528 : 5 - 6) กิจกรรมหอพักนักศึกษาส่วนมากเป็นกิจกรรมปิด จัดอยู่ในหอพักและกำลังพัฒนาไปสู่การจัดกิจกรรมเปิดให้คนข้างนอกเข้าไปมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมในหอพักส่วนใหญ่ควรมุ่งเน้นพัฒนานักศึกษาในด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ การรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะออกไปเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ฉะนั้นรูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษาในหอพักทั้งในอดีตและปัจจุบันจะมีผลถึงอนาคต ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างสุขุมรอบคอบ ยุติธรรมและมีสติ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 132 - 143) ได้วิจัยเรื่อง นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาเข้าร่วมมากที่สุดคือ-กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมที่เข้าร่วมน้อยที่สุดคือการสอนเต็นร่า ส่วนกิจกรรมสังคม นักศึกษาเห็นว่าควรเรียนรู้มารยาทในสังคมมากที่สุด และนักศึกษาเห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาพัฒนาบุคลิกภาพมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่คือ กิจกรรมทางด้านวิชาการ และพรจันท์ ล่องสกุล (2530 : 126) วิจัยเรื่อง ปัญหา นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่า และนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า นิสิตไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในหอพัก

กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้โอกาสนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับบุคลิกภาพ และการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ การจัดกิจกรรมในหอพักต้องคำนึงถึง การให้นักศึกษามีส่วนร่วม กิจกรรมด้วยความสมัครใจ ฉะนั้นกิจกรรมจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของนักศึกษาที่อยู่หอพัก

ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานหอพักนักศึกษา

จากสภาวะการที่สถาบันอุดมศึกษาได้ตื่นตัวในเรื่องของการพัฒนานักศึกษาโดยอาศัยงานกิจกรรมนักศึกษาเสนอให้นักศึกษาได้เกิดความรู้ทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจในทางปฏิบัติ (Learning by doing) สำเนาวิ ชรศิลป์ (2525 : 4,90) ได้กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้จัดบริการหอพักให้นักศึกษา หอพักนักศึกษามากในประเทศไทยส่วนมากไม่ได้จัดอาหารให้นักศึกษารับประทานนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักจะต้องซื้ออาหารรับประทานเอง บริการหอพักนักศึกษาก็มีแต่บริการด้านที่พักอาศัยและการปกครองดูแลในด้านสวัสดิภาพของนักศึกษาเท่านั้น การพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจยังไม่ได้ทำกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานกิจกรรมนักศึกษา อย่างไรก็ตามจากการสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษารั้งที่ 3 (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2525 : 53, 85 - 86) พบว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคหลายประการเช่น หอพักมีจำนวนไม่เพียงพอ งบประมาณมีจำนวนจำกัด และการขาดแคลนบุคลากร จึงได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขดังนี้

1. ทบวงมหาวิทยาลัยควรเพิ่มหอพักให้มีจำนวนมากพอกับความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค
2. รัฐบาลควรคงงบประมาณที่เกี่ยวกับการบำรุงรักษาหอพัก ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไว้ตามเดิม ไม่ควรตัดงบประมาณส่วนนี้ออกไปเพราะจะทำให้การบำรุงรักษาและการเพิ่มหอพักกระทำได้อย่างยั่งยืน
3. สถาบันที่ต้องการเพิ่มจำนวนหอพัก ควรพิจารณาความพร้อมหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านงบประมาณและบุคลากร ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารและการควบคุมดูแล
4. มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรมีศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลที่พักนอกเหนือจากหอพักที่มีอยู่ เช่น หอพักเอกชน ครอบครัวที่ต้องการให้นักศึกษาไปพักอยู่ด้วย
5. จัดหาบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษา
6. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา
7. มีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ที่แน่นอน ชัดเจน ในการลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิด
8. เพิ่มค่าบำรุงหอพักนักศึกษา โดยเฉพาะค่าบริการด้านสาธารณูปโภค เช่น ค่าแก๊ส ค่าไฟฟ้า

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

การบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักศึกษา สถาบันที่มีนักศึกษามากย่อมมีรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา แตกต่างจากสถาบันที่มีนักศึกษาน้อย รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้สรุปเพื่อนำมาประกอบการศึกษาค้นคว้าได้แก่ รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิตและรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดบริการหอพักให้กับนักศึกษาที่เรียนอยู่ศูนย์รังสิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการและสวัสดิการแก่นักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

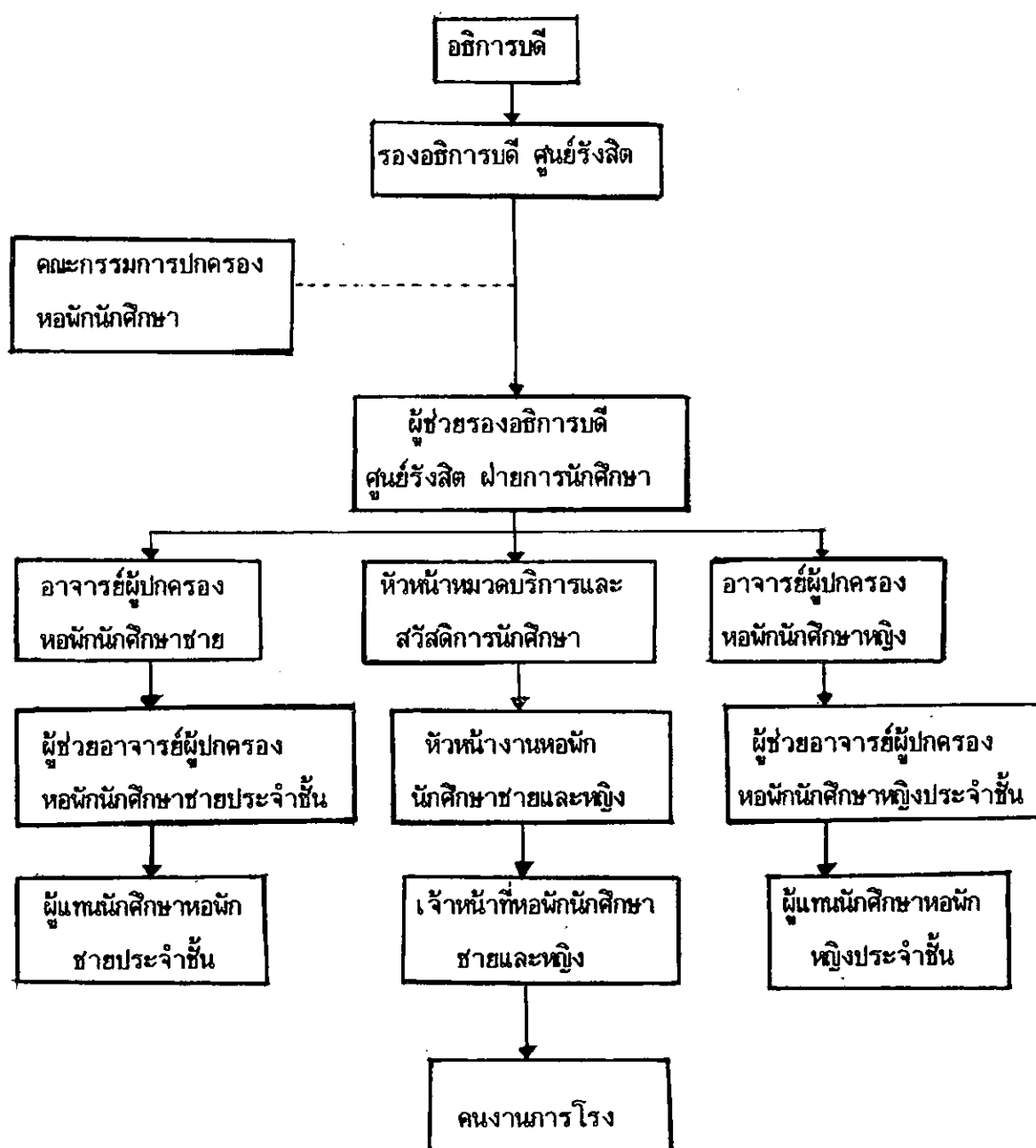
1. เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหรือมีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากศูนย์รังสิต มีความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและมีความลำบากในการเดินทางในช่วงเวลาที่ศึกษา ณ ศูนย์รังสิต
2. เป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาหรือมีที่พักไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา และได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยให้เข้าพักในหอพักเป็นกรณีพิเศษ

หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย มีทั้งหมด 3 อาคาร แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาหญิง 2 อาคาร รับนักศึกษาได้ 500 คน หอพักนักศึกษาชาย 1 อาคาร รับนักศึกษาได้ 250 คน ทุกหอพักเป็นตึก 4 ชั้น ชั้นล่างเป็นที่โถง มีโต๊ะม้านั่งจัดไว้ให้นักศึกษาอ่านหนังสือหรือทำกิจกรรมร่วมกัน มีที่นั่งดูโทรทัศน์ มีบริการซักรีดเสื้อผ้า มีโทรศัพท์สาธารณะทางไกลและไกล มีสำนักงานหอพัก สำหรับชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4 เป็นที่พักของนักศึกษา โดยจัดให้พักห้องละ 4 คน มีผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลชั้นละ 1 คน และมีบ้านพักอาจารย์อยู่ใกล้บริเวณหอพัก ในแต่ละหอพักจัดให้มีคนงานทำความสะอาดชั้นละ 1 คน มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำชั้นล่างของหอพักนักศึกษาชายและหอพักนักศึกษาหญิง นอกเวลาราชการมีคนงานและเจ้าหน้าที่งัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาปฏิบัติงาน การบริหารงานภายในหอพัก หอพักแต่ละอาคารมีผู้แทนนักศึกษาหอพักชั้นละ 1 คนทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการหอพักต่ออาจารย์ผู้ปกครองหอพัก รวมทั้งการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้ปกครองหอพักและนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินกิจการหอพักเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เครื่องอำนวยความสะดวกที่

มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาได้แก่ ตู้ เตียง ที่นอน หมอน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องละ 4 ชุด เครื่องทำน้ำเย็น ที่รองรีดผ้าพร้อมเตารีดให้ยืม โทรทัศน์สี เครื่องติดต่อกายใน นัดลมเพดานห้องละ 1 เครื่อง ร้านอาหารใกล้หอพัก ห้องสมุด ไปรษณีย์ สหกรณ์ร้านค้า ศูนย์หนังสือ สวัสดิการที่จัดให้นักศึกษาได้แก่ ขาสามัญประจำบ้าน ยามรักษาความปลอดภัย ในเวลากลางคืน มีรถรับส่งนักศึกษาป่วยส่งโรงพยาบาล ธรรมศาสตร์ มีอาจารย์ผู้ปกครองหอพักและผู้ช่วยอาจารย์ผู้ปกครองหอพักให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับ เรื่องทั่ว ๆ ไป กิจกรรมในหอพักนักศึกษา ซึ่งกรรมการนักศึกษาหอพักจัดให้มีคือการจัดงานวัดไถทาง ด้านวิชาการ เปิดหอพักให้บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชม การทำบุญ การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ โดย การพัฒนาหอพักนักศึกษา จัดทำสวนหย่อมปลูกหญ้า ปลูกต้นไม้ด้านหน้าอาคารหอพักนักศึกษา

โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศูนย์รังสิต ได้แสดงไว้ในภาพประกอบ 3

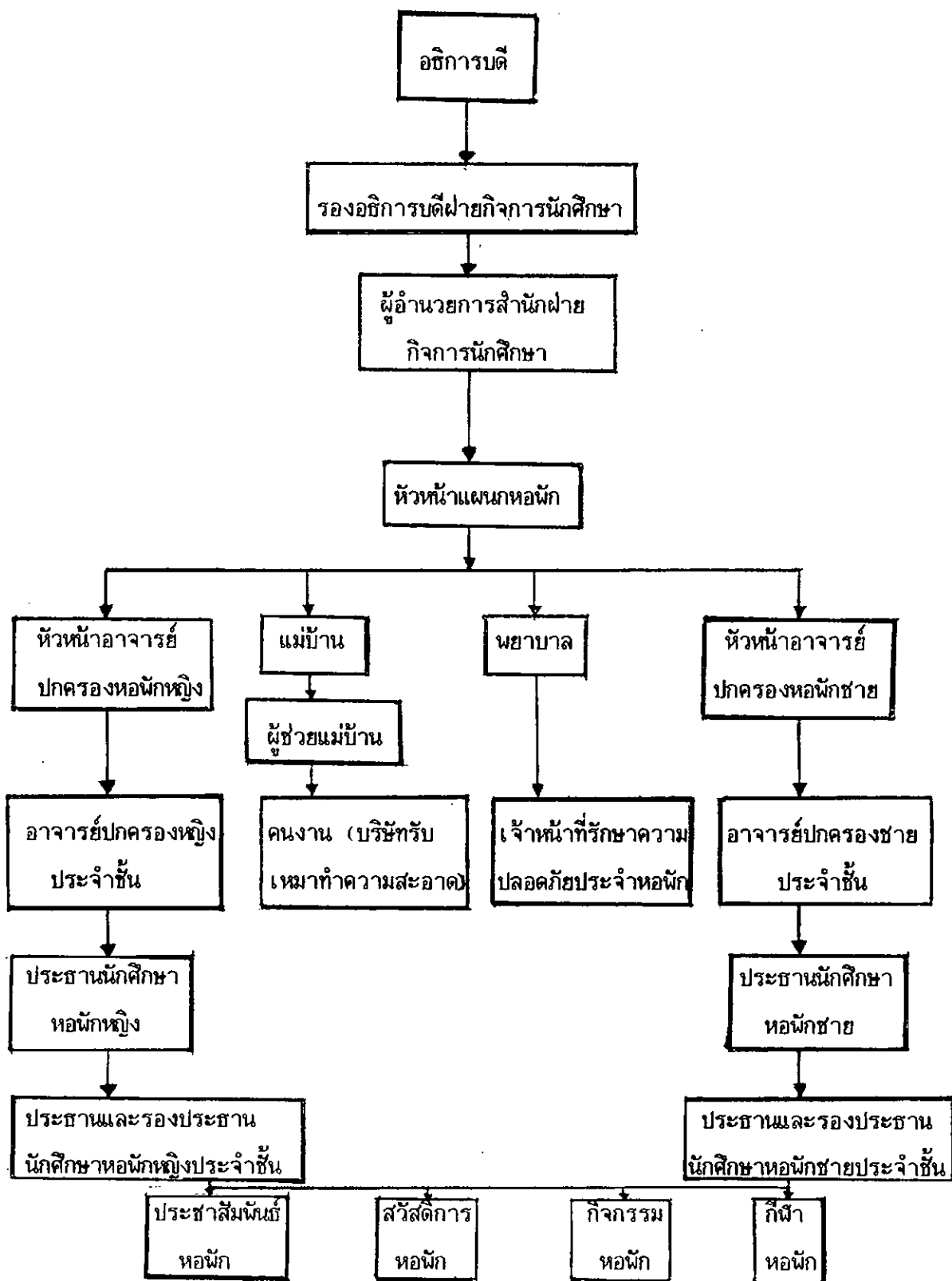

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต

(ชื่อนามวงศ์ บำรุงทรัพย์ พรทิพย์ เวชยานนท์และวรรณะ เอี่ยมแข็ง : สัมภาษณ์)

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้จัดบริการหอพักให้นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งหล่อหลอมพัฒนาบุคลิกภาพและนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งการปลูกฝังคุณลักษณะและคุณธรรมตามแนวปรัชญาของมหาวิทยาลัย (คู่มือการศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. 2531 : 29) หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นอาคารสูง 12 ชั้น 2 อาคาร แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาชาย 1 อาคารรับนักศึกษาได้ 879 คน หอพักนักศึกษาหญิง 1 อาคาร รับนักศึกษาได้ 891 คน โดยจัดให้นักศึกษาเข้าพักห้องละ 2 หรือ 3 คน หอพักทั้ง 2 อาคาร เชื่อมด้วยอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นที่ตั้งของโรงอาหารเปิดบริการตั้งแต่เวลา 06.00 - 21.00 น. ร้านค้าลานพักผ่อน ห้องรับซักรีดเสื้อผ้า ห้องแต่งตัว ห้องทำผม ห้องเรียนดนตรี ห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด วิดีโอ ห้องเรียนรวม ห้องจัดนิทรรศการ ห้องพยาบาล ห้องรับแขก ห้องสมุด ห้องกีฬา ชั้น 2 เป็นห้องประชุมขนาดใหญ่สามารถดัดแปลงให้เป็นห้องมืด ห้องเรียนได้ นอกจากนี้ได้จัดให้มีอาจารย์ปกครองหอพักดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิดชั้นละ 1 คน มีแม่บ้านและผู้ช่วยแม่บ้านอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาตลอดเวลา สำหรับชั้น 2 - 12 จัดให้เป็นที่พักของนักศึกษามีห้องน้ำรวมอยู่ทุกชั้น ในการนี้มหาวิทยาลัยได้จ้างบริษัทมาทำความสะอาดหอพักนอกห้องพักนักศึกษาทั้งหมด การบริหารงานภายในหอพักนักศึกษาแต่ละชั้นจัดให้มีการเลือกตั้งประธานและรองประธานนักศึกษาหอพักชั้นละ 2 คน และประธานนักศึกษาหอพักชาย 1 คน ประธานนักศึกษาหอพักหญิง 1 คน ทำหน้าที่ประสานงานกับนักศึกษาที่อยู่ในหอพักร่วมกันจัดกิจกรรมในหอพักและเป็นผู้แทนนักศึกษาทั้งหมดในการร่วมประชุมกับคณะกรรมการหอพักของมหาวิทยาลัย เครื่องอำนวยความสะดวกที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาได้แก่ตู้ เตียง ที่นอน หมอน โต๊ะ เก้าอี้คนละ 1 ชุด เครื่องน้ำเย็น ที่รองรีดผ้า นักศึกษาต้องจัดหาเตารีดมาเอง โทรทัศน์สี เครื่องติดต่อกายใน รับซักรีดเสื้อผ้านักศึกษา โทรศัพท์สาธารณะใกล้และไกล หนังสือพิมพ์และวารสาร ห้องเตรียมอาหารพร้อมอุปกรณ์ สวัสดิการมียาสามัญประจำบ้าน พยาบาลและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ประจำตลอด 24 ชั่วโมง มีรถนำนักศึกษาป่วยส่งโรงพยาบาล นักศึกษาอยู่ในหอพักที่มีความประณีตเรียบร้อย มีความตั้งใจเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์มหาวิทยาลัยได้จัดสรรทุนยกเว้นค่าบำรุงหอพักให้เทอมละ 5 ทุน กิจกรรมในหอพัก ซึ่งกรรมการหอพักและมหาวิทยาลัยร่วมกันจัดให้นักศึกษา คือการแข่งขันกีฬาหอพัก ออกกำลังกายเวลาเช้าโดยการเต้นแอโรบิค เชิญอาจารย์มาสอนซ่อมเสริมหรือทบทวนความรู้ จัดฉายวิดีโอวิชาการและบันเทิง จัดกิจกรรมวันเข้าพรรษา สงกรานต์ สำหรับโครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต ได้แสดงไว้ในภาพประกอบ 4

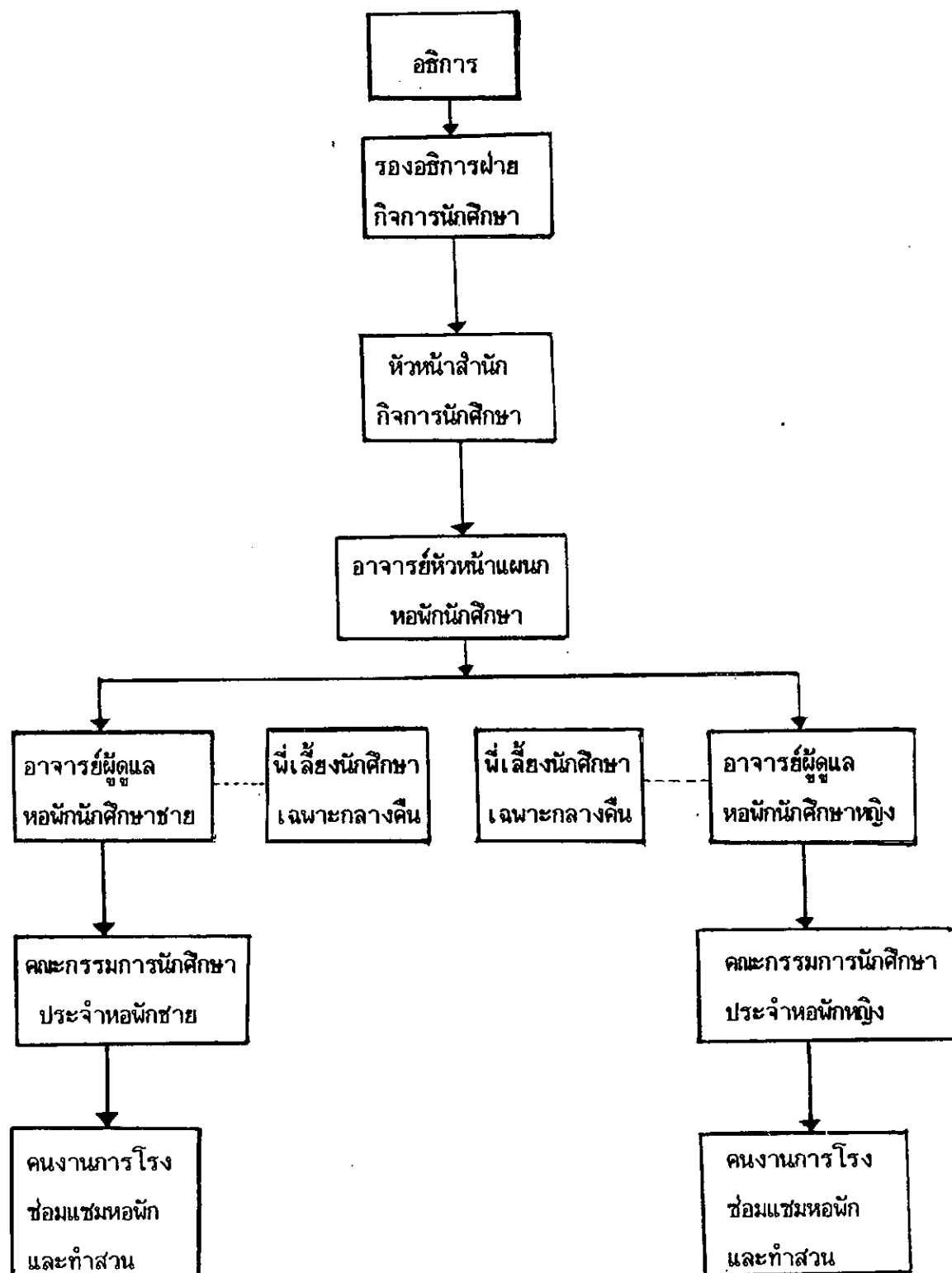
ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
(ปิยะ ศรีชวนะ : สัมภาษณ์)

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
หอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ตั้งอยู่ในบริเวณวิทยาลัย จัดบริการ
หอพักให้นักศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านที่พักอาศัยแก่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและผู้ที่
ไม่มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้บริเวณสถานศึกษา
2. เพื่ออบรมให้นักศึกษาให้รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกันในด้านการทำนอย่างมีระเบียบ ความ
สามัคคี ความรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม รวมทั้งความมีวินัยในตนเอง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและวิชาชีพอื่น ๆ
รวมถึงการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมที่ออกไปประกอบอาชีพ

หอพักนักศึกษามีทั้งหมด 6 อาคาร เป็นหอพักนักศึกษาชาย 1 อาคาร หอพักนักศึกษาหญิง 5
อาคาร ทุกหอพักเป็นตึก 3 ชั้น ห้องนอนของนักศึกษาเป็นห้องโถงรวม สามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้
400 คน มีอาจารย์ผู้ดูแลหอพัก 8 คน บริเวณหอพักนักศึกษามีบ้านพักอาจารย์อยู่รอบ ๆ มีคณาจารย์ดูแล
รักษาความสะอาดบริเวณหอพัก 2 คน มีหอรับแขกในบริเวณหอพักนักศึกษาอีก 1 อาคาร การบริหาร
งานในหอพักแต่ละอาคารมีประธานและกรรมการหอพักนักศึกษาดำเนินงาน โดยมีอาจารย์เป็นผู้ดูแลให้
คำปรึกษา กิจกรรมทุกอย่างนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเอง การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประเมินผล
งานโดยนักศึกษา การคัดเลือกนักศึกษาเข้าพักในหอพักมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์
ประจำหอพักพิจารณาคัดเลือก ตามความเหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษา
ได้แก่ ตู้ เตียง ที่นอน หมอน โต๊ะเก้าอี้ เครื่องทำน้ำเย็น โทรทัศน์ โทรทัศน์ติดต่อภายในหอพัก
โทรทัศน์สาธารณะใกล้และไกล นัดลม มีการจัดฉายวิดีโอเสริมทางด้านความรู้ให้แก่นักศึกษา และมี
โรงอาหารใกล้หอพักไว้บริการ 1 ร้าน สวัสดิการที่หอพักจัดให้นักศึกษาได้แก่ ยาสามัญประจำบ้าน
ยามรักษาความปลอดภัยในเวลากลางคืน จัดรถเวรไว้รับส่งนักศึกษาที่ป่วยส่งโรงพยาบาลในเวลา
กลางคืน มีอาจารย์ผู้ดูแลหอพักให้คำแนะนำปรึกษาตลอดเวลา บางครั้งจัดหางานพิเศษให้นักศึกษา
ทำในเวลาว่าง สำหรับการบริหารงานหอพักนักศึกษาแต่ละอาคาร มีคณะกรรมการหอพักนักศึกษา
เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการ
ฝึกให้นักศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

โครงสร้างการจัดองค์การบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
ได้แสดงไว้ในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาสงกรณ์

(วิศาล เครือคล้าย : สัมภาษณ์)

รูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างรูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังนี้

1. ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษามีสาระดังนี้

1.1 ปรัชญาของหอพักนักศึกษา มุ่งส่งเสริมให้หอพักนักศึกษาเป็นสถานที่พัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพของตนเองจนถึงขีดสุด

พ.ศ. ๒๕๖๐ ๘๗

1.2 นโยบายของหอพักนักศึกษา มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถรู้จักใช้ชีวิตร่วมกัน มีพัฒนาการด้านทักษะสังคมและประชาธิปไตยตลอดจนปลูกฝังให้มีคุณธรรมจริยธรรม

1.3 วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกความปลอดภัยและเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาล่าเรียนให้แก่นักศึกษา

2. ประเภทของหอพักนักศึกษา แบ่งออกเป็นหอพักนักศึกษาชาย และหอพักนักศึกษาหญิง จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าพักอาศัยในหอพักเป็นลำดับแรก หากมีที่พักว่างเหลืออยู่ จึงจัดสรรให้นักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ เข้าพักต่อไป และจัดให้นักศึกษาเข้าพักตามจำนวนปกติคือ ห้องละ 2 คน หรือ 3 คน ตามขนาดของห้องพัก มีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรนักศึกษาเข้าพักในหอพักตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงในขณะนั้น เช่น หอพักมีจำนวนจำกัด ต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าอาศัยว่าไม่เคยมีประวัติถูกบันทึกความผิดตลอดระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก (ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1) ในการนี้ให้นักศึกษาทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา และมหาวิทยาลัยจัดหาข้อมูลหอพักเอกชนไว้บริการนักศึกษาที่ไม่ได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยด้วย

3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงหอพักนักศึกษาให้เป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย การบริหารหอพักนักศึกษาอยู่ในรูปของคณะกรรมการประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักและกรรมการนักศึกษาหอพัก โดยมีนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการและมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ส่วนเรื่องระเบียบวินัยหอพักนักศึกษานักเรียนให้กรรมการนักศึกษาแต่ละชั้นเป็นผู้ดูแลแล้วกล่าวตักเตือนนักศึกษา หากไม่เชื่อฟังให้นำเสนอคณะกรรมการหอพักนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี สำหรับการบริการและสวัสดิการมีอย่างเพียงพอทั้งด้านอุปโภคและบริโภค รวมทั้งความปลอดภัยด้วย เช่น บริการสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักนักศึกษา อุปกรณ์การเล่นกีฬา จัดห้องพักให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าพัก จัดห้องเรียนมีหนังสือให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จัดอาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษา มีห้องพยาบาลและพยาบาลพร้อมยาสามัญประจำบ้าน กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพัก

เป็นกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ บำเหน็จประโยชน์ กีฬานันทนาการ ความมีระเบียบวินัยและศิลปวัฒนธรรม

4. คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา เป็นการพัฒนาให้นักศึกษามีลักษณะที่ดีของบุคคล คือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจรักใคร่อย่างจริงใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มีความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น รู้จักเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมตลอดจนกระทั่งสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่วางไว้ รู้จักกาลเทศะมีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นในการทำงานให้เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้

5. ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาให้มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักตลอดเวลา รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการบริหารงานหอพักนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ

6. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงคณะกรรมการดำเนินงานหอพักนักศึกษาซึ่งประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นประธาน หัวหน้างานกิจการนักศึกษาวิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษา ผู้แทนอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษาทุกคณะ ผู้แทนกรรมการหอพักนักศึกษาหญิง ผู้แทนกรรมการหอพักนักศึกษาชาย ผู้แทนจากแผนกดูแลอาคารและสถานที่เป็นกรรมการ และหัวหน้างานหอพักนักศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษา จัดวางระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ลงโทษนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับรวมทั้งพิจารณาจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพักให้เห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานหอพักนักศึกษา โดยคำนึงถึงการดำเนินงานหอพักนักศึกษาดังนี้

6.1 การวางแผน มีการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวเพื่อใช้ในการบริหารงานหอพักนักศึกษาก่อนดำเนินการ รวมทั้งจัดทำปฏิทินแผนการดำเนินงานไว้ตลอดปีการศึกษาและที่สำคัญการวางแผนดังกล่าวต้องสามารถกระทำได้

6.2 การจัดองค์การ มีหน่วยงานรับผิดชอบและให้การสนับสนุนในการบริหารงานหอพักนักศึกษาโดยตรง พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภายในหอพักอย่างชัดเจน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

6.3 การจัดบุคลากร จัดให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถที่มีอยู่และถือว่า การปฏิบัติงานของนักศึกษาออกเวลาราชการเป็นงานในหน้าที่อย่างหนึ่ง มีการนำผลการปฏิบัติงานดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานด้านอื่น นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก หรือคณะกรรมการหอพักนักศึกษาสละเวลาไปเยี่ยมเยียนนักศึกษา พบปะพูดคุยกับนักศึกษาเพื่อให้เกิดความใกล้ชิด มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา

6.4 การวินิจฉัยสั่งการ การดำเนินงานให้เป็นไปด้วยดีและชอบด้วยกฎหมาย มีความรู้และความสามารถในการจูงใจ การติดต่อสื่อสาร กล้ารับผิดชอบและยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และที่สำคัญคือ เมื่อสั่งงานไปแล้วดูแลให้การนิเทศต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ ประสิทธิภาพของงานจึงจะเกิดขึ้นแก่หน่วยงาน

6.5 การประสานงาน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งในการดำเนินงานของหอพักนักศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรประจำไว้อย่างชัดเจนตามความเป็นจริงรวมทั้งจัดทำคู่มือนักศึกษาประกอบด้วยปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานของหอพักนักศึกษา ระเบียบข้อบังคับนักศึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบของงานหอพักนักศึกษา และความรู้ที่จำเป็นต่อการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาในหอพัก ประชุมชี้แจงและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติงานของหอพักนักศึกษาทั้งก่อนและหลังดำเนินงาน

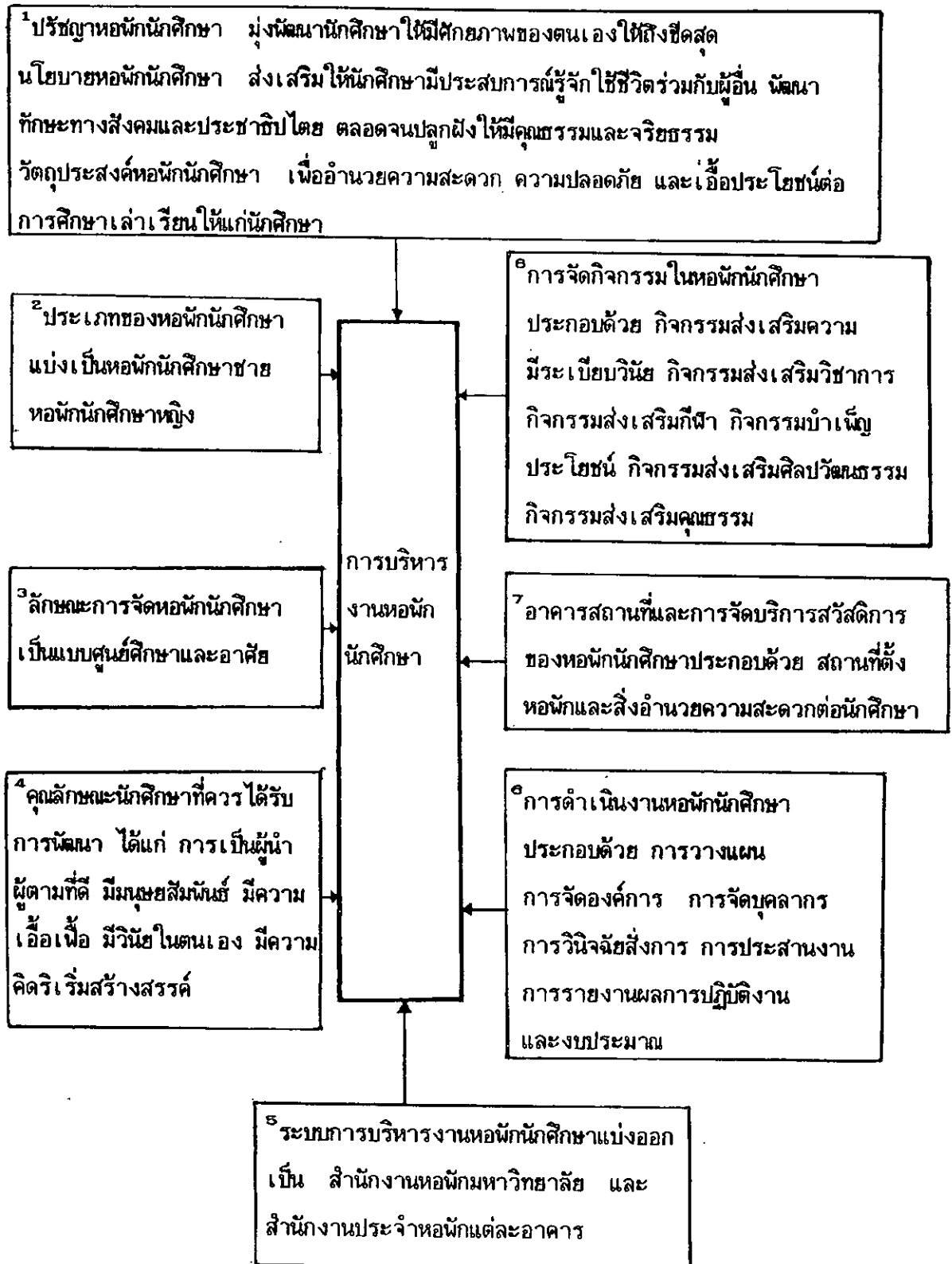
6.6 การรายงานผลการปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน

6.7 การงบประมาณ มีการคำนึงถึงความสำคัญและประโยชน์ที่นักศึกษาส่วนรวมได้รับเป็นหลักสำคัญ

7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีลักษณะสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายจิตใจของผู้พักอาศัย มีการป้องกันอุบัติเหตุ โรคติดต่อภายในหอพัก เพื่อให้ผู้พักอาศัยมีอนามัยดีถูกสุขลักษณะรวมทั้งมีสุขภาพร่างกายจิตใจ สติปัญญาที่ดี ตลอดจนกระทั่งมีการจัดเก็บค่าบำรุงหอพักในอัตราที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่เป็นจริงเพื่อจะได้นำเงินมาใช้ในการกิจการหอพัก เช่น จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในวิชาที่นักศึกษาเรียนอ่อน หรือสอนวิชาชั้นให้นักศึกษา ส่วนบริการสวัสดิการในหอพักจัดให้มีสวัสดิการรวมทั้งประจำห้องพักและหอพักอย่างครบถ้วน เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีพัฒนาการทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม เป็นคนที่สมบูรณ์

8. การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม มีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักให้คำแนะนำปรึกษา และมหาวิทยาลัยเป็นฝ่ายสนับสนุน ทั้งนี้กิจกรรมหอพักนักศึกษามี การส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ส่งเสริมความสามัคคี ส่งเสริมวิชาการ ส่งเสริม กีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและบำเพ็ญประโยชน์

เนื่องจากการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ ยังไม่มีรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่เด่นชัดเพื่อใช้เป็นแนวทางใน การปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา สาระทั้งหมด 8 ด้าน คือ ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพัก นักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหาร งานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการ ของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา เพื่อถือเป็นแนวในการออกแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ ตามสารรูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังได้แสดงไว้ในภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 รูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และได้นำเสนอตามลำดับสาระดังนี้ ขั้นตอนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๙ ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากหนังสือ ตำรา เอกสาร ปัญหา อุปสรรค โครงสร้างในการบริหารงานหอพักศึกษา แนวคิดทฤษฎีและรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยและสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานหอพักนักศึกษา
2. สร้างรูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 39 - 43
3. สร้างแบบสอบถามให้มีสาระสอดคล้องกับรูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
4. การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 19 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 12 คน ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชา ทฤษฎีด้านกิจการนักศึกษาและมีประสบการณ์เกี่ยวกับหอพักนักศึกษา หรือเป็นผู้รับผิดชอบและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีมีประสบการณ์หอพักนักศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 4.1 มีภาระหน้าที่รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านนโยบายและการบริหารงานหอพักนักศึกษา จำนวน 5 คน
 - 4.2 มีภาระหน้าที่รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านการบริหารและการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา จำนวน 7 คน

4.3 มีภาระหน้าที่รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักและคณะกรรมการหอพักนักศึกษา จำนวน 5 คน

4.4 เคยมีภาระหน้าที่รับผิดชอบเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักและคณะกรรมการหอพักนักศึกษา จำนวน 2 คน

5. นำแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ฉบับที่ ๕๒

5.1 รอบที่ 1 ผู้วิจัยจัดทำทสรุเกี่ยวกับโครงสร้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร ปัญหาอุปสรรคและการดำเนินงานในการบริหารงานหอพักนักศึกษา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ประกอบการตัดสินใจในการตอบแบบสอบถาม คำถามในรอบนี้เป็นคำถามกว้าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานหอพักนักศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นว่าในแต่ละสาขามีประเด็นที่ควรเพิ่มเติม แก้ไขหรือตัดออกอย่างไร เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้นำคำตอบในรอบที่ 1 เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 *เป็นฉบับ/ฉบับที่ ๕๒*

5.2 รอบที่ 2 สอบถามผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ที่สร้างขึ้นตามข้อมูลที่ได้จากการสอบถามในรอบที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญในแต่ละประเด็นคำถาม นำคำตอบในรอบนี้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ (Interquartile range) *คำถาม/แนวข้อสอบ*

5.3 รอบที่ 3 สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถามที่ใช้ในรอบที่ 2 อีกครั้ง โดยแสดงค่ามัธยฐานของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และตำแหน่งคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่งหากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน แต่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนเองที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนั้น ได้เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดเห็นได้แสดงเหตุผลประกอบด้วย ถ้าผู้เชี่ยวชาญคนใดมีความคิดเห็นไม่ตรงกับกลุ่ม และไม่มีเหตุผลประกอบความคิดเห็นของตน ถือว่ายอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม การวิจัยครั้งนี้คำตอบในรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงเหตุผลประกอบคำตอบที่ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มไว้ด้วย ผู้วิจัยได้นำคำตอบในรอบนี้ มาคำนวณค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ เป็นเกณฑ์ในการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง จึงไม่ต้องมีการสอบถามในรอบต่อไป

6. นำผลการวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 3 พัฒนาให้เป็นรูปแบบที่แท้จริงของการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีวิธีการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานหอพักนักศึกษาและการศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ นำมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 87 ข้อ และคำถามปลายเปิดในแต่ละประเด็น โดยสอบถามในประเด็นกว้าง ๆ ผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระแยกเป็นคำถามด้านปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาจำนวน 8 ข้อ ด้านประเภทของหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ด้านลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ด้านคุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวน 8 ข้อ ด้านระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาจำนวน 18 ข้อ ด้านการดำเนินงานหอพักนักศึกษาจำนวน 27 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษาจำนวน 8 ข้อ และด้านการจัดกิจกรรมของหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ดังภาคผนวก ก

2. นำคำตอบในรอบที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 93 ข้อ โดยมีวิธีสร้างดังนี้คือ นำคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยตรงกันแต่ละข้อคำถามคิดเป็นร้อยละ 60 ขึ้นไปมาสร้างเป็นแบบสอบถามได้ 73 ข้อ และนำความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญตอบในคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์สรุปเป็นแบบสอบถามได้ข้อคำถามอีก 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงษ์ ดร. สมสุข ชีระพิจิตร ดร. สุพรรณ ตั้งสมวรวงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และดร. ชัยวัฒน์ บุญาค ตรวจสอบข้อคำถาม เพื่อให้มีความเที่ยงตรงชัดเจนและครอบคลุมประเด็นเนื้อหา นำแบบสอบถามดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอกรรมการควบคุมปริญญาโท พิจารณา ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ แบบสอบถามในรอบที่มีจำนวน 93 ข้อ เป็นคำถามด้านปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาจำนวน 17 ข้อ ด้านประเภทของหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ด้านลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาจำนวน 7 ข้อ ด้านคุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวน 10 ข้อ ด้านระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาจำนวน 13 ข้อ ด้านการดำเนินงานหอพักนักศึกษาจำนวน 27 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษาจำนวน 7 ข้อ และด้านการจัดกิจกรรม

ในหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ห้อ ดังภาคผนวก ข

4. แบบสอบถามรอบที่ 3 ใช้แบบสอบถามฉบับเดียวกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 ซึ่งได้แสดงค่าตำแหน่งคำตอบของกลุ่มและคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งแสดงค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาทบทวนคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่งดังภาคผนวก ค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญและไปติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมทั้งนำส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองทุกครั้งดังนี้

รอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 26 มกราคม ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533

รอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 26 มีนาคม ถึงวันที่ 19 เมษายน 2533

รอบที่ 3 ระหว่างวันที่ 30 เมษายน ถึงวันที่ 27 พฤษภาคม 2533

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 1 ใช้วิธีหาค่าร้อยละของคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยตรงกันในแต่ละข้อคำถามร้อยละ 60 ขึ้นไป มีจำนวน 73 ข้อ และวิเคราะห์คำตอบปลายเปิดจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบเอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวกับหอพักนักศึกษา โดยนำมาสรุปเป็นข้อคำถามได้อีก 20 ข้อ รวมเป็นข้อคำถามในรอบต่อไป 93 ข้อ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 และ 3 ใช้วิธีวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์เป็นเกณฑ์ในการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามสูตรดังนี้

1. ค่ามัธยฐาน การวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ 19 คน เป็นจำนวนคี่ จึงใช้สูตร

$$\text{Mdn} \quad \text{เป็น} \quad \text{ค่าคะแนนที่ตำแหน่ง} \quad \frac{N + 1}{2}$$

N เป็น จำนวนของข้อมูลหรือจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

(Gupta. 1982 : E-7.22 - E-7.23)

เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของเรื่องที่น่ามาสอบถามมีดังนี้

- ค่ามัธยฐาน 5 ถือว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษา เหมาะสมอย่างยิ่งในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
 ค่ามัธยฐาน 4 ถือว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษา เหมาะสมมากในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
 ค่ามัธยฐาน 3 ถือว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษา เหมาะสมปานกลางในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
 ค่ามัธยฐาน 2 ถือว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษา เหมาะสมน้อยในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
 ค่ามัธยฐาน 1 ถือว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษา ไม่เหมาะสมในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์หรือ I.R. ใช้วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของคำตอบ

ใช้สูตร $I.R. = Q_3 - Q_1$

(Berenson and Levine. 1979 : 79)

Q_3 และ Q_1 หาได้จากสูตร

$$Q_x = l + \frac{\frac{NX}{4} - F}{f} i$$

เมื่อ Q_x เป็น ค่าควอไทล์ที่ตำแหน่ง x

l เป็น ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นที่คะแนนควอไทล์นั้นอยู่

N เป็น จำนวนของข้อมูลหรือจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

X เป็น ตำแหน่งที่ของควอไทล์นั้น

F เป็น ความถี่สะสมก่อนถึงชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นอยู่

f เป็น ความถี่ของชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นอยู่

i เป็น อัตรภาคชั้น

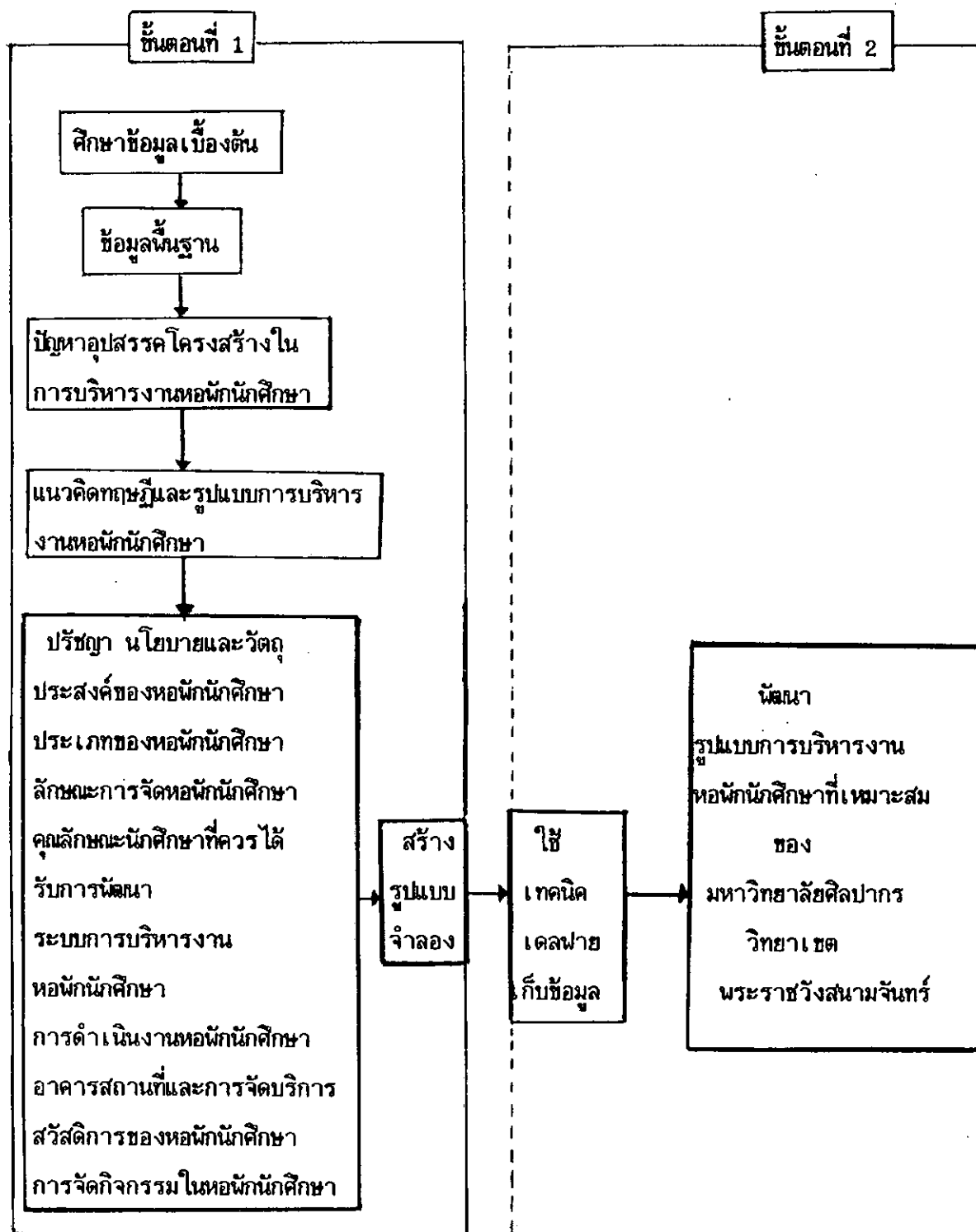
(Hagood. 1951 : 178 - 179)

เกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องของคำตอบ กำหนดไว้ดังนี้

- ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ ตั้งแต่ 0.01-0.99 ถือว่า คำตอบมีความสอดคล้องกันสูงมาก
 ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ ตั้งแต่ 1.00-1.99 ถือว่า คำตอบมีความสอดคล้องกันสูง
 ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ ตั้งแต่ 2.00-2.99 ถือว่า คำตอบมีความสอดคล้องกันต่ำ
 ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ถือว่า คำตอบไม่มีความสอดคล้องกัน

คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบสุดท้ายที่มีความเหมาะสมมากถึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกันสูงถึงมีความสอดคล้องกันสูงมาก (ค่าอินเตอร์ควอไทล์เร้นจ์น้อยกว่า 2.00) ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์กับข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งได้ศึกษาในขั้นตอนแรก และปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่แท้จริงต่อไป

ขั้นตอนการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยได้แสดงไว้ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ ในรอบที่ 1 รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ตามลำดับ โดยในเบื้องต้นเป็นการแจกแจงข้อมูลด้านสถานการณ์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้มี จำนวน 19 คน

2. สังกัดหน่วยงานตามหน่วยงานดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 12 คน

2.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน

2.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 1 คน

2.4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 1 คน

2.5 วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ จำนวน 1 คน

2.6 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน

3. ภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ จำแนกได้ดังนี้

3.1 รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านนโยบายและการบริหารงานหอพักนักศึกษา จำนวน

5 คน

3.2 รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบด้านการบริหารและการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา

จำนวน 7 คน

3.3 รับผิดชอบหรือเคยรับผิดชอบปฏิบัติงานหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก

และคณะกรรมการหอพักนักศึกษา จำนวน 5 คน

3.4 เคยมีภาระหน้าที่รับผิดชอบเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก และคณะกรรมการ

หอพักนักศึกษา จำนวน 2 คน

4. วุฒิกการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

4.1 ปริญญาตรี จำนวน 3 คน

4.2 ปริญญาโท จำนวน 12 คน

4.3 ปริญญาเอก จำนวน 4 คน

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 1

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์คำตอบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยกับประเด็นคำถามแต่ละข้อและคำถามปลายเปิด เพื่อให้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม รอบที่ 2 สำหรับนำมาสอบถามประกอบด้วย ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 87 ข้อ และคำถามปลายเปิดในแต่ละประเด็นสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเห็นด้วยกับประเด็นคำถามตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 60) จำนวน 73 ข้อ ไม่เห็นด้วยจำนวน 14 ข้อ ได้แก่ข้อ 11, 16, 17, 18, 20, 29, 31, 54, 74, 75, 76, 79, 84 และ 85 ดังแสดงไว้ในตาราง 1 และได้สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในคำถามปลายเปิดไว้ท้ายตารางด้วยแล้ว

ตาราง 1 ค่าร้อยละของคำตอบที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<u>ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u>		
	ควรมีสาระดังนี้		
1.	มหาวิทยาลัยควรจัดบริการหอพักนักศึกษา เพื่อพัฒนา ศักยภาพของนักศึกษาจนถึงขีดสูงสุด.....	..84.21..	..15.79...
2.	หอพักนักศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ.....	..94.74..	...5.26...
3.	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาที่อยู่หอพักมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน.....	..100.00..	...0.00...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านสังคม	..94.74..	...5.26...
5.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านวิชาการ.....	..78.95..	...21.05...
6.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านวิชาชีพ.....	..78.95..	...21.05...
7.	หอพักนักศึกษาควรพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคม.....	..100.00..	...0.00...
8.	หอพักนักศึกษาควรเน้นการส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม.....	..100.00..	...0.00...
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
9.	หอพักนักศึกษาควรเป็นหอพักแยกเพศแต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน...	..63.16..	...36.84...
10.	หอพักนักศึกษาควรเป็นหอพักแยกเพศและอยู่แยกบริเวณกัน.....	..68.42..	...31.58...
11.	ควรจัดให้นักศึกษาชายและหญิงพักรวมในหอพักเดียวกันแต่คนละชั้น.....	..10.53..	...89.47...
12.	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักนักศึกษาตามความจำเป็น.....	..84.21..	...15.79...
13.	ควรจัดนักศึกษาเข้าพักตามขนาดของห้องพัก.....	..94.74..	...5.26...
14.	ควรให้ออกชนเข้ามาดำเนินการจัดตั้งหอพักให้นักศึกษาภายในบริเวณมหาวิทยาลัย.....	..63.16..	...36.84...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
15.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย.....	..68.42..	..31.58...
16.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบที่นักอาศัยเพียงอย่างเดียว.....	..26.31..	..73.68...
17.	ควรจัดนักศึกษาคณะเดียวกัน เข้าพักในหอพักเดียวกัน.....	...5.26..	..94.74...
18.	นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักนักศึกษา เป็นอันดับแรก.....	..57.89..	..42.11...
19.	การจัดนักศึกษาเข้าพักในหอพักควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	..89.47..	..10.53...
20.	การจัดหอพักนักศึกษาควรจัดสำหรับนักศึกษาหญิงมากกว่า นักศึกษายาย.....	..26.32..	..73.68...
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u> ควรมีสาระดังนี้		
21.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีความรักใคร่ผูกพันกันมากกว่า นักศึกษาเดินเรียน.....	..63.16..	..36.84...
22.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมหอพัก.....	..100.00..	...0.00...
23.	การอยู่หอพักนักศึกษาจะทำให้นักศึกษารู้จักปรับตัว เข้ากับสังคม..	..100.00..	...0.00...
24.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี..	..100.00..	...0.00...
25.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตาม ระเบียบข้อบังคับของหอพัก.....	..100.00..	...0.00...
26.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้มี ความรับผิดชอบ.....	..100.00..	...0.00...
27.	การอยู่หอพักจะทำให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง...	..100.00..	...0.00...
28.	การอยู่หอพักจะทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์..	..84.21..	..15.79...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
29.	<u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้ การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสม.....	..57.89..	..42.11...
30.	การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีข้าราชการประจำ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสม.....	..78.95..	..21.05...
31.	การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีนักศึกษาในหอพักเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสม.....	..42.11..	..57.89...
32.	หอพักนักศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาตลอดเวลา 24 ชั่วโมง.....	..73.68..	..26.32...
33.	ระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง.....	..94.74..	...5.26...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
34.	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึง บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ.....	100.00..	...0.00...
35.	ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างเพียงพอกับจำนวน นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก.....	..84.21..	..15.79...
36.	ควรจัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อ เน้นพูนความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างสม่ำเสมอ.....	100.00..	...0.00...
37.	บุคลากรที่ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม.....	100.00..	...0.00...
38.	มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ การดำเนินงาน หอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ.....	..84.21..	..15.79...
39.	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียบหอพักนักศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง.....	100.00..	...0.00...
40.	มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้หอพักนักศึกษาจัดเก็บค่าบำรุงหอพัก มาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....	..94.74..	...5.26...
41.	หอพักนักศึกษาควรมี ตู้ เตียง ที่นอน หมอน โต๊ะ เก้าอี้ เท่ากับจำนวนนักศึกษาที่เข้าพัก.....	..94.74..	...5.26...
42.	ควรนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....	100.00..	...0.00...
43.	วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในงานหอพักนักศึกษาควรมีลักษณะที่สะดวก ต่อการเคลื่อนย้าย.....	..89.47..	..10.53...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
44.	การจัดดำเนินการในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความ ต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ.....	100.00..	0.00...
45.	ควรให้เอกชนเข้ามาอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการ ซักรีดเสื้อผ้าโดยอยู่ในความควบคุมของมหาวิทยาลัย.....	78.95..	21.05...
46.	หอพักนักศึกษาควรจัดบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อ เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานให้แก่นักศึกษา..... <u>การดำเนินงานหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้	78.95..	21.05...
47.	หอพักนักศึกษาทุกหอควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามความเหมาะสม.....	100.00..	0.00...
48.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา.....	78.95..	21.05...
49.	ควรจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักแต่ละ อาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....	94.74..	5.26...
50.	ในระหว่างปิดภาคการศึกษาปลายควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา ปฏิบัติการของคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก.....	100.00..	0.00...
51.	ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนเข้าพักอาศัยในหอพัก.....	100.00..	0.00...
52.	ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพัก.....	94.74..	5.26...
53.	หอพักนักศึกษาควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักอย่างน้อย หอพักละ 1 คน.....	100.00..	0.00...
54.	ควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก.....	52.63..	47.37...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
55.	หอพักนักศึกษาควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาตลอดปีการศึกษาทุกปีอย่างต่อเนื่อง.....	100.00..	...0.00...
56.	หอพักนักศึกษาควรจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา.....	100.00..	...0.00...
57.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปีอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน.....	100.00..	...0.00...
58.	ควรมีการจัดแบ่งงานหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 ส่วนคือสำนักงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยและสำนักงานประจำหอพักแต่ละหอ..	73.68..	..26.32...
59.	มหาวิทยาลัยควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของงานหอพักนักศึกษาแต่ละงานอย่างชัดเจน.....	100.00..	...0.00...
60.	หอพักนักศึกษาควรจัดเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักให้มีเวลาปฏิบัติงานเต็มเวลา.....	100.00..	...0.00...
61.	อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักควรพักอาศัยอยู่ประจำในหอพัก...	89.47..	..10.53...
62.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา.....	100.00..	...0.00..
63.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	100.00..	...0.00...
64.	ควรมีการส่งการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร...	84.21..	..15.79...
65.	ควรมีการประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยเดือนละครั้ง.....	63.16..	..36.84...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
66.	ควรมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อย่างน้อยเดือนละครั้ง.....	..78.95..	..21.05...
67.	ประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักควรแจก ให้นักศึกษาทุกห้อง.....	..68.42..	..31.58...
68.	ควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงาน หอพักนักศึกษาโดยตรง.....	..89.47..	..10.53...
69.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกสัปดาห์.....	..89.47..	..10.53...
70.	กรณีที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที.....	..100.00..	...0.00...
71.	ควรมีการจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้า เกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ใช้.....	..89.47..	..10.53...
72.	ควรนำเงินที่เรียกเก็บจากนักศึกษาที่เข้าพักค้างชั่วคราวมาใช้ในการ ดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....	..94.74..	...5.26...
73.	ควรจัดตั้งงบประมาณหอพักนักศึกษาเพื่อนำมาใช้จ่าย ในกิจการหอพักนักศึกษาตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง.....	..100.00..	...0.00...
	<u>อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา</u>		
	ควรมีสาระนั้น		
74.	ควรปรับปรุงอาคารสถานที่ของหอพักนักศึกษาชายและหญิง ให้อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน.....	..57.89..	..42.11...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
75.	หอพักนักศึกษาชายและหญิงควรมีรั้วล้อมรอบหอเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้พักอาศัย.....	..57.89..	..42.11...
76.	ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในหอพัก ให้มีทั้งชั้นเรียนและที่พักอาศัย ..42.11..	..42.11..	..57.89...
77.	นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัย มหาวิทยาลัยควรให้บริการด้านข้อมูล สถานที่พักนอกมหาวิทยาลัย.....	..100.00..	...0.00...
78.	การจัดบริการสวัสดิการในหอพักนักศึกษาควรมุ่งเน้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียน.....	..89.47..	..10.53...
79.	ควรจัดให้มีสนามกีฬาภายในบริเวณหอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ. ..52.63..	..52.63..	..47.37...
80.	ควรจัดให้มีพยาบาลอยู่ประจำหอพักในเวลากลางคืน.....	..73.68..	..26.32...
81.	การจัดบริการสวัสดิการในหอพักนักศึกษาควรมุ่งเน้นทางด้านความปลอดภัย.....	..100.00..	...0.00...
	<u>การจัดกิจกรรมของหอพักนักศึกษา ควรมีสาระดังต่อไปนี้</u>		
82.	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษา ควรเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	..100.00..	...0.00...
83.	การจัดกิจกรรมภายในหอพักนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล.....	..100.00..	...0.00...
84.	การจัดกิจกรรมในหอพักระยะแรก ๆ ควรให้เจ้าหน้าที่ประจำหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักเป็นผู้นำนักศึกษา ก่อนต่อจากนั้นจึงมอบให้นักศึกษาเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการ.....	..57.89..	..42.11...
85.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรกำหนดรูปแบบที่แน่นอน.....	..47.37..	..52.63...

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าร้อยละ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
86.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยกิจกรรมด้านวิชาการ กีฬา บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมความรับผิดชอบและระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม.....	..94.74..	...5.26...
87.	รายการจัดกิจกรรมหอพักนักศึกษาควรแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเป็นรายเดือนเพื่อให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพอใจ.....	..89.47..	..10.53...

สรุปคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในคำถามปลายเปิด

1. ประโยชน์ นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา เป็นการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ให้รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข กล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างความเชื่อมั่น มีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบ รู้จักแก้ปัญหาอย่างสันติ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความพร้อมในการศึกษา ให้นักศึกษาที่อยู่ห่างไกลและเดินทางมามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบากเข้าพักอาศัยเพื่อจะได้มีที่พักที่สะดวกและปลอดภัย

2. ประเภทของหอพักนักศึกษา เป็นหอพักแยกเพศชายและหญิง มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินงานหอพักให้นักศึกษาหรือให้เอกชน เข้ามีส่วนร่วมในการจัดหอพักให้นักศึกษา และหอพักนักศึกษาตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัย ถ้าหอพักอยู่นอกมหาวิทยาลัยไม่ควรตั้งอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากนัก

3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามข้อกำหนด มีการจัดให้นักศึกษาเข้าพักคละกันทุกคณะทุกชั้นปี รวมทั้งให้ค่าปรึกษาแนะนำ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษา รู้จักวิถีการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๔ คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ส่งเสริมให้มีความสามัคคี ช่วยเหลือกัน รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมให้ความร่วมมือปฏิบัติตามข้อกำหนดที่วางไว้

๕ ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา มีการแบ่งการบริหารงานหอพักนักศึกษาออกเป็นสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักตลอดเวลาโดยปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ถ้าหากมีหน่วยงานหลายฝ่ายจะทำให้สิ้นเปลืองบุคลากรงบประมาณ และอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการประสานงานได้ มีการปรับปรุงค่าบำรุงหอพัก นำเงินค่าที่นักศึกษารวมาใช้นัดนาหอพัก ให้เอกชนรับจ้างทำความสะอาดหอพักนักศึกษา

๖ การดำเนินงานหอพักนักศึกษา มีการจัดทำคู่มือแจกจ่ายให้นักศึกษา ประกาศสำคัญ ๆ ควรติดไว้ในหอพัก มีอาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาพักอาศัยอยู่ในหอพัก นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎข้อบังคับของหอพักโดยผ่านคณะกรรมการนักศึกษาระดับหอพัก แต่สิทธิการตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหาร มีการประชุมบุคลากรหอพักและติดตามการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด การดำเนินงานหอพักนักศึกษาสามารถเลี้ยงตัวเองได้และมีการจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้ไว้ใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจการของหอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ

๗ อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลายชั้นเพื่อให้สามารถรับนักศึกษาเข้าอยู่หอพักได้เพิ่มมากขึ้น ประหยัดพื้นที่ในการก่อสร้างและสะดวกต่อการดำเนินงาน รอบอาคารหอพักนักศึกษามีที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ ติดตั้งโทรทัศน์สาธารณะในบริเวณหอพัก จัดให้มีห้องอ่านหนังสือ ห้องทำงานรวม ห้องดูโทรทัศน์ แยกเป็นส่วน มีพยาบาลพักอยู่ในหอพัก มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ประจำ ณ บริเวณหอพัก

๘ การจัดกิจกรรมของหอพักนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบและประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง เพื่อให้ศึกษามีโอกาสเลือกเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 2

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ตามประเด็นคำถามและหาความสอดคล้องของคำตอบ คำถามในรอบนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยข้อความรอบนี้ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 1 ซึ่งเป็นคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นด้วยตรงกันร้อยละ 60 ขึ้นไปจำนวน 73 ข้อ และการวิเคราะห์

คำตอบปลายเปิดจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อคำถามอีก 20 ข้อ รวมเป็นข้อคำถามรอบที่ 2 จำนวน 93 ข้อ ประกอบด้วยคำถามด้านปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาจำนวน 17 ข้อ ด้านประเภทของหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ด้านลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาจำนวน 7 ข้อ ด้านคุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวน 10 ข้อ ด้านระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาจำนวน 13 ข้อ ด้านการดำเนินงานหอพักนักศึกษาจำนวน 27 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษาจำนวน 7 ข้อ และด้านการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมปรากฏว่า ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 17 ข้อ ประเภทของหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 3 ข้อ เหมาะสมมาก 3 ข้อ ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 7 ข้อ คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 10 ข้อ ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 13 ข้อ การดำเนินงานหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 27 ข้อ อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 7 ข้อ และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง 6 ข้อ ส่วนด้านความสอดคล้องกันของคำตอบพบว่ามีคำตอบที่มีความสอดคล้องกันสูงมาก 74 ข้อ สอดคล้องกันสูง 17 ข้อ สอดคล้องกันต่ำ 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19 คือ หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาด (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 2.13) และข้อ 23 คือ หอพักนักศึกษาดำเนินอยู่นอกมหาวิทยาลัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 2.29) และไม่มีคำตอบที่ไม่มีมีความสอดคล้องกัน ดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
1.	ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ปรัชญาของหอพักนักศึกษา ต่อให้มีความเหมาะสมระดับใด พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา	...5.....	...0.78...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
	<u>นโยบายของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด		
2.	ส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา.....	...5.....	..1.35...
3.	ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา.....	...5.....	..1.22...
4.	พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา.....	...5.....	..0.88...
5.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข.....	...5.....	..0.56...
6.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย.....	...5.....	..0.74...
7.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนได้อย่างเต็มที่	...5.....	..0.63...
	<u>วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด		
8.	เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	...5.....	..1.05...
9.	เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม.....	...5.....	..0.63...
10.	เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัย ยอมรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม.....	...5.....	..0.59...
11.	เพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....	...5.....	..1.24...
12.	เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข.....	...5.....	..0.56...
13.	เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี.....	...5.....	..1.05...
14.	เพื่อให้นักศึกษามีที่รักที่สะอาดและปลอดภัย.....	...5.....	..0.56...
15.	เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน.....	...5.....	..0.63...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
16.	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..0.50...
17.	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่เดินทางมามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก	...5.....	..0.56...
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด</u>		
18.	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน.....	...5.....	..1.05...
19.	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศ และอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาด...	...4.....	..2.13...
20.	หอพักนักศึกษาซึ่งดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย.....	...4.....	..1.78...
21.	หอพักนักศึกษา ซึ่งเอกชนดำเนินการโดยอยู่ในการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..1.05...
22.	หอพักนักศึกษาดังอยู่ภายในมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..0.78...
23.	หอพักนักศึกษาดังอยู่นอกมหาวิทยาลัย.....	...4.....	..2.29...
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด</u>		
24.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย.....	...5.....	..1.38...
25.	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเช่าอยู่หอพักนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด.....	...5.....	..0.88...
26.	ควรมีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเช่าอยู่หอพักอย่างชัดเจน.....	...5.....	..0.56...
27.	ควรจัดนักศึกษาละกันทุกคณะและชั้นปี เข้าพักในหอพักแต่ละอาคารโดยแยกตามเพศ.....	...5.....	..0.56...
28.	จัดให้มีห้องทำงานรวมสำหรับนักศึกษา.....	...5.....	..0.53...
29.	จัดให้บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก....	...5.....	..0.56...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
30.	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรมนักศึกษาเป็นครั้งคราว เกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน	...5.....	..0.50...
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด		
31.	ความรักความผูกพันกันฉันพี่น้อง หรือมิตรสหายที่แน่นแฟ้น.....	...5.....	..0.71...
32.	ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก.....	...5.....	..0.50...
33.	มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	...5.....	..0.50...
34.	ความสามารถในการปรับสภาพแวดล้อมเข้าสู่ความถูกต้อง.....	...5.....	..0.59...
35.	ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	...5.....	..0.53...
36.	การให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษา และระเบียบของมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..0.53...
37.	การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม.....	...5.....	..0.53...
38.	ความมีระเบียบวินัย.....	...5.....	..0.56...
39.	การมีความรับผิดชอบรักษาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..0.53...
40.	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	...5.....	..1.05...
	<u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด		
41.	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นสำนักงาน หอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำ และ ผู้แทนนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม.....	...5.....	..0.53...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
42.	หอพักนักศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักระหว่างเวลา กลางวันและเวลากลางคืนอย่างน้อยผลัดละ 1 คน	...5.....	..0.56...
43.	ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย..	...5.....	..0.50...
44.	ควรจัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ดูงาน หอพักนักศึกษาเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ตามความเหมาะสม.....	...5.....	..0.50...
45.	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานหอพักนักศึกษา ให้เพียงพอ.....	...5.....	..0.78...
46.	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้ เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง.....	...5.....	..0.56...
47.	มหาวิทยาลัยควรอนุญาตให้นำ เงินค่าพักชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพัก นักศึกษาได้โดยตรง.....	...5.....	..0.59...
48.	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้ในการบริหารงานหอพักนักศึกษา.	...5.....	..0.50...
49.	วัสดุอุปกรณ์ของหอพักนักศึกษาควรมีลักษณะที่สะดวกต่อการ เคลื่อนย้าย.....	...5.....	..1.72...
50.	การจัดดำเนินงานในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการ พื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ.....	...5.....	..0.84...
51.	ควรให้เอกชนเข้ามาทำกิจการซักผ้า เสื้อผ้า โดยมหาวิทยาลัย ควบคุมดูแล.....	...5.....	..0.72...
52.	ควรให้เอกชนมารับจ้างทำความสะอาดหอพักนักศึกษา โดย มหาวิทยาลัยควบคุมดูแล.....	...5.....	..0.59...
53.	ควรบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษา และเสริมสร้างประสบการณ์.....	...5.....	..0.59...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
	<u>การดำเนินงานหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด <u>การวางแผน</u>		
54.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาต่อเนื่องเป็น ประจำปี	...5.....	..0.59...
55.	ควรจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีการศึกษา ที่ผ่านมา.....	...5.....	..0.56...
56.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ.....	...5.....	..0.56...
	<u>การจัดหน่วยงาน</u>		
57.	ควรกำหนดบทบาทหน้าที่งานหอพักนักศึกษาแต่ละหน่วยให้ชัดเจน..	...5.....	..0.72...
58.	ควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักรับผิดชอบ ดำเนินงาน ตามความเหมาะสมทุกอาคาร.....	...5.....	..0.53...
59.	ควรจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก แต่ละ อาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....	...5.....	..0.56...
60.	ควรมีจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก <u>การจัดบุคลากร</u>	...5.....	..0.53...
61.	ควรจัดแบ่งบุคลากรสายหอพักนักศึกษาออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และฝ่ายกิจกรรม.....	...5.....	..0.94...
62.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ งานหอพักนักศึกษา.....	...5.....	..0.50...
63.	ควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยหอพักละ 1 คน.....	...5.....	..0.53...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
64.	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	..5....	..0.59...
65.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	..5....	..0.56...
66.	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษาเท่าเทียมกัน.....	..5....	..0.53...
67.	ควรจัดปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อน เข้าพัก ในหอพักนักศึกษา.....	..5....	..0.56...
68.	ควรประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตามความเหมาะสม..... <u>การวินิจฉัยสั่งการ</u>	..5....	..0.63...
69.	ผู้บริหารควรชี้แจง ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้บุคลากรหอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ.....	..5....	..0.53...
70.	ผู้บริหารควรมีการประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาตามความเหมาะสม.....	..5....	..0.84...
71.	ควรสั่งการปฏิบัติงานของหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร.....	..5....	..1.11...
72.	ควรติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษา เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน..... <u>การประสานงาน</u>	..5....	..0.63...
73.	ควรจัดทำคู่มือนักศึกษาหอพักให้นักศึกษา.....	..5....	..0.59...
74.	ควรติดประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพักทุกห้อง.....	..5....	..1.38...
75.	ควรมีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง.....	..5....	..0.59...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
76.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบข้อบังคับ ของหอพักนักศึกษา..... <u>การรายงานผลการปฏิบัติงาน</u>	...5.....	..1.68...
77.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน.....	...5.....	..1.38...
78.	กรณีที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที..... <u>งบประมาณ</u>	...5.....	..0.53...
79.	ควรจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการ ดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....	...5.....	..0.72...
80.	ควรจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตรา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด..... <u>อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด	...5.....	..0.56...
81.	บริเวณรอบ ๆ อาคารหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนอย่าง พอเพียง.....	...5.....	..0.56...
82.	ในหอพักนักศึกษาควรมีห้องอ่านหนังสือและห้องดูโทรทัศน์ แยกเป็นสัดส่วน.....	...5.....	..0.56...
83.	ควรจัดสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลาย ๆ ชั้น เพื่อประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน.....	...5.....	..1.11...
84.	ควรมีบริการข้อมูลสถานที่พักผ่อนมหาวิทยาลัย.....	...5.....	..0.56...
85.	ควรจัดให้พยาบาลพักอาศัยอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	...5.....	..1.16...

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
86.	หอพักนักศึกษาควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ....	...5.....	..0.59...
87.	บริเวณหอพักนักศึกษาควรจัดให้มีโทรศัพท์สาธารณะ ทั้งทางไกลและไกล.....	...5.....	..0.56...
	<u>การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีเหมาะสมระดับใด		
88.	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาควรเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิต.....	...5.....	..0.92...
89.	การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่ กว้างไกล.....	...5.....	..0.56...
90.	ควรอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม.....	...5.....	..0.59...
91.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยกิจกรรมวิชาการ กิจกรรม กีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรม ศิลปวัฒนธรรม.....	...5.....	..0.63...
92.	กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....	...5.....	..0.56...
93.	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเพื่อให้ นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ.....	...5.....	..0.50...

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 3

การวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 เป็นการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ
หาค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องของความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาบทวนแล้วจาก

การนำคำถามในรอบที่ 2 ไปสอบถามอีกครั้งหนึ่ง โดยแสดงตำแหน่งคำตอบของกลุ่มและของผู้เชี่ยวชาญ เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งแสดงค่าความสอดคล้องของคำตอบในรอบที่ 2 แต่ละข้อไว้ด้วย และได้ขอให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงเหตุผลประกอบคำตอบที่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มทุกข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ตามประเด็นคำถามพบว่า คำตอบทั้งหมดมีค่าความเหมาะสมเท่ากับค่าความเหมาะสมในรอบที่ 2 ทุกข้อ แสดงว่าคำตอบของกลุ่มไม่เปลี่ยนแปลง แต่ในด้านความสอดคล้องกันของคำตอบพบว่า คำตอบที่มีความสอดคล้องกันสูงมีมากขึ้น คือมีคำตอบที่มีความสอดคล้องกันสูงมาก 84 ข้อ สอดคล้องกันสูง 9 ข้อ ไม่มีคำตอบที่มีความสอดคล้องกันต่ำและไม่มีคำตอบที่ไม่มีมีความสอดคล้องกัน ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 3

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
	<u>ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u>		
1.	<u>ปรัชญาของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา	...5.....	..0.78...
2.	<u>นโยบายของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด ส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา.....	...5.....	..0.94...
3.	ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา.....	...5.....	..1.05...
4.	พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา.....	...5.....	..0.84...
5.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมี ความสุข.....	...5.....	..0.56...
6.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย.....	...5.....	..0.59...
7.	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียน ได้อย่างเต็มที่	...5.....	..0.59...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
8.	<u>วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์.....	5.....	0.88...
9.	เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม.....	5.....	0.63...
10.	เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัย ยอมรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม.....	5.....	0.59...
11.	เพื่อให้ นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....	5.....	1.11...
12.	เพื่อให้ นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข.....	5.....	0.56...
13.	เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี.....	5.....	0.97...
14.	เพื่อให้ นักศึกษามีที่พักที่สะดวกและปลอดภัย.....	5.....	0.53...
15.	เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน.....	5.....	0.59...
16.	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจาก มหาวิทยาลัย.....	5.....	0.50...
17.	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่เดินทางมามหาวิทยาลัยด้วย ความยากลำบาก	5.....	0.53...
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด		
18.	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน.....	5.....	0.94...
19.	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาด.....	4.....	1.50...
20.	หอพักนักศึกษาซึ่งดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย.....	4.....	1.46...
21.	หอพักนักศึกษาซึ่งเอกชนดำเนินการโดยอยู่ในการกำกับดูแลของ มหาวิทยาลัย.....	5.....	0.94...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
22.	หอพักนักศึกษาตั้งอยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย.....	5....	..0.59...
23.	หอพักนักศึกษาตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัย.....	4....	..1.36...
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด</u>		
24.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย.....	5....	..1.38...
25.	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด.....	5....	..0.88...
26.	ควรมีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักอย่างชัดเจน.....	5....	..0.56...
27.	ควรจัดนักศึกษาคละกันทุกคณะและชั้นปีเข้าพักในหอพักแต่ละอาคารโดยแยกตามเพศ.....	5....	..0.59...
28.	จัดให้มีห้องทำงานรวมสำหรับนักศึกษา.....	5....	..0.53...
29.	จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก.....	5....	..0.56...
30.	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรมนักศึกษาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน.....	5....	..0.50...
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u>		
	ต่อไปนี้มีเหมาะสมระดับใด		
31.	ความรักความผูกพันกันฉันพี่น้อง หรือมิตรสหายที่แน่นแฟ้น.....	5....	..0.56...
32.	ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก.....	5....	..0.50...
33.	มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม.....	5....	..0.50...
34.	ความสามารถในการปรับสภาพแวดล้อมเข้าสู่ความถูกต้อง.....	5....	..0.56...
35.	ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน.....	5....	..0.53...
36.	การให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาและระเบียบของมหาวิทยาลัย.....	5....	..0.50...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
37.	การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม.....	5.....	0.50...
38.	ความมีระเบียบวินัย.....	5.....	0.53...
39.	การมีความรับผิดชอบรักษาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย.....	5.....	0.50...
40.	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	5.....	0.63...
<u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u>			
ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด			
41.	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นสำนักงาน หอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำ และ ผู้แทนนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม.....	5.....	0.50...
42.	หอพักนักศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักระหว่างเวลา กลางวันและเวลากลางคืนอย่างน้อยผลัดละ 1 คน	5.....	0.56...
43.	ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย..	5.....	0.50...
44.	ควรจัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ตามความเหมาะสม.....	5.....	0.50...
45.	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานหอพักนักศึกษา ให้เพียงพอ.....	5.....	0.78...
46.	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้ เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง.....	5.....	0.53...
47.	มหาวิทยาลัยควรอนุญาตให้นำ เงินค่าพักชั่วคราวมาใช้ในหอพัก นักศึกษาได้โดยตรง.....	5.....	0.59...
48.	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้ในการบริหารงานหอพักนักศึกษา.	5.....	0.50...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
49.	วัสดุอุปกรณ์ของหอพักนักศึกษาควรมีลักษณะที่สะดวกต่อการ เคลื่อนย้าย.....	5.....	0.59...
50.	การจัดดำเนินงานในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการ ขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ.....	5.....	0.87...
51.	ควรให้เอกชนเข้ามาทำกิจการซักรีดเสื้อผ้าโดยมหาวิทยาลัย ควบคุมดูแล.....	5.....	0.63...
52.	ควรให้เอกชนมารับจ้างทำความสะอาดหอพักนักศึกษา โดย มหาวิทยาลัยควบคุมดูแล.....	5.....	0.53...
53.	ควรบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษา และเสริมสร้างประสบการณ์..... <u>การดำเนินงานหอพักนักศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมระดับใด</u> <u>การวางแผน</u>	5.....	0.59...
54.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาต่อเนื่องเป็น ประจำปี	5.....	0.59...
55.	ควรจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีการศึกษา ที่ผ่านมา.....	5.....	0.56...
56.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ..... <u>การจัดหน่วยงาน</u>	5.....	0.56...
57.	ควรกำหนดบทบาทหน้าที่งานหอพักนักศึกษาแต่ละหน่วยให้ชัดเจน..	5.....	0.56...
58.	ควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักรับผิดชอบ ดำเนินงาน ตามความเหมาะสมทุกอาคาร.....	5.....	0.53...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
59.	ควรจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก แต่ละ อาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....	5....	..0.56...
60.	ควรมีจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก <u>การจัดบุคลากร</u>	5....	..0.53...
61.	ควรจัดแบ่งบุคลากรสายหอพักนักศึกษาออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และฝ่ายกิจกรรม.....	5....	..0.59...
62.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ งานหอพักนักศึกษา.....	5....	..0.50...
63.	ควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษา อย่างน้อยหอพักละ 1 คน.....	5....	..0.50...
64.	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรอยู่ประจำใน หอพักนักศึกษา.....	5....	..0.56...
65.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	5....	..0.53...
66.	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องให้ความยุติธรรม ต่อนักศึกษาเท่าเทียมกัน.....	5....	..0.50...
67.	ควรจัดประชุมนิเทศศึกษาก่อนเข้าพักในหอพักนักศึกษา.....	5....	..0.56...
68.	ควรประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตามความเหมาะสม..... <u>การวินิจฉัยสั่งการ</u>	5....	..0.59...
69.	ผู้บริหารควรชี้แจง ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพัก นักศึกษาให้บุคลากรหอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ.....	5....	..0.50...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
70.	ผู้บริหารควรมีการประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษา ตามความเหมาะสม.....	5....	..0.59...
71.	ควรสั่งการปฏิบัติงานของหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร.....	5....	..0.72...
72.	ควรติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหอพัก นักศึกษา เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน.....	5....	..0.59...
	<u>การประสานงาน</u>		
73.	ควรจัดทำคู่มือนักศึกษาหอพักให้นักศึกษา.....	5....	..0.56...
74.	ควรติดประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพักทุกห้อง.....	5....	..1.24...
75.	ควรมีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับ ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง.....	5....	..0.59...
76.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎ ระเบียบข้อบังคับ ของหอพักนักศึกษา.....	5....	..1.35...
	<u>การรายงานผลการปฏิบัติงาน</u>		
77.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน.....	5....	..1.05...
78.	กรณีที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที.....	5....	..0.53...
	<u>งบประมาณ</u>		
79.	ควรจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการ ดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....	5....	..0.72...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
80.	ควรจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตรา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด.....	5.....	0.53...
	<u>อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด		
81.	บริเวณรอบ ๆ อาคารหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนอย่าง พอเพียง.....	5.....	0.56...
82.	ในหอพักนักศึกษาควรมีห้องอ่านหนังสือและห้องดูโทรทัศน์แยกเป็น สัดส่วน.....	5.....	0.56...
83.	ควรจัดสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลาย ๆ ชั้นเพื่อ ประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน.....	5.....	0.97...
84.	ควรมีบริการข้อมูลสถานที่พักนอกมหาวิทยาลัย.....	5.....	0.56...
85.	ควรจัดให้พยาบาลนักศึกษาอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	5.....	0.94...
86.	หอพักนักศึกษาควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ.....	5.....	0.59...
87.	บริเวณหอพักนักศึกษาควรจัดให้มีโทรทัศน์สาธารณะ ทั้งทางไกลและใกล้.....	5.....	0.56...
	<u>การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด		
88.	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาควรเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิต.....	5.....	0.92...
89.	การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่ กว้างไกล.....	5.....	0.56...
90.	ควรอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาในการจัดกิจกรรม.....	5.....	0.59...

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความ เหมาะสม	ค่าความ สอดคล้อง
91.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยกิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม.....	5.....	..0.63...
92.	กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....	5.....	..0.53...
93.	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเพื่อให้ นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ.....	5.....	..0.50...

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังนี้

1. ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น ดังนี้ ปรัชญาของหอพักนักศึกษาผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) คือ พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและปัญญา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.78) ส่วนนโยบายของหอพักนักศึกษาที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ ดังนี้ เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.56) เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนได้อย่างเต็มที่ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากัน คือ 0.59) พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.84) ส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.94) และส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.05) สำหรับวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา

ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้คือ เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.50) เพื่อให้ นักศึกษามีที่พักที่สะดวก ปลอดภัย และเพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่เดินทางมามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบทั้ง 2 ข้อเท่ากัน คือ 0.53) เพื่อให้ นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.56) เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัย ขอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคม และเพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน (ทั้ง 2 ข้อมีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.59) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.63) เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.88) เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.97) และเพื่อให้ นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.11)

2. ประเภทของหอพักนักศึกษา ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้คือ หอพักนักศึกษาตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59) หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ในอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ให้เอกชนดำเนินการโดยอยู่ในการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย (มีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันทั้ง 2 ข้อ คือ 0.94) นอกจากนี้ประเภทของหอพักนักศึกษาที่มีความเหมาะสมมาก (ค่าความเหมาะสม 4) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญเรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ หอพักนักศึกษาตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.36) ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.46) หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาด (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.50)

3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรมนักศึกษาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.50) มีห้องทำงานรวมของนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.53) มีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักอย่างชัดเจน และบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก (ทั้ง 2 ข้อมีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากัน คือ 0.56) ในหอพักแต่ละอาคารจัดให้นักศึกษาเข้าพักละกันทุกคณะทุกชั้นปี โดยแยกตามเพศ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59) นักศึกษา

ทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.88) และหอพักนักศึกษาควรจัดเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.38)

4. คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่ามีเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ ให้ความสำคัญร่วมเมื่อปฏิบัติตามข้อบังคับของหอพักนักศึกษาและระเบียบของมหาวิทยาลัย มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของมหาวิทยาลัย มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก (ทั้ง 5 ข้อมีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากัน คือ 0.50) มีระเบียบวินัย มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบทั้ง 2 ข้อเท่ากันคือ 0.53) มีความรักความผูกพันกันฉันพี่น้องหรือมิตรสหายที่แน่นแฟ้น และสามารถปรับสภาพแวดล้อมเข้าสู่ความถูกต้อง (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันทั้ง 2 ข้อคือ 0.56) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.63)

5. ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญเรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้คือ ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำ และผู้แทนนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหาร จัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ศึกษานโยบายหอพักนักศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และแก้ไขข้อบกพร่องของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันทั้ง 4 ข้อ คือ 0.50) ปรับปรุงบำรุงหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริงและให้บริการเอกชน ทำความสะอาดหอพักโดยมหาวิทยาลัยควบคุมดูแล (ซึ่งทั้ง 2 ข้อมีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.53) มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักระหว่างเวลากลางวันและกลางคืนอย่างน้อยผลัดละ 1 คน (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.56) นำเงินค่าที่พักชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพักนักศึกษา หางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษาและเสริมสร้างประสบการณ์ วัสดุครุภัณฑ์ของหอพัก นักศึกษาควรง่ายต่อการเคลื่อนย้าย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบทั้ง 3 ข้อเท่ากันคือ 0.59) มหาวิทยาลัยควบคุมดูแลเอกชนที่เข้ามารับซักล้างเสื้อผ้าของนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.63) จัดสรรงบประมาณให้หอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.78) และการบริหารงานในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.87)

6. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา ตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นดังนี้

การวางแผน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้คือ ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และสรุปผลการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาด้วย (ทั้ง 2 ข้อมีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากับคือ 0.56) รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59)

การจัดหน่วยงาน ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ มีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักรับผิดชอบดำเนินงานตามความเหมาะสมทุกอาคาร และจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้แก่คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก (มีค่าความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันทั้ง 2 ข้อคือ 0.53) กำหนดบทบาทหน้าที่ของงานหอพักนักศึกษาแต่ละหน่วยให้ชัดเจน และมีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย (ทั้ง 2 ข้อมีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.56)

การจัดบุคลากร ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยหอพักละ 1 คน เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษาเท่าเทียมกัน (ทั้ง 3 ข้อมีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.50) เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.53) อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรพักอาศัยในหอพัก และจัดปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนเข้าพักในหอพักนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบทั้ง 2 ข้อ มีค่าเท่ากันคือ 0.56) ควรจัดแบ่งบุคลากรสายหอพักนักศึกษาออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และฝ่ายกิจกรรมรวมทั้งประชุมนักศึกษาที่อยู่หอพักตามความเหมาะสม (ทั้ง 2 ข้อมีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.59)

การวินิจัยสิ่งการ ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ ผู้บริหารควรชี้แจงปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้บุคลากรหอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.50) ควรประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาตามความเหมาะสมและ

ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษา เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน (ทั้ง 2 ข้อ มีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.59) ควรสั่งการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.72)

การประสานงาน ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้คือ จัดทำคู่มือนักศึกษาหอพักให้นักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.56) ประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59) ติดประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพักทุกห้อง (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.24) และนักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของหอพัก (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.35)

การรายงานผลการปฏิบัติงาน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าจะมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบดังนี้ กรณีมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษาเจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องรายงานผู้บังคับบัญชาทันที (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.53) และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 1.05)

งบประมาณ ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบดังนี้ จัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้ไฟฟ้าเกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.53) และควรจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.72)

7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) เรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้คือ บริเวณรอบ ๆ อาคารหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ มีโทรศัพท์สาธารณะทั้งทางไกลและไกล มีห้องอ่านหนังสือ ห้องดูโทรทัศน์แยกเป็นสัดส่วน และมีข้อมูลที่พนักงานมหาวิทยาลัยไว้บริการนักศึกษา (ทั้ง 4 ข้อมีความสอดคล้องกันของคำตอบเท่ากันคือ 0.56) มีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59) มีพยาบาลพักอยู่ในหอพักนักศึกษา (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.94) และจัดสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลายชั้นเพื่อประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.97)

8. การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (ค่าความเหมาะสม 5) ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญเรียงตามลำดับค่าความสอดคล้องกันของคำตอบได้ดังนี้ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมได้ตามความสนใจ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.50) ส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.53) มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.56) อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาในการจัดกิจกรรม (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.59) กิจกรรมหอพักนักศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมวิชาการ (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.63) ทั้งนี้ กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต (ค่าความสอดคล้องกันของคำตอบ 0.92)

สรุป อภิปรายผล กำหนดรูปแบบและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในด้านปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ปัญหา อุปสรรค แนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างแบบสอบถามให้มีสาระสอดคล้องกับแบบจำลองดังกล่าว แล้วนำแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน 3 รอบ ตามวิธีการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย พร้อมทั้งนำผลการวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 3 มาพัฒนารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่ได้จำลองขึ้นในขั้นตอนแรกเป็นรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ในรอบที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 87 ข้อ และคำถามปลายเปิดในแต่ละประเด็นกว้าง ๆ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยได้สรุปสภาพทั่วไป รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาก่อนตอบแบบสอบถาม (ภาคผนวก ก) ส่วนแบบสอบถามในรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 1 โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละของคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยตรงกันในแต่ละข้อคำถามร้อยละ 60

ขึ้นใหม่ 73 ข้อ และนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบในคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์สรุปเป็นข้อคำถามได้ 20 ข้อ รวมเป็นข้อคำถามในรอบนี้ 93 ข้อ (ภาคผนวก ข) สำหรับแบบสอบถามในรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามฉบับเดียวกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 ซึ่งได้แสดงตำแหน่งคำตอบของกลุ่มและคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะราย รวมทั้งแสดงค่าความสอดคล้องกันของคำตอบในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาทบทวนคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง (ภาคผนวก ค)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเหมาะสมในการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในด้านปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. (ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา พบว่า ปรัชญาของหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ การพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา ส่วนนโยบายของหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ได้แก่ การเสริมสร้างให้นักศึกษาเรียนรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่) สำหรับวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลและเดินทางมามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก เพื่อให้ นักศึกษามีที่พักที่สะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย ยอมรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม มีจิตสำนึกในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. (ประเภทของหอพักนักศึกษา มีลักษณะที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ แยกเป็นหอพักนักศึกษาชาย และหอพักนักศึกษาหญิง ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกันในมหาวิทยาลัย และให้เอกชนดำเนินการโดยอยู่ในความควบคุมของมหาวิทยาลัย) นอกจากนี้ประเภทของหอพักนักศึกษาที่มีความเหมาะสมมากได้แก่ จัดเป็นแบบหอพักแยกเพศตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาดและมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ

3 (ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา มีลักษณะการจัดที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ มีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักอย่างชัดเจน นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งจัดให้เข้าพักในหอพักแต่ละอาคารคละกันทุกคณะและชั้นปีโดยแยกตามเพศ มีห้องทำงานรวมของนักศึกษา มีบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรมนักศึกษา) เป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน และหอพักนักศึกษาคควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย

4 (คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา พบว่า มีคุณลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก มีระเบียบวินัย ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาและระเบียบของมหาวิทยาลัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของมหาวิทยาลัย มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความรักความผูกพันกันฉันพี่น้องหรือมิตรสหายที่แน่นแฟ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม และปรับสภาพแวดล้อมเข้าสู่ความถูกต้อง

5 (ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา พบว่า มีระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ แบ่งระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาออกเป็นสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำและผู้แทนนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารงานหอพักนักศึกษา มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาระหว่างเวลากลางวันและกลางคืนอย่างน้อยผลิตละ 1 คน จัดส่งบุคลากรไปอบรมสัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามความเหมาะสม แก่ไขระเบียนข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย ปรับค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง จัดหางบประมาณการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอและอนุญาตให้นำเงินค่านักค้างชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพักนักศึกษาได้โดยตรง วัสดุอุปกรณ์ของหอพักนักศึกษาคควรมีลักษณะที่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย ให้เอกชนมารับจ้างทำความสะอาดหอพักนักศึกษาและซักรีดเสื้อผ้าโดยมหาวิทยาลัยควบคุมดูแล จัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษาและเสริมสร้างประสบการณ์ การบริหารงานในหอพักนักศึกษาคควรมุ่งถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ

6. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา มีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ

(การวางแผน จัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี รวมทั้งจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาด้วย

(การจัดหน่วยงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของงานหอพักนักศึกษาแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน จัดให้มีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักทุกอาคาร) มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย และจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก

(การจัดบุคลากร บุคลากรสายหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำและฝ่ายกิจกรรม) มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยหอพักละ 1 คน ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาคควรพักอยู่ในหอพักนักศึกษา และต้องให้ความเป็นธรรมต่อนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประมุขิเทศน์ศึกษาก่อนเข้าพักในหอพักและประชุม นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตามความเหมาะสม

(การวินิจฉัยสั่งการ ชี้แจงปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้บุคลากร หอพักรับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ) ประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาและติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากรหอพักเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสั่งการ ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร

(การประสานงาน มีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบ งานหอพักนักศึกษาโดยตรง) จัดทำคู่มือนักศึกษาหอพักให้นักศึกษา ติดประกาศที่สำคัญ ๆ ไว้ในห้องพัก ทุกห้องและนักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา

(การรายงานผลการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาคควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน) กรณีที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษาต้องรายงาน ผู้บังคับบัญชาทันที

(งบประมาณ มีการจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ) รวมทั้งจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตราที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา พบว่ามีลักษณะที่เหมาะสม อย่างยิ่งคือ จัดให้มีที่นั่งพักผ่อนและโทรทัศน์สาธารณะทั้งทางไกลและใกล้รอบบริเวณหอพักนักศึกษา มีระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ มีห้องอ่านหนังสือและห้องดูโทรทัศน์แยกเป็นสัดส่วน มีพยาบาลอยู่ในหอพักนักศึกษา มีข้อมูลที่พักนอกมหาวิทยาลัยไว้บริการนักศึกษา ทั้งนี้ควรสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนมากขึ้นเพื่อประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน

8. (การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ กิจกรรมกีฬาและ

นันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการ) การจัดกิจกรรมมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย อำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมได้ตามความสนใจ และกิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักควรเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

อภิปรายผล

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่ใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลักในการแก้ปัญหาและเป็นเกณฑ์ในการกำหนดรูปแบบตามประเด็นที่นำมาสอบถาม ดังนั้น เพื่อให้การอภิปรายเป็นไปอย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยจึงได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นในรอบสุดท้ายของการเก็บข้อมูลมาเป็นหลักในการอภิปรายผลด้วย โดยพิจารณาประกอบกับเหตุผลที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ในการตอบแบบสอบถามทุกรอบและปรับเข้ากับหลักวิชา ดังนี้

1. ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา

1.1 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ปรัชญาของหอพักนักศึกษา มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง คือ การพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า หอพักนักศึกษาเป็นที่พักอาศัยซึ่งนักศึกษาใช้เวลาอยู่นานกว่าที่อื่น หลังจากเลิกเรียนแล้ว หอพักนักศึกษาจึงเป็นศูนย์กลางที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพิ่มขึ้นทั้งทางด้านสังคม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา (สำเนาวัชรศิลป์. 2525 : 93) หอพักนักศึกษาเป็นสถานที่มหาวิทยาลัย จะให้ทั้งความรู้ การปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย และการแสดงออกทั้งทางกายวาจาใจได้เป็นอย่างดี (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 111 - 112) หอพักคือบ้านของนักศึกษาที่ใช้เป็นที่อบรม ศีลธรรม จรรยา และพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (เขาวลัคน์ คัดโนภาส. 2523 : 264 - 265)

1.2 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า นโยบายของหอพักนักศึกษามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ เสริมสร้างการเรียนรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข พัฒนาความกล้ารับผิดชอบและสร้างความเชื่อมั่นให้นักศึกษา เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาให้มากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า หอพักนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในมหาวิทยาลัย ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้การใช้

ชีวิตร่วมกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน โดยจะมีอาจารย์ให้คำแนะนำสั่งสอน อบรม มารยาท การวางตัว ความประพฤติ การพัฒนาหรือการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น รู้จักใช้เวลาว่างให้ถูกต้อง ฝึกปฏิบัติตนให้เป็นทั้งประสงค์ของสังคม หอพักนักศึกษาจึงน่าจะเป็นสถานที่สำคัญส่วนหนึ่ง ที่พัฒนานักศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งคล้ายคลึงวิจัยของนิภา วงษ์พัฒน์พงษ์ (2531 : 95) เรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า นโยบายการจัดหอพักของวิทยาลัยครูคือ การส่งเสริมพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ และสุจิต บุญบงการ (2527 : 1) ได้กล่าวถึงนโยบายการจัดหอพักนักศึกษาว่า เป็นการให้นักศึกษาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันและมีเวลาศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่

1.3 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง คือ เพื่อให้นักศึกษามีที่พักที่สะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบ พัฒนานักศึกษาให้มีระเบียบวินัย มีโอกาสแสดงออกในความคิดสร้างสรรค์ มีประสบการณ์ต่อการแก้ปัญหาอย่างสันติและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตลอดจนลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่อยู่บ้านไกลหรือเดินทางมาศึกษายังมหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า หอพักนักศึกษาเป็นบริการสวัสดิการอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษา ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหรือการเดินทางไม่สะดวกเพื่อให้นักศึกษาจะได้มีที่พักที่อบอุ่นปลอดภัยอยู่ภายในมหาวิทยาลัยไม่ต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่าย และพลังงานในการเดินทาง ส่งผลให้นักศึกษามีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยของมุลเลอร์ (Mueller. 1961 : 175) พบว่า หอพักนักศึกษาส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัย เสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียน การปกครองดูแลนักศึกษาให้มีระเบียบวินัยและพัฒนานักศึกษา และจากการวิจัยของนิภา วงษ์พัฒน์พงษ์ (2531 : 95) พบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกความสบายให้แก่นักศึกษา ฝึกอบรมนักศึกษาด้านความมีระเบียบวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม นอกจากนี้วัตถุประสงค์หอพักนักศึกษาของสำเนาวั ชจรศิลป์ (2525 : 93) ได้ระบุว่า เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและเสริมสร้างคุณธรรมให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์

2. ประเภทของหอพักนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมว่า มีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงกัน และให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดูแล อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีบรรยากาศร่มรื่น ถ้าหอพักนักศึกษาชายและหญิงอยู่ติดกันหรือนักศึกษาชายหญิงพักอยู่ในหอพักเดียวกัน จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะกันอย่างใกล้ชิด และอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านชู้สาวได้ เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในวัยรุ่น อาจจะขาดความยับยั้งชั่งใจและไม่เข้าใจชีวิตดีพอ

การชักจูงไปในทางที่ผิดมักจะเกิดขึ้นได้ง่าย ซึ่งอาจจะเกิดผลเสียหายกับตัวนักศึกษาเองและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย หากมหาวิทยาลัยไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง จากผลการวิจัยของศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 113) เรื่อง อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2540 พบว่า หอพักนักศึกษาจะเป็นหอพักแยกเพศชายและหญิงซึ่งแนวคิดของสำเนา ขจรศิลป์ (2525 : 90 - 91) ได้แบ่งหอพักนักศึกษาออกเป็นหอพักนักศึกษาชาย และหอพักนักศึกษาหญิง การที่หอพักนักศึกษาตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นย่อมสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางไปศึกษา อีกทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของนักศึกษาด้วย หอพักนักศึกษาที่ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยนับว่าเป็นที่พักที่ใกล้มหาวิทยาลัยมากที่สุด ทำให้นักศึกษามีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มขึ้น (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 110) ส่วนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาซึ่งมอบให้เอกชนเป็นผู้จัดดำเนินการ โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแลนั้น ผู้เชี่ยวชาญอาจเห็นว่า จะทำให้การบริหารงานหอพักนักศึกษามีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะให้มหาวิทยาลัยดำเนินการและเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนจำกัด เพราะแนวโน้มในอนาคตประเทศไทยจะประสบปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเพิ่มขึ้น ความจำกัดทางเศรษฐกิจยิ่งรัดตัวมากขึ้น การผลักดันให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบก็จะมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว (จรัส สุวรรณเวลา. 2528 : 217 - 219) สำหรับเรื่องที่คุณเชี่ยวชาญเห็นว่า มีความเหมาะสมมากได้แก่ หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ห่างจากกันอย่างชัดเจนและดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมีจำนวนจำกัด จำเป็นต้องใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และการที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินงานหอพักนักศึกษา มักไม่คำนึงผลกำไรขาดทุน แต่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับเป็นประการสำคัญ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ถึงขีดสุด

3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยจัดให้นักศึกษาเข้าพักแยกตามเพศละกันทุกคณะและชั้นปี ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่อยู่หอพัก เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน ทั้งนี้หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค นักศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพักในหอพัก แต่หอพักนักศึกษามีจำนวนจำกัด ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อนักศึกษาทุกคนที่ประสงค์จะเข้าพักในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรม ส่วนการจัดนักศึกษาเข้าพักละกันทุกคณะและชั้นปีแต่ละห้องโดยแยกตามเพศ จะทำให้นักศึกษารู้จักเพื่อนและมีประสบการณ์

มากขึ้น รู้จักปรับตัวได้ดีขึ้น และอาจช่วยแก้ปัญหาระหว่างคณะได้มาก ทำนองเดียวกับการวิจัยของ ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 111 - 114) พบว่า นักศึกษาทุกระดับจะได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพัก นักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจัดให้นักศึกษาเข้าพักในห้องพักละกันทุกคนทุกชั้น ปีโดยแยกตามเพศ สำหรับการจัดให้มีห้องทำงานรวมของนักศึกษา จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาพบปะแลกเปลี่ยน ความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกันก่อให้เกิดการพัฒนาแก่นักศึกษาได้อีกวิธีหนึ่ง หอพักนักศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพักอาศัยที่สุขสบาย ทั้งกายและใจตลอดจนส่งเสริมบรรยากาศทางการศึกษาด้วย (จิรวัดน์ วีรังกร. 2529 : 46)

ในการจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ฝึกอบรม นักศึกษาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันนั้น จะช่วยให้ นักศึกษา รู้จักวิธีการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักวิธีการศึกษาค้นคว้าที่ถูกต้อง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามทัศนะของทองเรือน อมรัชกุล (2525 : 53) ได้กล่าวว่า เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพักจึงควรจัดให้มีสำนักงานสาขาศูนย์การให้คำปรึกษา ประจำอยู่ในหอพัก และจากผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 140) เรื่อง สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในทัศนะของผู้บริหาร และนิสิตนักศึกษา หอพัก ได้เสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรจัดศูนย์การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพัก จากผลการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 149) เรื่อง ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน เสนอว่า มหาวิทยาลัยควรเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หรือศิษย์เก่าที่เคยอยู่หอพักนักศึกษามาให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในหอพักนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ตลอดทั้งปี นอกจากนี้การจัดหอพักนักศึกษาเป็นศูนย์ศึกษาและ อาศัย จะมุ่งพัฒนานักศึกษาหอพักให้มีความพร้อมทางด้านบุคลิกภาพ วิชาการ ลักษณะนิสัย กิริยา มารยาท โดยการจัดบริการสวัสดิการและการจัดทำกิจกรรมเสริมให้นักศึกษา เพื่อจะพัฒนานักศึกษาให้เกิดความเจริญงอกงาม เกิดการเรียนรู้ทางสังคมและวิชาการ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า พร้อมทั้งจะออกไปอยู่ในสังคมและรับใช้สังคมได้อย่างมีความสุข ลักษณะการจัดหอพักดังกล่าวเป็นไปในทำนองเดียวกับแนวคิดของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 115) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การพัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย จากการวิจัยของศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 174) พบว่า ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาในอนาคตจะจัดเป็นแบบศูนย์การศึกษาและอาศัย คือมีการจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักศึกษาทั้งด้านที่พักอาศัย ด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา และ

สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาการทางสติปัญญา

4. คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง คือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีระเบียบวินัยให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม รักษาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูล ผูกพันกันแน่นแฟ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า นักศึกษาหอพักของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้มีโอกาสเข้ามาอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับเดียวกันย่อมทำให้นักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน การปรับตัว ความสำเร็จต่อตนเองและส่วนรวม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบของสังคม ซึ่งในหอพักนักศึกษาก็มีองค์ประกอบและกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสำเร็จเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ติดต่อใกล้ชิด ค้นคว้า สนทนากลั่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เกิดความร่วมมือ ความรักใคร่ปรองดอง ความเข้าใจกัน จากการวิจัยของศิริอร ทันตหัตต์ (2527 : 75) เรื่อง การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพักวิทยาลัยกับนักศึกษาเดินเรียนของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในหอพักของวิทยาลัยครูมีความรับผิดชอบสูงกว่านักศึกษาที่อยู่นอกหอพักของวิทยาลัยครู และจากการวิจัยของวิภา พงษ์วิจิตร (2529 : 91) เรื่อง ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในหอพักมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีความเอื้อเฟื้อ และมีวินัยในตนเอง การจัดให้นักศึกษาพักอยู่ที่เดียวตลอดเวลาขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย อาจก่อให้เกิดความสัมพันธที่มั่นคงแน่นแฟ้นในหมู่นักศึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษานิสัยเข้าใจตนเองและผู้อื่น รู้จักเรียนรู้การปรับตัวเอง และสร้างสังคมประภคที่เหมาะสม ทำให้นักศึกษาเองดีขึ้น (พรสุลี อาชวอำรุง. 2525 : 251) สำหรับการบริหารงานหอพักนักศึกษาแต่ละอาคารจะมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักเป็นผู้ดูแล ความเป็นอยู่และรับทราบปัญหาของสมาชิกภายในหอพักนักศึกษา มีการประชุมหารือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของหอพักนักศึกษา การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา นับว่าเป็นการฝึกให้นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม จากผลการวิจัยของศรีรัตน์ จันทระสมวงศ์ (2530 : 174) ได้เสนอแนะว่าคุณลักษณะที่ดีของนักศึกษาหอพักในอนาคตคือ การเป็นผู้นำและผู้ตาม มีความสามารถ ในการปรับตัว มีเหตุผล และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และผลการวิจัยของวิภา พงษ์วิจิตร (2529 : 97) พบว่า ควรพัฒนาลักษณะของนักศึกษาในด้านการปรับตัวการเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งผลการวิจัยของนิภา พุทสุวรรณ

(2530 : 134) ที่เสนอแนะว่า ควรพยายามสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสมบัติส่วนรวม เพื่อจะได้ช่วยกันบำรุงรักษาและมีความผูกพันต่อหอพักนักศึกษา

5. ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีเหมาะสมอย่างยิ่งคือการบริหารงานหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นสำนักงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ซึ่งมีบุคลากรรับผิดชอบตามความเหมาะสม มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักและมีการเพิ่มพูนความรู้ให้บุคลากรหอพัก มีการแก้ไขระเบียบหอพักให้ทันสมัย ปรับปรุงค่าบำรุงหอพักนักศึกษา จัดหางบประมาณมาใช้ดำเนินงานอย่างเพียงพอ นำเงินค่าบำรุงที่หักชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพักให้เอื้อกันทำความสะอาดหอพักและซักชุดเสื้อผ้านักศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแล ตลอดจนมีการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษาและเสริมสร้างประสบการณ์รวมทั้งการบริหารงานหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษา อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่านักศึกษาที่อยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีจำนวนมากจำเป็นต้องมีบุคลากรหลายฝ่าย อาจมีการแบ่งงานบริหารงานหอพักออกเป็น สำนักงานหอพักมหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ทำให้การบริหารงานหอพักนักศึกษามีความคล่องตัว และดำเนินการได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้นักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงควรจัดให้มีบริการซักชุดเสื้อผ้าแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีเวลาวางใจศึกษา ค้นคว้าได้เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาในหอพักได้ทำจะเป็นการช่วยให้นักศึกษามีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าที่ได้รับจากทางบ้าน นับว่าเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองได้อีกทางหนึ่ง และยังเป็นการพัฒนาความรับผิดชอบต่อให้เพิ่มมากขึ้น เกี่ยวกับการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น วิลลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 118 - 119) ได้จัดแบ่งระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน โดยมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาตลอดเวลาอย่างน้อย 1 คน สิวาเนาว์ ขจรศิลป์ (2525 : 101) ได้เสนอว่า การที่นักศึกษาจำนวนมากมาอยู่รวมกันในหอพักนักศึกษาจำเป็นต้องมี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษาเพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติให้นักศึกษาอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การบริหารงานหอพักนักศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานและปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการบริหารงาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปคือบุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้สำหรับผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 135 - 140) เสนอแนะว่า การบริหารงานหอพักนักศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษา จัดอบรมบุคลากรที่ทำงานหอพักให้มีความรู้ความ

สามารถเพิ่มขึ้นปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและทันสมัย อยู่เสมอ และผลการวิจัยของศรีวิรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 159) พบว่า มหาวิทยาลัยควร ปรับปรุงค่าบำรุงหอพักนักศึกษาในอัตราที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ในส่วนของงบดำเนินการ ตลอดจน ผลการวิจัยของวีระศักดิ์ ศรีบุญ และคนอื่น ๆ (2532 : 82) เรื่อง การจัดดำเนินการหอพัก นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พบว่า ควรแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอพัก นักศึกษาและปรับปรุงอัตราค่าบำรุงหอพักนักศึกษา

6. การดำเนินการหอพักนักศึกษา

การวางแผน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ จัดทำแผนการดำเนินงาน ทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาด้วย อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า การวางแผนต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอนและเป็นกระบวนการที่หน่วยงานได้กำหนดขึ้นไว้ ล่วงหน้า เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและแรงงานในการปฏิบัติงาน สามารถประเมินผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริง รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเหมาะสมที่สุด หรือหากมี อุปสรรคก็สามารถแก้ไขได้ก่อนที่จะเหตุการณ์จะสายเกินไป (บรรจบ เนียมมณี. 2521 : 12 - 13) นอกจากนี้การวางแผนยังทำให้ทราบถึงทิศทางของหน่วยงาน การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีวัตถุประสงค์ ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต เป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการ ปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สามารถมองเห็นภาพรวมทั้งหมดของการ ทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ประชุม รอดประเสริฐ. 2527 : 80 - 81) และ จากผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 139) ที่เสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรหาแนวทาง การวางแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันซึ่งจะช่วยให้การ ดำเนินงานหอพักนักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์

การจัดหน่วยงาน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ บุคลากรหอพักนักศึกษา แบ่งออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาและฝ่ายกิจกรรม มีการกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน มีคณะกรรมการ นักศึกษาประจำหอพักทุกอาคาร โดยมีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักก่อนเปิดภาค การศึกษาปลาย และจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้คณะกรรมการดังกล่าว อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า การจัดหน่วยงานเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการหลังจากได้วางแผนเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีการแบ่งงานออกเป็นฝ่าย เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการ กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

รวมทั้งมีการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานร่วมกันไว้ให้เด่นชัด เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน (วีรนาถ มานะกิจ และพรณี ประเสริฐวงศ์. 2529 : 120 - 121) การดำเนินงานการจัดหน่วยงานของหอพักนักศึกษา ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักแต่ละอาคาร เพื่อปกครองตนเองพร้อมทั้งมีการจำแนกลักษณะงานของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการนักศึกษาให้เด่นชัด (ทองเรือน อมรัชกุล. 2525 : 53) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 135) ที่พบว่า การเลือกตั้งคณะกรรมการการบริหารหอพักของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นไปด้วยความยุติธรรม และจากการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 144) ได้เสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการสัมมนา ผู้บริหารอาจารย์ที่อยู่หอพัก เจ้าหน้าที่หอพักและนักศึกษาซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ในหอพักเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและการดำเนินงานของหอพัก

การจัดบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ มีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและถือปฏิบัติ มีอาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาในหอพักและปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม เจ้าหน้าที่หอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา และมีการประชุมนิเทศนักศึกษาก่อนเข้าพักในหอพัก ตลอดจนประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตามความเหมาะสม อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า บุคลากรเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน (เมธี บิลันธนาถ. 2529 : 1) การจัดบุคลากร ต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร ยอมรับในผลงานและให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เลื่อนขึ้นเลื่อนตำแหน่งโดยยึดถือความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นหลัก สนับสนุนการเป็นผู้นำของบุคคล จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายมีขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจในการทำงาน (วีรนาถ มานะกิจ และพรณี ประเสริฐวงศ์. 2527 : 6 - 7) สำหรับการจัดบุคลากรในสายงานหอพักนักศึกษาของต่างประเทศแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายจัดการทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการใหญ่ของโรงแรมซึ่งในหอพักนักศึกษาแต่ละอาคารจะมีผู้จัดการใหญ่รับผิดชอบทั้งหมด และฝ่ายที่ปรึกษามีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบความเป็นอยู่ของนักศึกษาด้านวินัย และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา โดยทั่วไปหอพักนักศึกษาจะมีที่ปรึกษา 1 คน ต่อนักศึกษา 300 คน (สำเนา ขจรศิลป์. 2525 : 95 - 96) จากผลการวิจัยของวีระศักดิ์ ศรีบุญะ และคนอื่น ๆ (2532 : 89) เสนอแนะว่าหอพักแต่ละอาคารควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก และการวิจัยของนิภา วงษ์นิวัฒน์พงษ์ (2531 : 122) พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านจิตวิทยาและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การดำเนินงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ (วิศาล เครือคล้าย : สัมภาษณ์) ฝ่ายกิจการนักศึกษาได้จัดให้มีการประชุมนิเทศนักศึกษา

ใหม่ก่อนเข้าพักในหอพัก

การวินิจฉัยสั่งการ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และมีการสั่งการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การวินิจฉัยสั่งการ มีความสำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงาน และเป็นกระบวนการบริหารที่ทุกหน่วยงานจะขาดไม่ได้เพราะการวินิจฉัยสั่งการจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (ประชุม รอดประเสริฐ. 2527 : 296) ในส่วนของการดำเนินงานหอพักนักศึกษา ผู้บริหารต้องแนะนำชี้แจงการปฏิบัติงานและช่วยเหลือส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปรับปรุงทักษะในการปฏิบัติงาน ดังเช่นผลการวิจัยของวีระศักดิ์ ศรีบุญ และคนอื่น ๆ (2532 : 90) เสนอแนะว่า ควรชี้แจงหลักการ นโยบาย จุดมุ่งหมายและขอบข่ายของการจัดดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบ และการวิจัยของนิภา วงษ์กันต์พงษ์ (2531 : 117) ได้เสนอแนะว่า ควรมีการประชุมหารือกับบุคลากรหอพักเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นไปในแนวเดียวกัน นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาทุกระดับต้องดูแลสอดส่องความเป็นอยู่ของนักศึกษาและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในหอพักแต่ละอาคาร ติดตามตรวจตราการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หอพักนักศึกษาทุกฝ่าย เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินการไปด้วยความราบรื่นบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน (สุจิต บุญบงการ. 2527 : 3)

การประสานงาน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ จัดทำคู่มือการอยู่หอพักให้นักศึกษา ตีตประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพัก นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหอพักและมีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนกับผู้รับผิดชอบ อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การดำเนินงานทุกอย่างต้องมีการติดต่อเชื่อมโยง เกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยตรงอย่างต่อเนื่องจึงจะทำให้การบริหารงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน ในทำนองเดียวกันการดำเนินงานหอพักนักศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากนักศึกษาและการประสานงานกับคณะและหน่วยงานอื่นเพิ่มขึ้น (ศรีวิรัตน์ จันทรมวงค์. 2530 : 159) ซึ่งผลการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 142 - 143) พบว่า นักศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการมี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา จึงเสนอแนะให้จัดทำคู่มือการอยู่หอพักให้นักศึกษา ตีตประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพักนักศึกษาและชี้แจงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษาในวันปฐมฤกษ์

นักศึกษาใหม่หอพัก ส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของนักศึกษาในหอพักมหาวิทยาลัยควรจะให้ นักศึกษามีส่วนร่วมกำหนด กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา (ทองเรือน อมรัชกุล. 2525 : 53)

เช่นเดียวกับผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 137) ได้เสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ของหอพักนักศึกษา โดยการแต่งตั้งให้มีผู้แทนของนักศึกษาในหอพักเป็นกรรมการร่างระเบียบร่วมกับคณะกรรมการร่างระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา หรืออาจมีการสัมมนาปัญหาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา

การรายงานผลการปฏิบัติงาน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ รายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน หากมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักต้องรายงานผู้บังคับบัญชาทันที อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาว่าดำเนินการไปถึงไหน เพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือคลาดเคลื่อนก็จะได้หาทางแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ผลของการปฏิบัติงานจะใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จ (วีรนาถ มานะกิจ และพรณี ประเสริฐวงศ์. 2529 : 7) ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ เพื่อทำให้หอพักนักศึกษาเป็นเครื่องมือที่ดีในการพัฒนานักศึกษา (นิภา วงษ์นิพัฒน์พงษ์. 2531 : 106) และผู้บริหารต้องรับทราบข้อมูลและการดำเนินงานทุกชนิดภายในหอพัก (พรจันทร์ ล่องสกุล. 2530 : 132)

การงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ จัดหางบประมาณจากเงินรายได้มาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาและเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า งบประมาณเป็นปัจจัยที่ใช้ในการบริหารงานขององค์กร โดยปกติงบประมาณจะเป็นเอกสารที่แสดงถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการของหน่วยงานให้เป็นผลสำเร็จ และแสดงรายรับซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ผู้บริหารต้องระลึกอยู่เสมอว่าต้องดำเนินการให้สำเร็จภายในวงเงินที่ได้รับ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2527 : 185 - 187) สำหรับการให้หอพักเพื่อเป็นแหล่งพัฒนานักศึกษาให้อยู่ร่วมกันในที่พัก ซึ่งมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาศรพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จำเป็นต้องจัดหางบประมาณ เพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ จึงจะทำให้การดำเนินงานหอพักนักศึกษาบรรลุเป้าหมาย จากการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 144 - 149) พบว่า การดำเนินงาน

หอพักนักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด จึงเสนอแนะให้นำเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและเงินค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษามาใช้พัฒนาหอพักนักศึกษา

7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ รอบหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนและโทรทัศน์สาธารณะทั้งทางไกลและใกล้ มีระบบการรักษาความปลอดภัย มีพยาบาลพักอยู่ในหอพัก มีห้องอ่านหนังสือ ห้องดูโทรทัศน์แยกเป็นสัดส่วน ทั้งนี้หอพักนักศึกษาควรมีจำนวนหลายชั้นเพื่อให้สามารถรับนักศึกษาได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนมีข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่นอกมหาวิทยาลัยไว้บริการนักศึกษา อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ส่วนมากพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ในหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงควรให้ความสนใจเอาใจใส่ปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ให้สนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้พักอาศัย เช่น จัดให้มีสวนหย่อม มีโต๊ะ มีที่นั่งรอบอาคารหอพักนักศึกษา มีการปรับปรุงอาคารหอพักนักศึกษา ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา และเนื่องจากหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องถือเป็นหน้าที่ในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่สะอาดสะดวกและปลอดภัยไว้บริการนักศึกษา จากการวิจัยของศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 106 - 167) พบว่า มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงอาคารหอพักนักศึกษา จัดให้มีห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด ห้องพักผ่อน และการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 134) เสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรขยายอาคารหอพักในแนวสูงเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 145) ได้เสนอแนะว่า ควรจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนที่อ่านหนังสือรอบหอพักนักศึกษาได้ต้นไม้และได้อาคารหอพักนักศึกษา สำหรับด้านบริการสวัสดิการ เป็นการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้นักศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีเวลาศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการ เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ การพัฒนาส่วนบุคคล เสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยของศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 108) พบว่า ควรจัดหาข้อมูลที่นักนอกมหาวิทยาลัยที่สะดวกและปลอดภัยไว้บริการนักศึกษา และผลการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 136) พบว่า การจัดบริการสวัสดิการด้านรักษาพยาบาล การจัดยามดูแลทรัพย์สินและรักษาความปลอดภัยให้นักศึกษาในหอพักเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาก จำเป็นต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ผลการวิจัยของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 137) เสนอว่า ควรเพิ่มโทรทัศน์สาธารณะทั้งทางไกลและทางใกล้ รอบบริเวณหอพักนักศึกษา

8. การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งคือ กิจกรรมในหอพักนักศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม การรักษาความสะอาด เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมได้ตามความสนใจ และเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาอาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ส่วนมากเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับทำนุถุฏภัตตาคาร เปิดหอพักให้เพื่อนเยี่ยมชมและประกวดห้องพัก กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะการที่นักศึกษาจะเป็นคนที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความคิด ทักษะ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุม อารมณ์ การอดทน การเสียสละ การรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม สามารถดำรงตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือ รักใคร่และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างได้ผล กิจกรรมนักศึกษาจึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การตัดสินใจ การปรับบุคลิกภาพ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของสังคม ผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นว่าการที่นักศึกษาจะพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์เหล่านี้ ควรมีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมความมีระเบียบวินัย และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นหลัก โดยนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ จึงจะเกิดประโยชน์แก่นักศึกษา จากการวิจัยของศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530 : 104 - 112) พบว่า กิจกรรมที่ควรจัดให้มีในหอพักนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านบริการและพัฒนาสังคม รวมทั้งกิจกรรมด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมดังกล่าวจะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของฝ่ายบริหารหอพักนักศึกษา อาจารย์หอพักนักศึกษา และนักศึกษาในหอพัก เพื่อฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ และการวิจัยของพรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 139) พบว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาควรเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ สนองความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงความประหยัดและผลที่จะได้รับ สำหรับกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาในหอพักคือ กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ กิจกรรมส่งเสริมความมีระเบียบวินัย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2525 : 101 - 103)

จากผลของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบจำลองการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่ได้เสนอไว้ในขั้นตอนแรก ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นรูปแบบที่แท้จริงและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังได้อธิบายไว้ในหัวข้อรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาค้นคว้าในขั้นตอนแรกมาสังเคราะห์กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ศึกษาตามเทคนิคเดลฟายในขั้นตอนหลัง ทำให้ได้รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้าง 8 ด้าน คือ ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ดังมีสาระต่อไปนี้

1. ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา

ปรัชญาของหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ การเพิ่มพูนปัญญา พัฒนาอารมณ์ ร่างกาย และแข็งแรง อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

นโยบายของหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ เสริมสร้างความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความกล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน และการมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นบุคคลที่พึงปรารถนาของสังคม

วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ เพื่อให้ศึกษามีที่พักที่สะอาดปลอดภัย มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม และมีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนเองและสังคม

2. ประเภทของหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงกัน ให้เอกชนดำเนินการโดยอยู่ในความดูแลของมหาวิทยาลัย หรือหอพักอยู่นอกมหาวิทยาลัยจำแนกตามเพศ ตั้งอยู่ห่างจากกันโดยเด็ดขาดและมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ

3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ มีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักอย่างชัดเจน ซึ่งทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งจัดให้เข้าอยู่หอพักแยกตามเพศละกันทุกคณะและชั้นปี มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรมนักศึกษาเกี่ยวกับการ

ปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน จัดให้มีห้องทำงานรวม ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก ตลอดจนจัดหอพักนักศึกษาเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย

4. คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา มีลักษณะดังนี้คือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเอื้อเฟื้อ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและปรับสภาพแวดล้อมเข้าสู่ความถูกต้อง ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของมหาวิทยาลัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ต้องการของสังคม

5. ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำ และผู้แทนนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาทั้งเวลากลางวัน และกลางคืนอย่างน้อยผลัดละ 1 คน เพิ่มพูนความรู้ให้บุคลากรหอพักนักศึกษาโดยส่งไปฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหาร วัสดุครุภัณฑ์ควรสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย ดูแลเอกชนให้ทำความสะอาดหอพักนักศึกษาและซักผ้าเสื้อผ้านักศึกษา หางานพิเศษให้นักศึกษา แกะไขข้อบังคับของหอพักพร้อมปรับปรุงค่าธรรมเนียบหอพักนักศึกษา นำเงินค่าบำรุงหอพักชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพักนักศึกษา สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ ทั้งนี้การบริหารงานหอพักนักศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษา

6. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา

การวางแผน มีลักษณะดังนี้คือ จัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาทั้งระยะยาว และระยะสั้น รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาด้วย

การจัดหน่วยงาน มีลักษณะดังนี้คือ กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ให้ชัดเจน มีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักทุกอาคาร จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย และจัดอบรมเข้าปฏิบัติการณ์ให้แก่คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก

การจัดบุคลากร มีลักษณะดังนี้คือ บุคลากรหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายให้คำปรึกษาแนะนำ และฝ่ายกิจกรรม มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักอย่างน้อยอาคารละ 1 คน เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอยู่ในหอพักนักศึกษา และให้ความเป็นธรรมต่อนักศึกษาทุกคน มีการประชุมนักศึกษาหอพักตามความเหมาะสมรวมทั้งจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ก่อนเข้าพักในหอพัก

การวินิจฉัยสั่งการ มีลักษณะดังนี้คือ ชี้แจงปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ให้บุคลากรหอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษา

ตามความเหมาะสม ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษา เพื่อให้
เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร

การประสานงาน มีลักษณะดังนี้คือ จัดทำคู่มือการอยู่หอพักให้นักศึกษา ติดตามภาค
สำคัญ ๆ ไว้ในห้องพัก นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกกฎ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษา และประสาน
งานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง

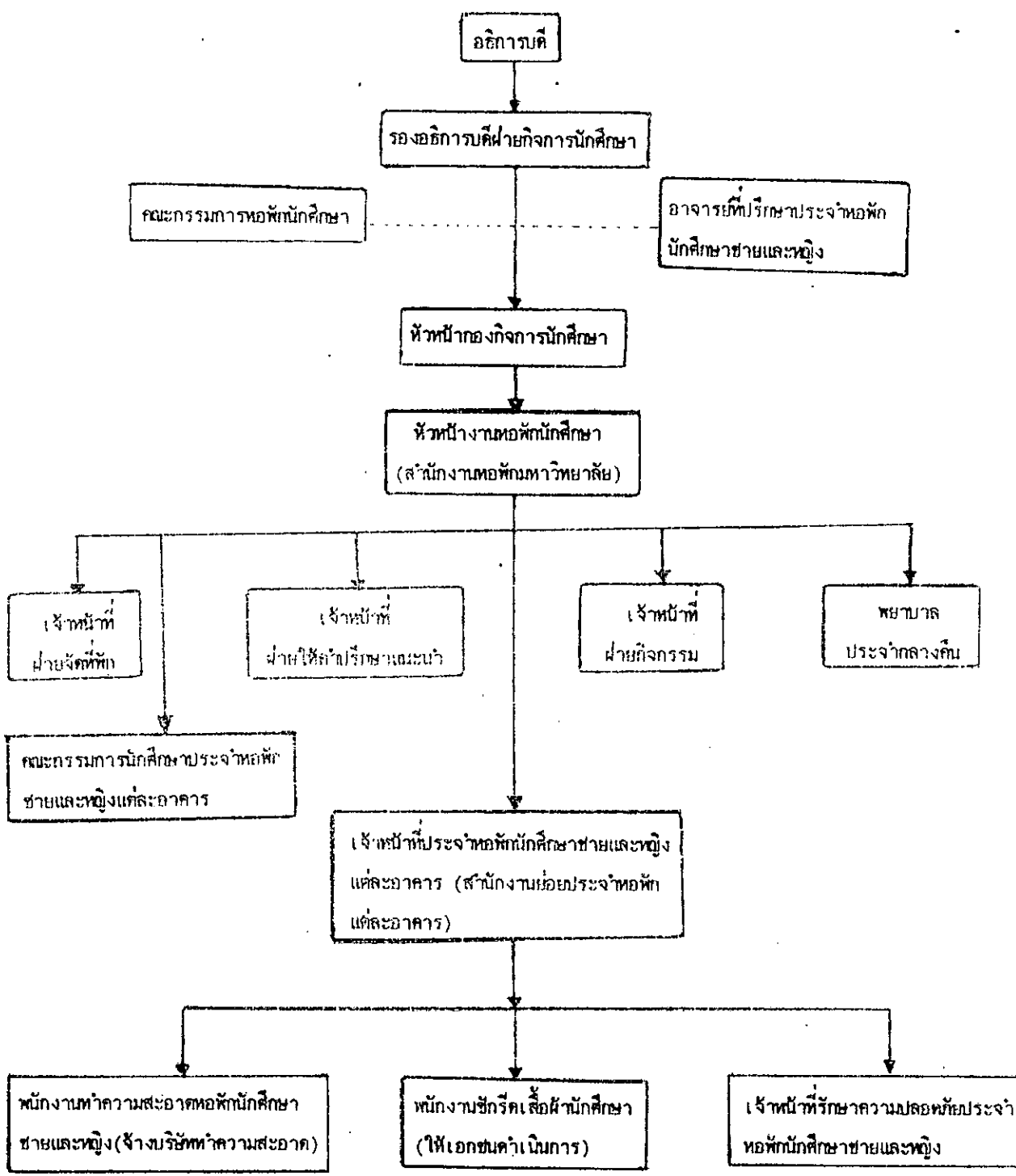
การรายงานผลการปฏิบัติงาน มีลักษณะดังนี้คือ เจ้าหน้าที่ประจำหอพักรายงานผล
การปฏิบัติงานเป็นประจำทุกวัน และหากมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นให้รายงานทันที

การงบประมาณ มีลักษณะดังนี้คือ จัดตั้งงบประมาณเงินรายได้เพื่อใช้ดำเนินงานหอพัก
นักศึกษา และเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้ไฟฟ้าเกินอัตราที่กำหนด

7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ
รอบหอพักนักศึกษามีนั่งพักผ่อน และโทรศัพท์สาธารณะทั้งทางไกลและไกล มีระบบรักษาความปลอดภัย
มีพยาบาลอยู่ในหอพัก มีห้องอ่านหนังสือและห้องโทรศัพท์แยกเป็นสัดส่วน นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่พัก
นอกมหาวิทยาลัยไว้บริการ และจัดสร้างหอพักนักศึกษามีจำนวนหลายชั้นเพื่อให้สามารถรับนักศึกษา
เข้าอยู่หอพักได้มากขึ้น

8. กิจกรรมในหอพักนักศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม
ได้ตามความสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์กว้างไกล มีคุณธรรมจริยธรรม
มีการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมและวิชาการ มีการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม และเป็น
กิจกรรมที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์ ที่ได้จากผลการวิจัย ได้เสนอเป็นโครงสร้างไว้ในภาพประกอบ 8 และ
โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์ ได้เสนอไว้ในภาพประกอบ 9

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดมาสังเคราะห์กับหลักวิชาของการบริหารงานหอพักเพื่อให้เป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางในการพัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นหอพักเพื่อพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร และประเทศชาติอย่างแท้จริงดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ควรมีการกำหนดปรัชญาของหอพักนักศึกษา ให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนนโยบายของหอพักนักศึกษาก็มีการกำหนดให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยและปรัชญาของหอพักนักศึกษา และกำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้ชัดเจน ในการนี้มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนส่งเสริมให้ เอกชนลงทุนสร้างหอพักบริเวณใกล้เคียงกับที่ตั้งของมหาวิทยาลัย หรือให้เอกชนเข้ามาลงทุนสร้างหอพักภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การจัดหอพักนักศึกษามีการกำหนดลักษณะการจัดหอพักไว้ให้กว้างขวาง ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ตลอดจนคิดคำนึงถึงระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยด้วย รวมทั้งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาที่อยู่หอพักและพัฒนานักศึกษาในหอพักอย่างจริงจังทุกด้าน เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นเด็กดี สำหรับการบริหารงานหอพักนักศึกษามีการแบ่งออกเป็นสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร ซึ่งมีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาทั้งระยะยาวและระยะสั้นการติดต่อประสานงานที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง กำหนดพื้นที่ในการก่อสร้างหอพักนักศึกษาให้ชัดเจน ปรับปรุงหรือขยายหรือก่อสร้างอาคารหอพักเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถรับนักศึกษาเข้าอยู่หอพักได้มากขึ้น และส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมทุกประเภท โดยมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ มีการแจ้งรายการกิจกรรมล่วงหน้า เพื่อให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความถนัดและความสนใจ

เนื่องจากรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อาจทำให้การบริหารงานหอพักนักศึกษาไม่ต่อเนื่อง ฝ่ายกิจการนักศึกษาควรจัดอบรม สัมมนา ผู้บริหารงานหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก คณะกรรมการหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำหอพักและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา เพื่อจะได้รับทราบปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารงานหอพักนักศึกษาเป็นไปในแนวเดียวกันคือ การพัฒนานักศึกษา สำหรับรูปแบบการบริหาร

งานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะกว้าง ๆ การนำรูปแบบไปใช้ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ครั้งนี้ครอบคลุมเนื้อหา 8 ด้านคือ ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริหารสวัสดิการของหอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา เป็นการศึกษาอย่างกว้าง ๆ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาด้านควารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ แต่ละด้านให้ละเอียด และควรนำรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาไปทดลองใช้ แล้วทำวิจัยเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงาน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ต่อไป

מדורגה רב

บรรณานุกรม

กิตติมา ปรีดีดีลก. ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธารการพิมพ์, 2529.

กิจการนิสิต, ฝ่าย. "นานากิจกรรม," จดหมายข่าวฝ่ายกิจการนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2 : 5 - 6 ; กันยายน 2528.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ที่ สร 0911/1596 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2523.

จรัส สุวรรณเวลา. บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โรจน์พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จิรวัดน์ วีรังกร. การวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
ถ่ายเอกสาร.

จำรูญ ณ ระนอง. "รูปแบบและกิจกรรมในการจัดหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องรูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมสารนิเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 30 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2531. หน้า 5 - 7. อัดสำเนา.

เจดโณ เจริญวิจิตร. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และการบริการหอพักเอกชนในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.

ชนะพงษ์ บำรุงทรัพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อำพร เดชก้อง เป็นผู้สัมภาษณ์, ทีมมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2532.

ดุสิต คงตระกูล. การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครุภาคเหนือในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา. ปริญาณิลณธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ถนอมวงศ์ ทวีบุรณ และคนอื่นๆ. รายงานการสำรวจและวิจัยการใช้เวลานอกเวลาเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและนโยบาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- ทองเรือน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู จงเจริญการพิมพ์, 2525. (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 244)
- ธิดารัตน์ บุญนุษ. การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ การประเมินเชิงวิเคราะห์และการเสนอทิศทางการใหม่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- นิภา พุทธสุวรรณ. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก. ปริญญาโท คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- นิภา วงษ์นิพัฒน์พงษ์. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. ถ่ายเอกสาร
- บรรจบ เนียมมณี. เทคนิคการวางแผน. กรุงเทพฯ : 2521.
- ประทุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผนหลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โรงเรียนสตรีเนติศึกษา, 2527.
- ปิยะ ศรีชนะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อำพร เดชก้อง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2532.
- พรจันทร์ ล่องสกุล. ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- พรชูลี อาชวอำรุง. "การพัฒนานิสิตนักศึกษา," ใน นิสิตนักศึกษา : หลักการปัญหาและแนวปฏิบัติ. หน้า 245 - 255. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- พรทิพย์ เวชยานนท์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อำพร เดชก้อง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2532.
- "พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 81 ตอนที่ 27. หน้า 13. 21 มีนาคม 2507.
- "พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2514," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 89 ตอนที่ 182. หน้า 106. 29 พฤษภาคม 2514.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 16 - 18 กรกฎาคม 2524. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.
- เมธี ปิณฑานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.
- เขาวลัทธิ คัค โณภาส. "หอพักนักศึกษา," บทบาทและทิศทางของการอุดมศึกษาไทย. หน้า 264 - 265. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- รังสิต, วิทยาลัย. คู่มือการศึกษาวิทยาลัยรังสิต 2531. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยรังสิต, 2531.
- วรรณะ เอี่ยมแข่ง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อำพร เดชก้อง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2532.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. "การบริหารงานด้านหอพัก," ใน นิสิตนักศึกษา : หลักการปฏิบัติและแนวปฏิบัติ. หน้า 94 - 105. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- _____. นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- _____. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- _____. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิจิตร ศรีสอาน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.
- วิภา พงษ์วิจิตร. ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- วิศาล เครือคล้าย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อำพร เดชก้อง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยการณ จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2532.
- วีรนาถ มานะกิจ และพรรณี ประเสริฐวงศ์. การจัดองค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

- วีระศักดิ์ ศรีบุษะ และคนอื่น ๆ. การจัดดำเนินงานหอพักนักศึกษาในทัศนะของนักศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง. นครปฐม : สำนักงานฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2532.
- วุฒิพล สกลเกียรติ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- ศิริอร ชันธหัตถ์. การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพักวิทยาลัยกับนักศึกษาเดินเรียนของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. วิทยาลัยทั่วแก้ว มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2513.
- _____. รายงานการประชุมคณะกรรมการหอพักนักศึกษาครั้งที่ 1/2530. ลงวันที่ 15 มกราคม 2530.
- _____. สรุปข้อมูลมหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2531.
- _____. คู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2532. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2532.
- ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์. อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด บางโม. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2524.
- สวัสดิ์ เรืองศรี. การบริหารกิจการนักศึกษาในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษากลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- สาโรช บัวศรี. "นอนของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงที่ถนนประสานมิตร," ใน เรื่องการใช้หอพักนักศึกษาเป็นเครื่องมือในการศึกษา. หน้า 25 - 28 ; ม.ป.ท. : ม.ป.ป.
- สำเนา ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- สิริวรรณ ไทยบุญาค. ปัญหาและความต้องการของนักเรียนชั้น ม.ศ. 4,5,6 ที่พักอาศัยหอพักภายในการควบคุมของกรมประชาสัมพันธ์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- สุจิต บุญบงการ. "คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา," ใน การสัมมนาปัญหาและการดำเนินงานหอพักนิสิตของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 1 - 3. กรุงเทพฯ : หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- หัสตินทร์ เขาวนปรีชา. "หอพักแบบศูนย์ที่พักอาศัยและการศึกษานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการศึกษา," รายงานการสัมมนาการอุดมศึกษาเรื่องแนวคิดในการพัฒนาการอุดมศึกษาไทย. หน้า 94 - 97 กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- Berenson, Mark L. and David M. Levine. Basic Business Statistics Concepts and Applications. London : Prentice - Hall International, Inc., 1979.
- Decoster, David A. and Phyllis Marble. Student Development and Education in College Residence Halls. Washington D. C. : American College Personnel Association, 1974.
- Fitzgerald, Laurine E. and others. College Student Personnel. Boston : Houghton Mifflin Company, 1970.
- Flynn, Rob. "Home - based Residence in Higher Education," Higher Education. 3 : 47 - 56 ; March, 1977.
- Gupta, S. P. Statistical Methods. 17th ed. New Delhi : Sultan Chand & Sons, 1982.
- Hagood, Margaret Jarman. Statistics for Sociologists. New York : Henry Holt & Company, 1951.
- Kauffman, Joseph F. The Student in Higher Education. Report of the Committee on the Student in Higher Education, The Hazen Foundation, Connecticut, 1968.

- King, Patticia M. and A. L. Fields. "A Framework for Student Development : from Student Development Goals to Education Opportunity Practice," Journal of College Student personnel. 21(6) : 541 - 542 ; 1980.
- Knowles, Asa S. Handbook of College and University Administration : General. New York : McGraw - Hill Book Company, 1970.
- Korff, Michael. and Larry N. Horton. "Student Housing," in The International Encyclopedia of Higher Education. V.3. p. 735 - 743 San Francisco : Jossey - Bass, 1977.
- Mueller, Kate H. Student Personnel Work in Higher Education. Boston : Houghton Mifflin Company, 1961.
- Murphy, Patrick M. "A National Study of Residence Hall Student Leader Attitude Towards College and University Residence Hall Facilities Program Staff Rules and Student Government," Dissertation Abstracts International. 33(2) : 535 - A ; August, 1971.
- Packwood, William T. College Student Personnel Services. Illinois : Spring Field, Brannerstone House, 1977.
- Pearson, Thomas Eugene. "The Relationships of Residence Hall to Characteristics of Upperclass Student," Dissertation Abstract International. 34(8) : 4795 - A ; 1973.
- Riker, Harold C. "Housing," in Handbook of College and University Administration : General. p. 510 - 518 edited by Asa S. Knowles. New York : McGraw - Hill Book Company, 1971.
- Seagers, Paul W. Propose the School Building Code for Thailand. Indiana : Indiana University, 1961.
- Sifferd, Calvin S. "What Is the Proper Function of Residence Hall Counseling," College and University Business. 25 : 21 - 22 ; November, 1958.
- Stoner, Kenneth L. and Albin J Yokie. "Residence Halls and the Future," NASPA. 7 : 72 - 73 ; October, 1971.
- Wilson, John D. "The Idea of Living - learning : Innovation in the Academic Use of Residential Facilities," Student Personnel Work in College. New York : McGraw - Hill, 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือแนะนำและแบบสอบถามในรอบที่ 1

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย.....
 ที่ ทม 1007/0156.....วันที่ 23 มกราคม 2533.....
 เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์.....

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวอำพร เดชก้อง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
 วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
 เรื่อง รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
 ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ
 ผศ.ดร.วิจิตร สิ้นสิริ ประธาน
 ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ กรรมการ
 สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถาม ในระหว่าง
 เดือนกุมภาพันธ์ 2533

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
 ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 มกราคม 2533

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

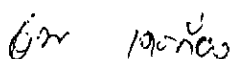
เรียน

ด้วยดิฉันนางสาวอำพร เดชก้อง นิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สิ้นสิริ เป็นประธานกรรมการ และ ดร. สุวนร ตั้งสมวพงษ์ เป็นกรรมการ

การวิจัยครั้งนี้ ดิฉันใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ซึ่งเป็นการวิจัยที่ต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ท่านละประมาณ 3 รอบ เพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยไม่มีข้อจำกัด ผลการวิจัยดังกล่าวนอกจากใช้เป็นวิทยานิพนธ์แล้วยังใช้ประโยชน์ต่อการจัดรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะวิจัยครั้งนี้ ดิฉันจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามเพื่อจะนำไปใช้เป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยเรื่องนี้

ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอำพร เดชก้อง)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้ถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

รอบที่ 1

คำอธิบาย

แบบสอบถามในรอบที่ 1 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของท่านอย่างกว้าง ๆ เพื่อนำไปใช้เป็นเนื้อหาสาระในการจัดทำแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามในรอบต่อไป

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้เข้าใจข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจให้คำตอบ ผู้วิจัยได้จัดทำสรุปข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และสภาพปัญหาที่ควรทราบ จึงขอได้โปรดอ่านบทสรุปก่อนแล้วจึงตอบคำถามในตอนต่อไป

สรุปข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1. ปณิธานของมหาวิทยาลัย

มีจุดมุ่งหมายหลัก คือการถ่ายทอดและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง พร้อมทั้งเสริมสร้าง สติปัญญา ความคิดและความรู้สึกรับผิดชอบให้แก่บุคคล ตลอดจนทะนุบำรุงและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของศิลปวัฒนธรรมไทย

2. โครงสร้างทางด้านกายภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2506 เมื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรในระยะแรก พ.ศ. 2486 เปิดการศึกษาเพียงคณะเดียวคือ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ต่อมาจึงจัดตั้งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะโบราณคดีและคณะมัณฑนศิลป์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่าวิทยาเขต

วังท่าพระ ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระคับแคบมากไม่สามารถขยายการศึกษาได้ต่อไปอีก มหาวิทยาลัยจึงได้ขยายการศึกษาไปยังที่แห่งใหม่ในปี พ.ศ. 2509 คือบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 888 ไร่ 3 งาน 24 ตารางวา การก่อสร้างอาคารทั้งหมดของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ใช้เพียงพื้นที่ด้านหลังและรอบนอกพระที่นั่งเท่านั้น และปี พ.ศ. 2511 ได้จัดตั้งคณะอักษรศาสตร์เป็นคณะแรก ต่อจากนั้นได้ขยายการศึกษาโดยการเปิดสอนคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ ตามลำดับ ทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา มีนักศึกษาทั้งหมด 1,854 คน มีคณาจารย์ประจำ 315 คน ข้าราชการและลูกจ้าง 584 คน (มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2531 : 3 - 10)

3. โครงสร้างทางด้านการบริหารทั่วไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีอธิการบดีเป็นผู้บริหารสูงสุด มีรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบงานของมหาวิทยาลัย สำหรับวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีรองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลสั่งการด้านบริหารงานทั่วไป พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยมีผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ รับผิดชอบและส่งเสริมงานทางด้านวิชาการให้ก้าวหน้าตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสั่งการกิจการงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ตลอดจนกระทั่งให้บริการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแก่นักศึกษาวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

4. โครงสร้างการบริหารงานหอพักนักศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มอบหมายให้รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นผู้บริหารงานหอพักนักศึกษาโดยตรง มีสำนักงานฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบงานหอพักทั้งหมด และมีงานหอพักนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินงานหอพักให้เป็นไปตามนโยบายของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษานี้มีคณะกรรมการหอพักนักศึกษาประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นประธาน ผู้แทนอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ (คณะละ 1 คน) หัวหน้างานกิจการนักศึกษาเป็นกรรมการและหัวหน้างานหอพักนักศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 1 ปี มีหน้าที่ดูแลความเป็นอยู่ของนักศึกษาในหอพัก จัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก เสนออนุมัติดำเนินงานหอพักนักศึกษาต่อรองอธิการบดี

ฝ่ายกิจการนักศึกษา ตลอดจนนิจนาโทนักศึกษาที่ผ่านระเบียบหอพัก จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก เจ้าหน้าที่ประจำหอพักอาคารละ 2 คน แบ่งภาระการทำงาน กลางวัน 1 คน กลางคืน 1 คน) พนักงานทำความสะอาดหอพักอาคารละ 3 คน พนักงานยกน้ำดื่มชั้นหอพักอีก 3 คน บริการสวัสดิการที่จัดให้นักศึกษาเช่น เครื่องทำน้ำเย็น ที่รองรีดผ้า โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ประจำวัน เครื่องติดต่อกายในหอพัก โทรศัพท์ติดต่อกายในมหาวิทยาลัย โทรศัพท์สาธารณะทั้งทางไกลและทางไกล ช่อมแซมสิ่งชำรุดภายในหอพัก พร้อมยาสำมัญประจำบ้าน และรถยนต์นำนักศึกษาป่วยส่งโรงพยาบาล

หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์มี 7 อาคารเป็นอาคารสูง 4 ชั้น แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาชาย 1 อาคารกับอีก 1 ชั้น หอพักนักศึกษาหญิง 5 อาคารกับอีก 2 ชั้น จัดให้นักศึกษาเข้าพักตั้งแต่ชั้น 2 เป็นต้นไปห้องละ 2 คน 3 คน ตามขนาดของห้องพักสามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้ 1,046 คน แต่ตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงนักศึกษาแจ้งความประสงค์ขอเข้าพักในหอพักเป็นจำนวนมากกว่าห้องพักว่างที่มีอยู่ คณะกรรมการหอพักนักศึกษา จึงจัดให้นักศึกษาเข้าพักเกินจำนวนทุกห้องพักคือ ห้องพักขนาด 2 คน หรือ 3 คน จัดให้เข้าพัก 3 คนหรือ 4 คน ตามลำดับสามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้ 1,320 คน สำหรับในภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2532 มีนักศึกษาได้รับสิทธิเข้าพักในหอพัก จำนวน 1,350 คน ส่วนชั้นล่างของทุกหอพักจัดให้มีสำนักงานประจำหอพัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พักอาศัย มีห้องเอนกประสงค์สามารถดัดแปลงเป็นห้องเรียน ห้องประชุม ห้องอ่านหนังสือ ห้องทำงานของนักศึกษา มีห้องโทรทัศน์ มีที่รับรองผู้มาเยี่ยมเยียน นอกจากนี้ยังมีโรงอาหารอยู่ภายในบริเวณหอพักเปิดบริการจนถึงเวลา 21.00 น. มีห้องสมุดอยู่ใกล้บริเวณหอพัก นักศึกษาเปิดบริการถึงเวลา 22.00 น. ก่อนเวลาหอพักปิด 30 นาที

การบริหารงานภายในหอพักนักศึกษา จัดให้มีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักโดยให้สิทธินักศึกษาที่อยู่หอพักลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก คณะกรรมการหอพักนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาที่อยู่หอพักร่วมมือในการดำเนินงานจัดกิจกรรมหอพักตลอดจนกระทั่งเป็นผู้แทนของนักศึกษาที่อยู่ในหอพัก

5. ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานหอพักนักศึกษา

การบริหารงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ทำที่ผ่านมาและดำเนินการอยู่มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้บุคลากรหอพักนักศึกษาขาดทิศทางในการปฏิบัติงาน ส่วนบริการสวัสดิการนั้น นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับบริการด้านอาหาร บริการด้านโทรศัพท์สาธารณะและอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอ (วีระศักดิ์ ศรีบุญและคนอื่น ๆ.

2532 : 82 - 90) นอกจากนี้การบริหารงานหอพักนักศึกษายังไม่มีหลักเกณฑ์การจัดสรรนักศึกษา
 ให้อยู่หอพักที่แน่นอน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ไปตามวาระของผู้บริหาร ก่อให้เกิด
 ความสับสนในการปฏิบัติงาน อีกทั้งหอพักนักศึกษาก็มีจำนวนจำกัด จึงต้องจัดให้นักศึกษาเข้าพักเกิน
 จำนวนทุกห้องพักรวมทั้งจัดให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเข้าพักในหอพักเดียวกัน ทำให้ขาด
 ระเบียบและยากลำบากต่อการปกครอง (รายงานการประชุมคณะกรรมการหอพักนักศึกษา ครั้งที่
 1/2530 ลงวันที่ 15 มกราคม 2530 : 2 - 6)

คำถาม

การบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ควรมีองค์ประกอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอันจะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาหอพักนักศึกษา มีผลต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพของตนเองเพิ่มขึ้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ควรตัดออกหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาระสำคัญของแต่ละด้านรวมทั้งหมด 8 ด้าน ของรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องทางขวามือตามความคิดเห็นของท่านและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในคำถามปลายเปิด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<u>ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> <u>ควรมีสาระดังนี้</u>		
1.	มหาวิทยาลัยควรจัดบริการหอพักนักศึกษา เพื่อพัฒนา ศักยภาพของนักศึกษาจนถึงขีดสูงสุด.....		
2.	หอพักนักศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ.....		
3.	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาที่อยู่หอพักมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน.....		
4.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะ ทางด้านสังคม.....		
5.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะ ทางด้านวิชาการ.....		
6.	มหาวิทยาลัยควรจัดหอพักให้นักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะ ทางด้านวิชาชีพ.....		
7.	หอพักนักศึกษาควรพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคล ที่พึงประสงค์ของสังคม.....		
8.	หอพักนักศึกษาควรให้การส่งเสริมให้นักศึกษามี คุณธรรมและจริยธรรม.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
9.	หอพักนักศึกษาควรเป็นหอพักแยกเพศแต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน.....		
10.	หอพักนักศึกษาควรเป็นหอพักแยกเพศและอยู่แยกบริเวณ.....		
11.	ควรจัดให้นักศึกษาชายและหญิงพักรวมในหอพักเดียวกัน แต่คนละชั้น.....		
12.	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักนักศึกษา ตามความจำเป็น.....		
13.	ควรจัดนักศึกษาเข้าพักตามขนาดของห้องพัก.....		
14.	ควรให้เอกชนเข้ามาดำเนินการจัดตั้งหอพักให้นักศึกษา ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย.....		
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
15.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย.....		
16.	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบที่พักอาศัยเพียงอย่างเดียว.....		
17.	ควรจัดนักศึกษาคณะเดียวกันเข้าพักในหอพักเดียวกัน.....		
18.	นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักนักศึกษา เป็นอันดับแรก.....		
19.	การจัดนักศึกษาเข้าพักในหอพักควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน.....		
20.	การจัดหอพักนักศึกษาควรจัดสำหรับนักศึกษามากกว่านักศึกษาชาย.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u> <u>ควรมีสาระดังนี้</u>		
21.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีความรักใคร่ผูกพันกันมากกว่า นักศึกษาเดินเรียน.....		
22.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมหอพัก.....		
23.	การอยู่หอพักนักศึกษาจะทำให้นักศึกษารู้จักปรับตัวเข้ากับ สังคม.....		
24.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี.		
25.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตาม ระเบียบข้อบังคับของหอพัก.....		
26.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้มี ความรับผิดชอบ.....		
27.	การอยู่หอพักจะทำให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง...		
28.	การอยู่หอพักจะทำให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.. โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
	<u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u> <u>ควรมีสาระดังนี้</u>		
29.	การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตามความเหมาะสม.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
30.	การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีข้าราชการประจำ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสม.....		
31.	การบริหารงานหอพักนักศึกษาควรมีการแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายควรมีนักศึกษาในหอพักเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสม.....		
32.	หอพักนักศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษา ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง.....		
33.	ระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง.....		
34.	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึง บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ.....		
35.	ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในหอพัก.....		
36.	ควรจัดส่งบุคลากร ไปอบรม สัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างสม่ำเสมอ.....		
37.	บุคลากรที่ปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม.....		
38.	มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ การดำเนินงานหอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
39.	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง.....		
40.	มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาจัดเก็บค่าบำรุงหอพักมาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....		
41.	ห้องพักนักศึกษาควรมี ตู้ เตียง ที่นอน หมอน โต๊ะ เก้าอี้เท่ากับจำนวนนักศึกษาที่เข้าพัก.....		
42.	ควรมีวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....		
43.	วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในงานหอพักนักศึกษาควรมีลักษณะที่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย.....		
44.	การจัดดำเนินการในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ.....		
45.	ควรให้เอกชนเข้ามาอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการซักล้างเสื้อผ้าโดยอยู่ในความควบคุมของมหาวิทยาลัย.....		
46.	หอพักนักศึกษาควรจัดบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานให้แก่นักศึกษา..... โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม..... <u>การดำเนินงานหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
47.	หอพักนักศึกษาทุกหอควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามความเหมาะสม.....		
48.	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษา.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
49.	ควรจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักแต่ละอาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....		
50.	ในระหว่างปิดภาคการศึกษาปลายควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาปฏิบัติการของคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก.....		
51.	ควรจัดให้มีการประชุมนิเทศนักศึกษาก่อนเข้าพักอาศัยในหอพัก....		
52.	ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพัก.....		
53.	หอพักนักศึกษาควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักอย่างน้อยหอพักละ 1 คน.....		
54.	ควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่อยู่ในหอพัก.....		
55.	หอพักนักศึกษาควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาตลอดปีการศึกษาทุกปีอย่างต่อเนื่อง.....		
56.	หอพักนักศึกษาควรจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา.....		
57.	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปีอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน.....		
58.	ควรมีการจัดแบ่งงานหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 ส่วนคือสำนักงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยและสำนักงานประจำหอพักแต่ละหอ..		
59.	มหาวิทยาลัยควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของงานหอพักนักศึกษาแต่ละงานอย่างชัดเจน.....		
60.	หอพักนักศึกษาควรจัดเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักให้มีเวลาปฏิบัติงานเต็มเวลา.....		
61.	อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักควรพักอาศัยอยู่ประจำในหอพัก...		
62.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
63.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....		
64.	ควรมีการสั่งการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร....		
65.	ควรมีการประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยเดือนละครั้ง.....		
66.	ควรมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างน้อยเดือนละครั้ง.....		
67.	ประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักควรแจกให้นักศึกษาทุกห้อง.....		
68.	ควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง.....		
69.	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกสัปดาห์.....		
70.	กรณีที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที.....		
71.	ควรมีการจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ใช้.....		
72.	ควรนำเงินที่เรียกเก็บจากนักศึกษาที่เข้าพักค้างชั่วคราวมาใช้ในการดำเนินงานหอพักนักศึกษา.....		
73.	ควรจัดตั้งงบประมาณหอพักนักศึกษาเพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจการหอพักนักศึกษาตามสถานการณ์ที่เป็นจริง.....		
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
			
			
			

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<u>อาคารสถานที่และการจัดการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังนี้		
74.	ควรปรับปรุงอาคารสถานที่ของหอพักนักศึกษาชาย-หญิง ให้อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน.....		
75.	หอพักนักศึกษาชายและหญิงควรมีรั้วล้อมรอบหอเพื่อความปลอดภัย แก่ผู้นักอาศัย.....		
76.	ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในหอพักใหม่ทั้งชั้นเรียนและที่นักอาศัย		
77.	นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่นักอาศัย มหาวิทยาลัยควรให้บริการ ด้านข้อมูล สถานที่พักนอกมหาวิทยาลัย.....		
78.	การจัดการสวัสดิการในหอพักนักศึกษาควรมุ่งเน้นเพื่ออำนวยความสะดวก ในการศึกษาเล่าเรียน.....		
79.	ควรจัดให้มีสนามกีฬาภายในบริเวณหอพักนักศึกษาอย่างเพียงพอ.		
80.	ควรจัดให้มีพยาบาลอยู่ประจำหอพักในเวลากลางคืน.....		
81.	การจัดการสวัสดิการในหอพักนักศึกษาควรมุ่งเน้นทางด้าน ความปลอดภัย.....		
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
			
			
	<u>การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา</u> ควรมีสาระดังต่อไปนี้		
82.	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษา ควรเป็นประโยชน์ต่อการนำไป ใช้ในชีวิตประจำวัน.....		
83.	การจัดกิจกรรมภายในหอพักนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษา เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล.....		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
84.	การจัดกิจกรรมในหอพักระยะแรก ๆ ควรให้เจ้าหน้าที่ประจำหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักเป็นผู้นำนักศึกษา ก่อนต่อจากนั้นจึงมอบให้นักศึกษาเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการ.....		
85.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรกำหนดรูปแบบที่แน่นอน.....		
86.	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยกิจกรรมด้านวิชาการ กีฬา บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมความรับผิดชอบและระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม.....		
87.	รายการจัดกิจกรรมหอพักนักศึกษาควรแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเป็นรายเดือนเพื่อให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพอใจ.....		
	โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม.....		
			
			

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ข
หนังสือแนะนำแบบสอบถามในรอบที่ 2

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 มีนาคม 2533

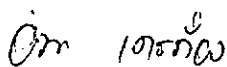
เรื่อง ขออนุญาตในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2

เรียน

ตามที่ข้าพเจ้านางสาวอำพร เดชก้อง นิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในรอบที่ 1 นั้น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้และขอความกรุณาได้โปรดตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ต่อไปด้วย

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอำพร เดชก้อง)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2

เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

คำอธิบาย

แบบสอบถามในรอบที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นประมาณค่าความเหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ของแต่ละด้านตามความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

ความเหมาะสมในที่นี้ หมายถึงความเหมาะสมของการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ความคิดเห็นดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามหลักวิชา หรือไม่เหมาะสมกับหน่วยงานอื่น ๆ จึงขอให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ดุลพินิจในการตอบแบบสอบถาม

วิธีตอบแบบสอบถาม ให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องค่าความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และหากจะเขียนข้อความใด ๆ เพิ่มเติมขอให้เขียนลงในช่องความคิดเห็นทางด้านขวามือของข้อนั้น ๆ เพื่อให้การวิจัยได้ผลสมบูรณ์มากที่สุด

โปรดตอบให้ครบทุกข้อจักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

คำถาม

การบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีสาระสำคัญ 8 ประการ ได้แก่ ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ในแต่ละประเด็นคำถามต่อไปนี้ ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมระดับใด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
1	<u>ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u>						
	<u>ปรัชญาของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด						
2	พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา						
	<u>นโยบายของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด						
3	ส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา.....						
4	ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา.....						
5	พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา.....						
6	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีความสุข.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
6	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย.....						
7	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนได้อย่างเต็มที่ .. <u>วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีเหมาะสมระดับใด						
8	เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....						
9	เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....						
10	เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัย ยอมรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม....						
11	เพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....						
12	เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข.....						
13	เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี.....						
14	เพื่อให้นักศึกษามีที่พักที่สะดวกและปลอดภัย.....						
15	เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน.....						
16	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
17	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่เดินทาง มามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก						
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้						
	มีความเหมาะสมระดับใด						
1	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ใน บริเวณใกล้เคียงกัน.....						
2	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ห่าง จากกันโดยเด็ดขาด.....						
3	หอพักนักศึกษาซึ่งดำเนินงานโดย มหาวิทยาลัย.....						
4	หอพักนักศึกษาเอกชนดำเนินการโดยอยู่ใน การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย.....						
5	หอพักนักศึกษาตั้งอยู่ภายในบริเวณ มหาวิทยาลัย.....						
6	หอพักนักศึกษาตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัย.....						
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้						
	มีความเหมาะสมระดับใด						
1	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและ อาศัย.....						
2	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพัก นักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด						
3	ควรมีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก อย่างชัดเจน.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
4	ควรจัดนักศึกษาคละกันทุกคณะและชั้นปี เข้าพักในหอพักแต่ละอาคารโดยแยกตามเพศ...						
5	จัดให้มีห้องทำงานรวมสำหรับนักศึกษา...						
6	จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษา ที่นักอาศัยในหอพัก.....						
7	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรม นักศึกษาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัว และการอยู่ร่วมกัน.....						
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u> ต่อไปให้มีความเหมาะสมระดับใด						
1	การมีความรักความผูกพันกันฉันพี่น้อง หรือ มิตรสหายที่แน่นแฟ้น.....						
2	ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก.....						
3	การมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับสภาพ แวดล้อม.....						
4	การมีความสามารถในการปรับสภาพแวดล้อม เข้าสู่ความถูกต้อง.....						
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน						
6	การให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษาและระเบียบของ มหาวิทยาลัย.....						
7	การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม						
8	ความมีระเบียบวินัย.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
9	การมีความรับผิดชอบรักษาทฤษฎีสีนของมหาวิทยาลัย.....						
10	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....						
	<u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u>						
	ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด						
1	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็น สำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำและผู้แทนนักศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม.....						
2	หอพักนักศึกษามีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักระหว่างเวลากลางวันและเวลากลางคืนอย่างน้อยพลัดละ 1 คน						
3	ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย.....						
4	ควรจัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามความเหมาะสม.....						
5	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....						
6	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
7	มหาวิทยาลัยควรอนุญาตให้นำเงินค่าพักชั่วคราวมาใช้พัฒนาหอพักนักศึกษาได้โดยตรง.....						
8	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารงานหอพักนักศึกษา.....						
9	วัสดุอุปกรณ์ของหอพักนักศึกษาควรมีลักษณะที่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย.....						
10	การบริหารงานในหอพักนักศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของนักศึกษาเป็นสำคัญ.....						
11	ควรให้เอกชนเข้ามาทำกิจการซักรีดเสื้อผ้าโดยมหาวิทยาลัยควบคุมดูแล.....						
12	ควรให้เอกชนมารับจ้างทำความสะอาดหอพักนักศึกษา โดยมหาวิทยาลัยควบคุมดูแล.....						
13	ควรบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเป็นทุนการศึกษาและเสริมสร้างประสบการณ์.....						
	<u>การดำเนินงานหอพักนักศึกษา</u>						
	ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด						
	<u>การวางแผน</u>						
1	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี.....						
2	ควรจัดทำผลสรุปการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
3	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการจัดหน่วยงาน	...	...	...	...	...	
4	ควรกำหนดบทบาทหน้าที่งานหอพักนักศึกษาแต่ละหน่วยให้ชัดเจน.....	...	...	...	...	...	
5	ควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักรับผิดชอบดำเนินงานตามความเหมาะสมทุกอาคาร.....	...	...	...	...	...	
6	ควรจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักแต่ละอาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....	...	...	...	...	...	
7	ควรมีการจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก..... <u>การจัดบุคลากร</u>	...	...	...	...	...	
8	ควรจัดแบ่งบุคลากรสายหอพักนักศึกษาออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำและฝ่ายกิจกรรม.....	...	...	...	...	...	
9	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา...	...	...	...	...	...	
10	ควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยหอพักละ 1 คน.....	...	...	...	...	...	
11	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	...	...	...	...	...	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
12	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....						
13	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษาเท่าเทียมกัน.....						
14	ควรจัดประชุมในหอพักนักศึกษาก่อนเข้าพักในหอพัก.....						
15	ควรประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตามความเหมาะสม.....						
<u>การวินิจฉัยสั่งการ</u>							
16	ผู้บริหารควรชี้แจง ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้บุคลากรหอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ.....						
17	ผู้บริหารควรมีการประชุมเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาตามความเหมาะสม.....						
18	ควรสั่งการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร.....						
19	ควรติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหอพักนักศึกษาเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน.....						
<u>การประสานงาน</u>							
20	ควรจัดทำคู่มือให้นักศึกษาหอพักให้นักศึกษา.....						
21	ควรติดประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องนักทุกห้อง.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
22	ควรมีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง.....	...	...	...	...	...	
23	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบข้อบังคับของหอพัก..... <u>การรายงานผลการปฏิบัติงาน</u>	...	...	...	...	...	
24	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน.....	...	...	...	...	...	
25	กรณีที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที..... <u>งบประมาณ</u>	...	...	...	...	...	
26	ควรจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....	...	...	...	...	...	
27	ควรจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้... <u>อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด	...	...	...	...	...	
1	บริเวณรอบ ๆ อาคารหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนอย่างพอเพียง.....	...	...	...	...	...	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
2	ในหอพักนักศึกษาควรมีห้องอ่านหนังสือและห้องดูโทรทัศน์แยกเป็นสัดส่วน.....						
3	ควรจัดสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลาย ๆ ชั้นเพื่อประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน.....						
4	ควรมีบริการข้อมูลสถานที่พักนอกมหาวิทยาลัย.....						
5	ควรจัดให้พยาบาลพักอาศัยอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....						
6	หอพักนักศึกษาควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ.....						
7	บริเวณหอพักนักศึกษาควรจัดให้มีโทรทัศน์สาธารณะทั้งทางไกลและใกล้.....						
	<u>การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา</u>						
	ต่อไปนี้มีคำแนะนำระดับใด						
1	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาควรเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต.....						
2	การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล.....						
3	ควรอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม.....						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
4	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วย กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรม ศิลปวัฒนธรรม.....						
5	กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรส่งเสริม ด้านคุณธรรมจริยธรรม การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....						
6	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษา เลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ...						

จบข้อคำถามเพียงเท่านี้

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค.
หนังสือแนะนำและแบบสอบถามในรอบที่ 3

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2533

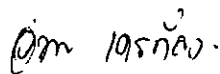
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3

เรียน

ตามที่ข้าพเจ้านางสาวอำพร เดชก้อง นิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในรอบที่ 2 นั้น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ และขอความกรุณาได้โปรดตอบแบบสอบถามในรอบที่ 3 ต่อไปด้วย เพื่อจะนำไปวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอำพร เดชก้อง)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 3

เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

คำอธิบาย

แบบสอบถามในรอบที่ 3 นี้เป็นผลการวิเคราะห์คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตอบไป
ในรอบที่ 2 ในรอบนี้ได้แสดงให้เห็นคำตอบของกลุ่มและคำตอบของท่านว่ามีความสอดคล้องกันมาก
น้อยเพียงใด เพื่อที่ว่าท่านจะได้พิจารณาทบทวนคำตอบของท่านอีกครั้งหนึ่งว่าควรเปลี่ยนแปลงหรือไม่
อย่างไร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่ามัธยฐาน (Median) หมายถึง ค่ากลางของคำตอบทั้งหมดในแต่ละข้อได้แสดง
ค่ามัธยฐานไว้ในช่องค่าความเหมาะสมด้วยเครื่องหมายดอกจัน (*) เมื่อเครื่องหมายดอกจันตก
อยู่ในช่องค่าความเหมาะสมเท่าใดก็หมายความว่าค่ากลางของคำตอบในข้อนั้นอยู่ที่ความเหมาะสม
เท่านั้นและถือว่าความเหมาะสมเท่านั้นเป็นคำตอบของกลุ่ม เช่น เครื่องหมายดอกจันตกอยู่ในช่อง
ความเหมาะสม 3 หมายความว่าในข้อนั้น ค่ากลางของคำตอบเท่ากับ 3 และถือว่าค่าความ
เหมาะสม 3 เป็นคำตอบของกลุ่ม

2. ค่าอินเตอร์ควอไทล์เรนจ์ (Interquartile range) ตัวย่อ I.R. เป็นค่าแสดง
การกระจายของคำตอบ มีความหมายดังนี้

ข้อใด I.R. มีค่ามาก แสดงว่าข้อนั้นคำตอบกระจายมากหรือผู้ตอบมีความเห็น
สอดคล้องกันน้อย

ข้อใด I.R. มีค่าน้อย แสดงว่าข้อนั้นคำตอบกระจายน้อยหรือผู้ตอบมีความเห็น
สอดคล้องกันมาก

ค่า I.R. นี้แสดงไว้ทางด้านขวาของช่องค่าความเหมาะสม เพื่อให้ท่านได้พิจารณา
ว่าข้อนั้นผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด

วิธีตอบแบบสอบถาม

1. ให้ท่านตรวจดูในแต่ละข้อว่าคำตอบเดิมของท่าน (แสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ✓) กับคำตอบของกลุ่ม (แสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย *) อยู่ในช่องค่าความเหมาะสมช่องเดียวกันหรือห่างกันกี่ช่อง
2. ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย * อยู่ในช่องเดียวกัน หมายความว่าคำตอบของท่านตรงกับคำตอบของกลุ่มหรือของท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกับกลุ่ม ถือว่าดีแล้ว ท่านไม่ต้องทำอะไรในข้อนี้
3. ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย * อยู่ห่างกัน 1 ช่อง เช่น เครื่องหมาย * อยู่ที่ช่องค่าความเหมาะสม 3 และเครื่องหมาย ✓ อยู่ที่ช่องค่าความเหมาะสม 4 หรือ 2 หมายความว่าคำตอบของท่านใกล้เคียงกับคำตอบของกลุ่มหรือท่านมีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับกลุ่ม ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าท่านเห็นว่าคำตอบของท่านเหมาะสมแล้ว ท่านก็ไม่ต้องทำอะไรในข้อนี้ แต่ถ้าท่านพิจารณาเห็นว่าควรตอบให้สอดคล้องกับกลุ่มมากขึ้นอีก ท่านก็ขีดเครื่องหมาย X กับเครื่องหมายเดิม แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ใหม่ในช่องเดียวกันกับ * ก็ได้
4. ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมายดอกจัน * อยู่ห่างกัน 2 ช่อง เช่น เครื่องหมาย * อยู่ที่ช่องค่าความเหมาะสม 4 และเครื่องหมาย ✓ อยู่ที่ช่องค่าความเหมาะสม 2 หรือ 1 หมายความว่าคำตอบของท่านแตกต่างจากกลุ่ม กรณีนี้ขอให้ท่านพิจารณาทบทวนดูว่าท่านเห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่มหรือไม่ ถ้าท่านเห็นด้วยให้ขีดเครื่องหมาย X กับเครื่องหมาย ✓ แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ใหม่ให้ใกล้เคียงหรือตรงกับคำตอบของกลุ่มก็ได้ตามดุลพินิจของท่าน แต่ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับกลุ่มหรือยืนยันในคำตอบเดิมของท่าน ขอได้โปรดอธิบายเหตุผลที่เป็นเช่นนั้น ในช่องความคิดเห็นอื่น ๆ ด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

คำถาม

การบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีสาระสำคัญ 8 ประการ ได้แก่ ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพักนักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา ในแต่ละประเด็นคำถามต่อไปนี้ ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับใด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I. R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
1	<u>ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> <u>ปรัชญาของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา	.*					.0.78	
2	<u>นโยบายของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีความเหมาะสมระดับใด ส่งเสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา.....	.*					.1.35	
3	ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา.....	.*					.1.22	
4	พัฒนาความกล้ารับผิดชอบของนักศึกษา.....	.*					.0.88	
5	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข.....	.*					.0.56	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
6	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย.....	.*	...	...	...	...	.0.74	
7	เสริมสร้างให้นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนได้อย่างเต็มที่ .. <u>วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปมีความเหมาะสมระดับใด	.*	...	...	...	...	.0.63	
8	เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสฝึกและแสดงออกในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	.*	...	...	...	...	.1.05	
9	เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.	.*	...	...	...	...	.0.63	
10	เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัยยอมรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม...	.*	...	...	...	...	.0.59	
11	เพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....	.*	...	...	...	...	.1.24	
12	เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข.....	.*	...	...	...	...	.0.56	
13	เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี.....	.*	...	...	...	...	.1.05	
14	เพื่อให้นักศึกษามีที่นักที่สะดวกและปลอดภัย	.*	...	...	...	...	.0.56	
15	เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน.....	.*	...	...	...	...	.0.63	
16	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่มีภูมิลาเนาอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย....	.*	...	...	...	...	.0.50	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
17	เพื่อลดภาระและปัญหาของนักศึกษาที่เดินทาง มามหาวิทยาลัยด้วยความยากลำบาก	.*	...	...	...	...	.0.56	
	<u>ประเภทของหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด							
1	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและ อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน.....	.*	...	...	...	...	.1.05	
2	หอพักนักศึกษาจำแนกตามเพศและอยู่ห่าง จากกันโดยเด็ดขาด.....	...	.*	...	...	...	.2.13	
3	หอพักนักศึกษาซึ่งดำเนินการโดย มหาวิทยาลัย.....	...	.*	...	...	...	.1.78	
4	หอพักนักศึกษาซึ่งเอกชนดำเนินการโดย ในการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย.....	.*	...	...	...	...	.1.05	
5	หอพักนักศึกษที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณ มหาวิทยาลัย.....	.*	...	...	...	...	.0.78	
6	หอพักนักศึกษที่ตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัย.....	...	.*	...	...	...	.2.29	
	<u>ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด							
1	หอพักนักศึกษาควรจัดเป็นแบบศูนย์ศึกษาและ อาศัย.....	.*	...	...	...	...	.1.38	
2	นักศึกษาทุกคนควรได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพัก นักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	.*	...	...	...	...	.0.88	
3	ควรมีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก อย่างชัดเจน.....	.*	...	...	...	...	.0.56	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
4	ควรจัดนักศึกษาคละกันทุกคนและชั้นปี เข้านักในหอพักแต่ละอาคารโดยแยกตามเพศ.*.	...	...	...	...	...	.0.56	
5	จัดให้มีห้องทำงานรวมสำหรับนักศึกษา....	.*.	...	...	...	...	.0.53	
6	จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษา ที่พักอาศัยในหอพัก.....	.*.	...	...	...	...	.0.56	
7	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกอบรม นักศึกษาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการปรับตัว และการอยู่ร่วมกัน.....	.*.	...	...	...	...	.0.50	
	<u>คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา</u> ต่อไปนี้มีเหมาะสมระดับใด							
1	การมีความรักความผูกพันกันฉันพี่น้อง หรือ มิตรสหายที่แน่นแฟ้น.....	.*.	...	...	...	...	.0.71	
2	ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมหอพัก....	.*.	...	...	...	...	.0.50	
3	การมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับสภาพ แวดล้อม.....	.*.	...	...	...	...	.0.50	
4	การมีความสามารถในการปรับสภาพแวดล้อม เข้าสู่ความถูกต้อง.....	.*.	...	...	...	...	.0.59	
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	.*.	...	...	...	...	.0.53	
6	การให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของหอพักนักศึกษาและระเบียบของ มหาวิทยาลัย.....	.*.	...	...	...	...	.0.53	
7	การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	.*.	...	...	...	...	.0.53	
8	ความมีระเบียบวินัย.....	.*.	...	...	...	...	.0.56	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
9	การมีความรับผิดชอบรักษารหัสลับของมหาวิทยาลัย.....	.*					.0.53	
10	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์..... <u>ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา</u> ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด	.*					.1.05	
1	ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็น สำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ข้าราชการประจำและผู้แทนนักศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบตามความเหมาะสม.....	.*					.0.53	
2	หอพักนักศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำหอพักระหว่างเวลากลางวันและเวลากลางคืนอย่างน้อยพลัดละ 1 คน	.*					.0.56	
3	ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอพักนักศึกษาให้ทันสมัย.....	.*					.0.50	
4	ควรจัดส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา ดูงานหอพักนักศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามความเหมาะสม.....	.*					.0.50	
5	มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....	.*					.0.78	
6	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง	.*					.0.56	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I. R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
3	ควรจัดทำแผนการดำเนินงานหอพักนักศึกษาไว้ล่วงหน้าทุก 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการจัดหน่วยงาน	.*.	...	...	...	...	.0.56	
4	ควรกำหนดบทบาทหน้าที่งานหอพักนักศึกษาแต่ละหน่วยให้ชัดเจน.....	.*.	...	...	...	...	.0.72	
5	ควรมีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักรับผิดชอบดำเนินงานตามความเหมาะสมทุกอาคาร.....	.*.	...	...	...	...	.0.53	
6	ควรจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักแต่ละอาคารก่อนเปิดภาคการศึกษาปลาย.....	.*.	...	...	...	...	.0.56	
7	ควรมีการจัดอบรมเข้าปฏิบัติการให้คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก..... <u>การจัดบุคลากร</u>	.*.	...	...	...	...	.0.53	
8	ควรจัดแบ่งบุคลากรสายหอพักนักศึกษาออกเป็นฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำและฝ่ายกิจกรรม.....	.*.	...	...	...	...	.0.94	
9	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา...	.*.	...	...	...	...	.0.50	
10	ควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักนักศึกษาอย่างน้อยหอพักละ 1 คน.....	.*.	...	...	...	...	.0.53	
11	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	.*.	...	...	...	...	.0.59	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
12	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษาต้องสามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ.	.*	...	...	...	...	0.56	
13	อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก ต้องให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษาเท่าเทียมกัน.	.*	...	...	...	...	0.53	
14	ควรจัดปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อน เข้าพักในหอพัก.	.*	...	...	...	...	0.56	
15	ควรประชุมนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักตาม ความเหมาะสม.....	.*	...	...	...	...	0.63	
<u>การวินิจฉัยสั่งการ</u>								
16	ผู้บริหารควรชี้แจง ปรัชญา นโยบายและ วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาให้บุคลากร หอพักนักศึกษารับทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ.	.*	...	...	...	...	0.53	
17	ผู้บริหารควรมีการประชุมเจ้าหน้าที่ประจำ หอพักนักศึกษาตามความเหมาะสม.....	.*	...	...	...	...	0.84	
18	ควรสั่งการปฏิบัติงานหอพักนักศึกษาเป็น ลายลักษณ์อักษร.....	.*	...	...	...	...	1.11	
19	ควรติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบหอพักนักศึกษาเพื่อให้เกิดความ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน.....	.*	...	...	...	...	0.63	
<u>การประสานงาน</u>								
20	ควรจัดทำคู่มือนักศึกษาหอพักให้นักศึกษา...	.*	...	...	...	...	0.59	
21	ควรติดประกาศสำคัญ ๆ ไว้ในห้องพักทุกห้อง.	.*	...	...	...	...	1.38	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
22	ควรมีการประสานงานระหว่างนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษากับผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาโดยตรง.....	.*	...	...	...	...	.0.59	
23	นักศึกษาที่อยู่หอพักควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบข้อบังคับของหอพัก..... <u>การรายงานผลการปฏิบัติงาน</u>	.*	...	...	...	...	.1.68	
24	เจ้าหน้าที่ประจำหอพักนักศึกษควรรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน.....	.*	...	...	...	...	.1.38	
25	กรณีที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในหอพักนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำหอพักต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที..... <u>งบประมาณ</u>	.*	...	...	...	...	.0.53	
26	ควรจัดตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้เพียงพอ.....	.*	...	...	...	...	.0.72	
27	ควรจัดเก็บค่ากระแสไฟฟ้าจากนักศึกษาที่ใช้กระแสไฟฟ้าเกินอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดอาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการหอพักนักศึกษา ต่อไปก็มีความเหมาะสมระดับใด	.*	...	...	...	...	.0.56	
1	บริเวณรอบ ๆ อาคารหอพักนักศึกษาควรมีที่นั่งพักผ่อนอย่างพอเพียง.....	.*	...	...	...	...	.0.56	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
2	ในหอพักนักศึกษาควรมีห้องอ่านหนังสือและห้องดูโทรทัศน์แยกเป็นสัดส่วน.....	.*					.0.56	
3	ควรจัดสร้างอาคารหอพักนักศึกษาให้มีจำนวนหลาย ๆ ชั้นเพื่อประหยัดพื้นที่และสะดวกต่อการจัดดำเนินงาน.....	.*					.1.11	
4	ควรมีบริการข้อมูลสถานที่พักนอกมหาวิทยาลัย.....	.*					.0.56	
5	ควรจัดให้พยาบาลพักอาศัยอยู่ประจำในหอพักนักศึกษา.....	.*					.1.16	
6	หอพักนักศึกษาควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ.....	.*					.0.59	
7	บริเวณหอพักนักศึกษาควรจัดให้มีโทรศัพท์สาธารณะทั้งทางไกลและไกล.....	.*					.0.56	
	<u>การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา</u>							
	ต่อไปนี้มีค่าความเหมาะสมระดับใด							
1	กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนักศึกษาควรเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต.....	.*					.0.92	
2	การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล.....	.*					.0.56	
3	ควรอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม.....	.*					.0.59	

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าความเหมาะสม					I.R.	ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1		
4	กิจกรรมหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วย กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรม ศิลปวัฒนธรรม.....	.*					.0.63	
5	กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรมการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....	.*					.0.63	
6	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษา เลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ..	.*					.0.56	

จบข้อคำถามเพียงเท่านี้

ขอพระคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

โปรดกรอกประวัติส่วนตัวของท่านตามแบบฟอร์มนี้

ชื่อ.....สกุล.....

ตำแหน่ง

วุฒิการศึกษา

สังกัด

ประวัติการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหอพักนักศึกษา

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....

ภาคผนวก ง
หลักในการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์
และสรุปผลการสัมภาษณ์

หลักในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ
ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต ได้แก่ รองอธิการบดี ศูนย์รังสิต หัวหน้าหมวดบริการและสวัสดิการนักศึกษา ตลอดจน
ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาชายและหญิง เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษา
ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และนำผลการสัมภาษณ์เสนอไว้ในบทที่ 2
2. สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต ได้แก่ หัวหน้าแผนกหอพัก
นักศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต นำผล
การสัมภาษณ์เสนอไว้ในบทที่ 2
3. สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ได้แก่
หัวหน้าสำนักงานกิจการนักศึกษา ซึ่งรับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ นำ
ผลการสัมภาษณ์เสนอไว้ในบทที่ 2

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. ดร. ชินะพงษ์ บำรุงทรัพย์
รองอธิการบดี ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
สัมภาษณ์วันที่ 13 กรกฎาคม 2532
2. นางพรทิพย์ เวชยานนท์
หัวหน้าหมวดบริการและสวัสดิการนักศึกษา รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาชายและหญิง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
สัมภาษณ์วันที่ 8 มิถุนายน 2532
3. นายวรณะ เอี่ยมแข่ง
หัวหน้างานหอพักนักศึกษา รับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาชายและหญิง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
สัมภาษณ์วันที่ 13 กรกฎาคม 2532
4. นายปิยะ ศรีชนะ
หัวหน้าแผนกหอพัก มหาวิทยาลัยรังสิต
สัมภาษณ์วันที่ 3 สิงหาคม 2532
5. อาจารย์วิศาล เครือคล้าย
หัวหน้าสำนักกิจการนักศึกษา รับผิดชอบดูแลงานหอพักนักศึกษา
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
สัมภาษณ์วันที่ 13 กรกฎาคม 2532

สรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการดำเนินงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

การบริหารงานหอพักนักศึกษาจะมีผู้ช่วยรองอธิการบดี ศูนย์รังสิต ฝ่ายการนักศึกษาหรือรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้บริหารงานหอพักนักศึกษา และมีหัวหน้าหมวดบริการและสวัสดิการนักศึกษา หรือหัวหน้าแผนกหอพัก หรืออาจารย์หัวหน้าแผนกหอพักนักศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบจัดดำเนินงานหอพัก ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการจัดบริการพื้นฐานไว้ให้นักศึกษาที่อยู่ในหอพักและมีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักเพื่อให้คำแนะนำดูแลเรื่องทั่ว ๆ ไป แก่ นักศึกษาหอพัก จัดให้มีคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพักหรือประจำชั้น เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหอพักหรือจัดกิจกรรมในหอพักและรับเรื่องราวร้องทุกข์ต่าง ๆ ของนักศึกษาในหอพัก เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก ดำเนินการตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณีต่อไป

ภาคผนวก จ

รายชื่อและสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อและสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ

วุฒิการศึกษา อ.บ., ค.บ., สส.บ., M.A.T. (History), Ed.D. (Higher Ed. Adm.)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาคหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
หัวหน้าแผนการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ประธานกรรมการหอพักนิสิต อนุสาสก์ อาจารย์ควบคุมหอพัก บรรยเวชชก์
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 15 ปี

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาว์ ขจรศิลป์

วุฒิการศึกษา กศ.บ., ศศ.ม., Ph.D. (Student Personnel and Guidance)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

รองศาสตราจารย์ระดับ 9 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

หัวหน้างานหอพักนิสิต หัวหน้ากองกิจการนิสิต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 16 ปี

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำริญ วรรณอง
วุฒิสการศึกษ วท.บ.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะครุศาสตร์ อนุสาสก์หอพักนิสิตชาย
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 11 ปี

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันต์ดา ปวณะฤทธิ์
วุฒิสการศึกษ อ.บ., ค.บ., M.Sc.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ผู้ช่วยอนุสาสก์หอพักนิสิตหญิง อนุสาสก์หอพักนิสิตหญิง
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 31 ปี

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์
วุฒิสภาการศึกษา ศศ.ม.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 7 สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ผู้ช่วยอนุสาส์หอพักนิสิตหญิง

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 10 ปี

6. อาจารย์ ดร.ธนอมวงษ์ ล้ายอดมรรคผล

วุฒิสภาการศึกษา ศศ.บ. (เกียรตินิยมดี), Ph.D. (Reading and Language Arts)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

อาจารย์ระดับ 7 ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่ามหารัชมงคล

อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษา (ดูแลงานหอพักนักศึกษาชายและหอพักนักศึกษาหญิง)

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

7. อาจารย์ วิศาล เครือคล้าย
วุฒิการศึกษา ค.ม. (อุดมศึกษา)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

อาจารย์ 2 ระดับ 6 คณะครุศาสตร์ หัวหน้าสำนักกิจการนักศึกษา
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

ประสบการณ์เกี่ยวกับงานหอพักนักศึกษา

ควบคุมดูแลหอพักนักศึกษาชาย-หญิง รับผิดชอบดูแลงานพัฒนาบุคลากร
และกิจกรรมนักศึกษาในหอพัก ที่ปรึกษาของคณะกรรมการนักศึกษาหอพัก
หัวหน้าสำนักกิจการนักศึกษา ดูแลหอพักนักศึกษาชาย-หญิง
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 5 ปี

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมประสงค์ น่วมบุญลือ
วุฒิการศึกษา ค.บ., ค.ม.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 หมวดวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ประธานคณะกรรมการหอพักนักศึกษา รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยรองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 7 ปี

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลิขิต กาญจนานารณ์
วุฒิปริญญา ค.บ., ค.ม., M.Ed.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก
ประธานคณะกรรมการหอพักนักศึกษา รองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

10. รองศาสตราจารย์ คณิต เขียววิชัย
วุฒิปริญญา ค.ม. (พลศึกษา)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

รองศาสตราจารย์ระดับ 9 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก รองประธานคณะกรรมการหอพักนักศึกษา
ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

11. รองศาสตราจารย์ นันทิกา ชัยมสรวล
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (จิตวิทยาและการแนะแนว)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

รองศาสตราจารย์ระดับ 9 ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก คณะกรรมการหอพักนักศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤดี กาญจนลักษณ์
วุฒิการศึกษา อ.ม. (เยอรมัน)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 6 ภาควิชาภาษาเยอรมัน คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก คณะกรรมการหอพักนักศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอักษรศาสตร์
ประธานคณะกรรมการจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

13. อาจารย์ หนูศักดิ์ กมลโชติ
วุฒิสถาบัน วท.ม. (เคมี)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

อาจารย์ระดับ 7 ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

คณะกรรมการหอพักนักศึกษา รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

ประธานคณะกรรมการหอพักนักศึกษา

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

14. อาจารย์ จิราญ ดาศรี
วุฒิสถาบัน กศ.บ., ศศ.ม., กศ.ม.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

บรรณารักษ์ชำนาญการระดับ 8 ห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

ควบคุมดูแลหอพักนักศึกษา โดยปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก

เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก จัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก

หัวหน้าแผนกบริการกลางดูแลรับผิดชอบงานหอพักนักศึกษาทั้งหมด

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 5 ปี

15. อาจารย์ สุนิภา วิไลวงษ์

วุฒิการศึกษา ค.ม. (อุดมศึกษา)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 5 กองกิจการนักศึกษา

หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

เจ้าหน้าที่ประจำหอพักดูแลความสงบงานหอพักนักศึกษาทั้งหมด

หัวหน้าหน่วยหอพักนักศึกษา คณะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการหอพักนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ประธานอนุกรรมการร่างระเบียบข้อบังคับ

ของหอพักนักศึกษา อนุกรรมการและเลขานุการจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

16. อาจารย์ วีระศักดิ์ ศรีบุญะ

วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การอุดมศึกษา)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 5 กองกิจการนักศึกษา หัวหน้างานกีฬา

และนันทนาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก

คณะกรรมการหอพักนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกีฬาและนันทนาการ

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 6 ปี

17. นางจรรยศรี แซ่ตัน

วุฒิการศึกษา ศ.บ.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 5 กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก
คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหอพักนักศึกษา
ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้ช่วยหัวหน้างานหอพักนักศึกษา ควบคุมดูแลสวัสดิการภัณฑ์ของ
หอพักนักศึกษาทั้งหมด คณะอนุกรรมการจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

18. นางณัฐยา น้อยเล็ก

วุฒิการศึกษา ค.บ.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 5 กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก
คณะกรรมการหอพักนักศึกษา คณะอนุกรรมการจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก
ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานหอพักนักศึกษา
เจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานหอพักนักศึกษา
รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 8 ปี

19. นางสาวจุฑารัตน์ ทับทอง

วุฒิดการศึกษาศศ.บ.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 4 กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา

เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก

คณะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการหอพักนักศึกษา

คณะกรรมการจัดสรรนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานหอพักนักศึกษา

ควบคุมดูแลวัสดุทำความสะอาดของหอพักนักศึกษา

รวมระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานหอพักนักศึกษา 7 ปี

ประวัติผู้วิจัย

4

นางสาวอำพร เดชก้อง เกิดเมื่อ 11 มกราคม พ.ศ. 2492 ณ อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี

การศึกษา

- พ.ศ. 2509 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอุดรดิตต์ดรุณี
- พ.ศ. 2514 สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ศ.สูง จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- พ.ศ. 2519 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2533 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การทำงาน

- พ.ศ. 2515 รับราชการในตำแหน่งครู 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
- พ.ศ. 2520 ดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 3
- พ.ศ. 2527 ดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพระดับ 5
หัวหน้างานหอพักนักศึกษา
- พ.ศ. 2531-2533 ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท

รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

บทคัดย่อ
ของ
อำพร เดชก้อง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
กันยายน 2533

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่เหมาะสมโดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค โครงสร้าง แนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา 3 แห่ง แล้วนำมาสร้างรูปแบบจำลองขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญการบริหารงานหอพัก นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 19 คน ตามวิธีการของเทคนิคเดลฟาย จำนวน 3 รอบ นำ ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาที่สมบูรณ์ มี สาระสำคัญ 8 ด้าน คือ ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ประเภทของหอพัก นักศึกษา ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ระบบการบริหาร งานหอพักนักศึกษา การดำเนินงานหอพักนักศึกษา อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของ หอพักนักศึกษา และการจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาของหอพักนักศึกษา คือการเพิ่มพูนปัญญา พัฒนาอารมณ์ ร่างกายแข็งแรงให้อยู่ ในสังคมอย่างมีความสุข นโยบาย มุ่งเสริมสร้างความรู้ความสามารถ ความกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความมีคุณธรรมจริยธรรม และวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษามีที่พำนักที่ สะดวกปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียน และมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม
2. ประเภทของหอพักนักศึกษา แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาชายหอพักนักศึกษาหญิงตั้งอยู่ใน หรือนอกมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงกัน ให้เอกชนดำเนินการหรือให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแล
3. ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ให้ให้นักศึกษาทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จัดหอพักให้เป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย
4. คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ ความมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความคิดสร้างสรรค์
5. ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา ให้มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงาน ย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก
6. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัด บุคลากร การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการงบประมาณ
7. อาคารสถานที่และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา อาคารหอพักนักศึกษา มีจำนวนหลายชั้นให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อม และมี

สถานแวดล้อมที่เหมาะสม

8. กิจกรรมในหอพักนักศึกษาประกอบด้วย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บำเหน็จประโยชน์
ศิลปวัฒนธรรม และวิชาการ มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต

A PROPOSED MODEL OF STUDENT HOUSING MANAGEMENT FOR
SILPAKORN UNIVERSITY SANAMCHAND PALACE CAMPUS

AN ABSTRACT

BY

AMPORN DEJKHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

September 1990

The purpose of this research was to propose an appropriate model of student housing management for Silpakorn University, Sanamchand Palace Campus. Basic facts, problems, obstacles structure, ideas, theories and models of student housing management of three institutions of higher education were studied. A simulation model was constructed and the questionnaire was used for gathering the opinions of the 19 student housing experts through three rounds of Delphi technique. Eight areas of contents in the research composed of philosophy, policy and objective of student housing, types of student housing, process of student housing, students' characteristics to be developed, organizing of student housing system, student housing operation, building and welfare services of student housing, and student activities in student housing.

The results of the study indicated that :

1. Philosophy, policy and purpose of student housing were to encourage intellectual, emotional, physical, moral, spiritual, leadership and competency development of the students who will be able to stay and study happily with self and social realization and awareness.
2. Type of student housing was single sex housing on or off university campus, responsible by a private agency or under university control.
3. Equal opportunity for living - learning student housing enrolment was under the same regulations.
4. Student characteristics to be developed were human relationship, responsibility, self-discipline, spirit, morality and creative thinking.
5. A university student housing main office with student housing sub - offices having full-time officials in each building was the major organ in the management system.
6. Student housing operation principle included planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting, and budgeting processes.

7. Many housing storeys - building with appropriate facilities and environments provided for the increasing of the students' needs.

8. Activities in student housing were recreation, games and sports, public welfare services, cultural and academic activities valuable to student life.